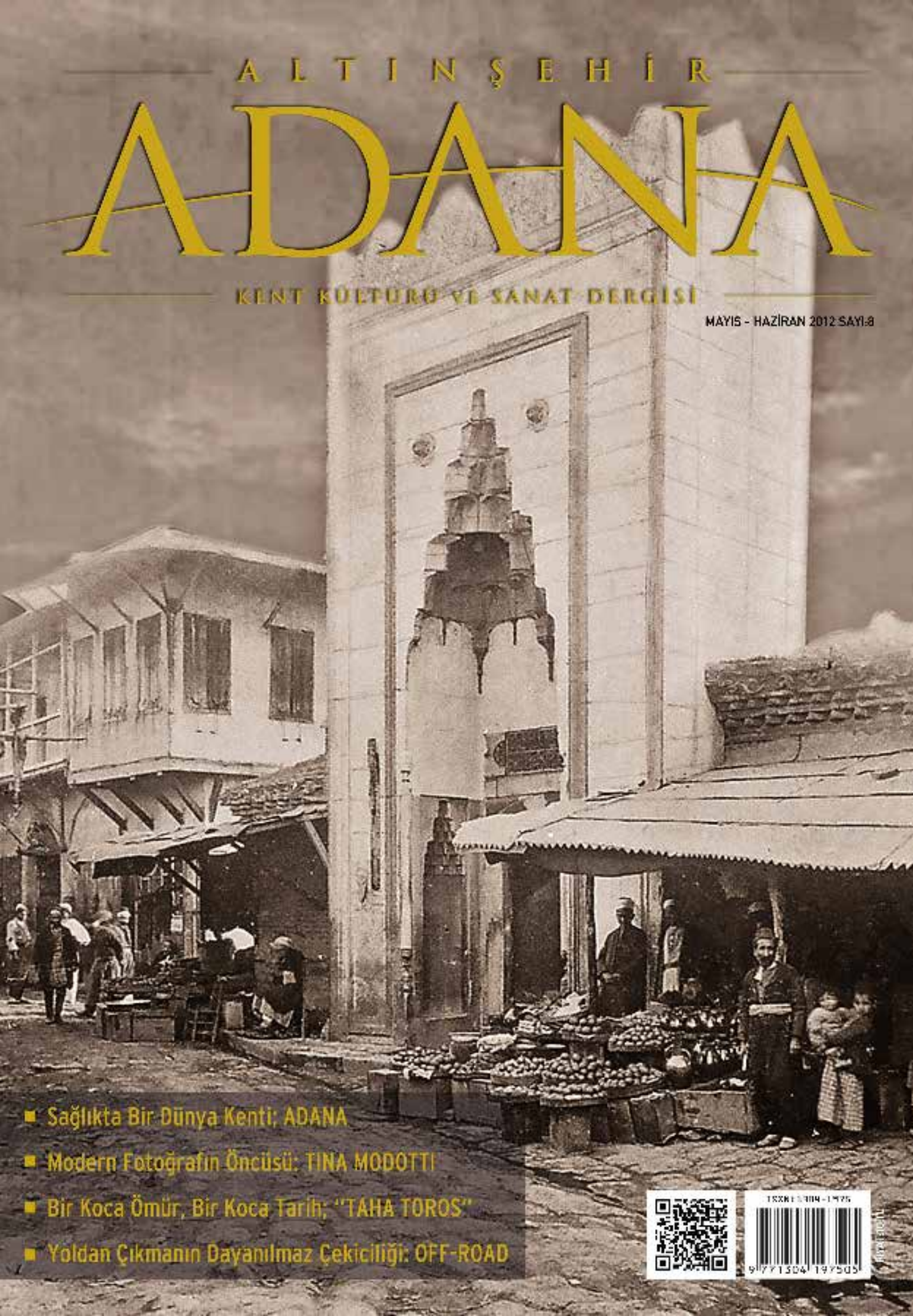

ALTINŞEHİR

ADANA

KENT KÜLTÜRÜ VE SANAT DERGİSİ

MAYIS - HAZİRAN 2012 SAYI:8

- Sağlıkta Bir Dünya Kenti: ADANA
- Modern Fotoğrafın Öncüsü: TINA MODOTTI
- Bir Koca Ömür, Bir Koca Tarih: "TAHA TOROS"
- Yoldan Çıkmanın Dayanılmaz Çekiciliği: OFF-ROAD

ISSN 1304-1975
9 771304 197505

Tunser

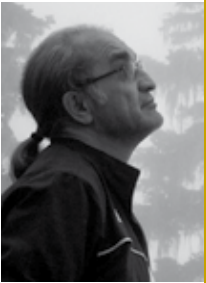
Her Damla Bizim İçin Önemli

Damla **Sulamada** Çözüm **Ortağınız**

www.tunser.com.tr

“Sinematek Adana” Kuruldu

Sinematek; Fransızca asıllı bir kelime... Sinema teknolojisi anlamına geliyor... Ama Cinémathèque Française (yani Sinematek Fransa) Henri Langlois tarafından ilk kez Paris'te kurulduğundan beri, sanat sinemasını kitlelere ulaştıran kurumlar olarak anılıyorlar.

Sadece para kazanmak için yapılan, eğlencelik ticari filmlerden yer bulamadığı için sinema salonlarında gösterime giremeyen; ama seyrettikten sonra üzerinde uzun süre tartışılacak öğelere sahip, estetik birikimle donatılmış filmlerin izlendiği alanlar olarak görülüyorlar.

Ayrıca sinema izleme kültürünün gelişmesini sağlayarak, nitelikli filmlerin izleyici sayısını artırmayı hedefliyorlar. Benzetmede hata olmaz, Sinematek'de film izlemek; senfoni orkestrasını izlemek ile popüler bir şarkıcıyı izlemek arasındaki farka benziyor.

Daha da önemlisi Sinematekler aynı zamanda sinema okulları da olmuşlar. Birçok önemli sinemacı bu okulların koltuklarından bilgi aldıklarını bildiriyor.

Türkiye'de Sinematek ilk kez 1960 yılında Onat Kutlar tarafından İstanbul'da kurulmuş. 1980 darbesinde kapatılana kadar da önemli etkinliklere imza atmış.

Adanamız ise Türkiye'nin önemli film festivallerinden birini yapan, önemli bir sinema şehri.

Üstelik bu önem yıllardan beri süregelmekte. Başta Yılmaz Güney olmak üzere Abidin Dino, Yaşar Kemal, Orhan Kemal, Şahin Kaygun veya Ali Özgentürk gibi Türk Sineması'nın devleri Adanalı. Bu isimlerin yekununu isterseniz eğer bu sayfaya sığmayacak kadar çok. Ülkemizdeki 2 sinema müzesinden biri Adana'da... Diğeri de İstanbul'da biliyorsunuz. Bir de 1970'li yıllarda Adana Sinematek'in kurulması için çabaların olduğu bilgisi var. Bunlara rağmen bugüne kadar Adana'da bir Sinematek faaliyeti yoktu.

Ama rüya gerçekleşti... Sinematek Adana kuruldu.

Kuruluşun öyküsüne gelince, tarihe not düşmek için yazıyorum... Sanat sinemasının yüceltilmesi anlamında ilk yorumlamalı izlenceler Altın Oran Atelyeleri'nde başlamıştı. Altın Oran'ın bu çalışmasının ilgi görmesinden cesaret alarak; Adana Sinema Derneği ve çok önemli bir partner olan Adana Sanayi Odası ile bir araya gelerek Sinematek Adana'yı kurdular. Altınkoza gibi Türkiye'nin en önemli film festivalini yapan Büyükşehir Belediyesi de kuruluşu destekledi. Ama asıl destek Adanalı sinemaseverlerden geldi. 24 Nisan'da yapılan ve Eylül filminin ödüllü yönetmeni Cemil Ağacıkoğlu'nun misafir edildiği ilk etkinlikte Adana Sanayi Odası'nın salonu doldu. Değerli yönetmen Ali Özgentürk bu kuruluşa destek verdiğini açıklayarak, birçok değerli üretimini Sinematek Adana'ya ve Sinema Müzesi'ne bağışladı.

Kuruluşun yönetiminde ise Doç. Dr. Murat Ali Hersekli, Edip Kuzey Akten ve Erhan Yelekçi bulunmakta... Sadi Sürenkök, Candan Yaygın, İsmail Timuçin ve naçizane benzeniz de danışmanlar olarak rol almaktayız.

Bu yeni sanat kurumunun altın şehrimize hayırlı olması dileğiyle...

S. Halik Uygur

Ev alanlara, ev kuranlara

40. yılında Koleksiyon'dan güzellikler

Yeni  r nler

Yeni tasarımlar

%25 hediye  eki

Kredi kartına
10 ay vade

MAYIS 2012, YIL: 2, SAYI: 8

ISSN: 1304-1975

İMTİYAZ SAHİBİ

Interkey Grafik Tasarım Ltd. Şti. adına
Mustafa Gökçen

GENEL YAYIN YÖNETMENİ

Dr. S. Haluk Uygur

YAYIN KURULU

Fevzi Acevit, Edip Kuzey Akten,
Hamit Levent Arpaç, Yaşar Ateşoğlu,
Metin Bahçıvan, Ogün Burduruoğlu,
Dr. Ahmet İhsan Çay, Hüseyin Çelik,
Mesut Dikel, Zeliha Ertunç, Mustafa Gökçen,
Nazan Gökçaya, Nuri Gürdil, Doç Dr. Murat Ali
Hersekli, Mahmut Hazım Kısakürek, Dr. Mehmet
Kobaner, İpek Kobaner, Gülen Kurt, Nilay Nacar,
Oğuz Nar, İsmail Ökke, Dr. Ali İhsan Ökten,
Şebnem Ragıboğlu, Bülent Şen

YAZARLARIMIZ

Fevzi Acevit, Tuğba Akkoca, Edip Kuzey Akten,
Levent Arpaç, Metin Bahçıvan, Ogün Burduruoğlu,
Etem Çalışkan, Dr. Ahmet İhsan Çay, Nevcihan Çay,
Coşar Çopuroğlu, Mesut Dikel, Nazan Gökçaya,
Nuri Gürdil, Mahmut Hazım Kısakürek,
Dr. Mehmet Kobaner, İpek Kobaner, Zafer Koç,
Gülen Kurt, Dr. Ali İhsan Ökten,
Şebnem Ragıboğlu, İsmail Timuçin,
İlkay Zehra Ülbeği

RESİMLEME / KARİKATÜR

Etem Çalışkan
Utku Kalıpçıoğlu
Bayram Top

HUKUK DANIŞMANI

Av. Tuğba Akkoca

REKLAM REZERVASYON

Banu Kuzuoğlu
Mehtap Altinel
0322 456 06 90
reklam@altinsehiradana.com

BASKI

Ulusoy Matbaa Baskı Tesisleri'nde
AGFA Avalon N8 Termal CTP ve Termal Kalıp kullanılarak
KOMORI LITHRONE 428
Dört renk baskı makinasında basılmıştır.
0 322 432 22 32

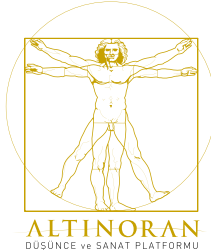
*Bu dergideki tüm yazıların sorumluluğu yazarlarına aittir.

YÖNETİM YERİ

interkey
grafik tasarım

Interkey Grafik Tasarım Ltd. Şti.
Kurtuluş Mh. 64013 Sk. Nurşen Hanım Apt.
No:19/2 Asma Kat D:19 Seyhan/Adana
0 322 456 06 90
info@interkey.com.tr | www.interkey.com.tr

Altın Oran Düşünce ve
Sanat Platformu Yayın Organı

8 KAPAK ÖYKÜSÜ

9 KISA HABERLER

16 BİR KOCA ÖMÜR,
BİR KOCA TARİH;
TAHA TOROS

22 SAĞLIKTA BİR DÜNYA KENTİ;
ADANA

32 BENİM BİR RÜYAM VAR;
ADANA KALESİ VE MEYDANI?

36 ORHAN KEMAL'İN OĞLU IŞIK
ÖĞÜTÇÜ İLE SOHBET;
BİR ORHAN KEMAL
ÜNİVERSİTESİ İSTİYORUM

40 TANRI PARÇACIĞI;
HIGGS BOŞONU

44 DABBE NEDİR, ÜNLÜ
FİZİK BİLGİNİ STEPHEN
W.HAWKING, KUR-AN'IN
HABER VERDİĞİ
DABEL-ÜL ARZ MIDIR?

48 DÜNYA'DAN ADANA'YA
KUBBELER TARİHİ

52 BOSSA FABRİKASININ KURUCUSU:
BOSNALI SALİH EFENDİ

54 YOLDAN ÇIKMANIN
DAYANILMAZ ÇEKİCİLİĞİ
OFF-ROAD

58 HUZUREVİ VE KAYINVALİDEM

60 ANTİK DÖNEM
ÇUKUROVASI'NDA;
KAN HASTALIKLARI

64 YAŞAMA YENİDEN DÖNÜŞ
REENKARNASYON

68 ADANA DEVLET TİYATROSU
30 YAŞINDA

72 YAZININ TARİHİ VE COĞRAFYASI

74 ADANA'DA TANGO

78 DÜNYANIN İLK BRUNCH
KEYFİNİN ADRESİ : ADANA

82 PORTFOLYO:
ÇERÇEVE DIŞI KARELER

88 BEN KİMİM;
DEĞER PROBLEMİ VE
FELSEFEDEKİ DURUM

90 MAÇLARIN HAKİMLERİ
HAKEMLER

94 MODERN FOTOĞRAFIN
ÖNCÜSÜ; TİNA MODOTTİ

98 HEAVY METAL MESLEK YÜK-
SEK OKULU;
BLACK SABBATH

104 MODA TATİLLER

108 SİNEMA :
ÖMRÜMÜZDEN BİR SENE

110 DOLGULU TART

Ajansın İçinden

Bazen düşünüyorum, şu Baraj Gölü'nün, Dilberler Sekisi'nin, Adnan Menderes Bulvarı'nın hatta Gazipaşa, Atatürk ve Ziyapaşa Bulvarları'nın fotoğraflarını çekip bir kampanya başlatsak 'Burada yaşamak ister misiniz?' diye ama neresi olduğunu söylemesek, bence tüm katılımcılardan %100 'Evet' cevabı alırız. Fotoğraflardaki manzaraların 'Adana' olduğunu belirttiğimizde bu oran düşüyorsa, o zaman suçlu Adana'da aramamak lazım.

Uzun süredir özellikle gözlemliyorum Adana'da gerçekten güzel şeyler yapılmaya çalışılıyor. Belediyeler çalışıyor, STK'lar çabalıyor, en önemlisi yeni yatırımlar artıyor. Mesela inşaat sektörü tam gaz ilerliyor. Yeni konutlar yapılıyor, oteller açılıyor, AVM'ler temel atıyor... Bizim sektöre bakıyorum müthiş bir gelişme görüyorum. Şu an Adana'nın sahip olduğu dergi sayısı hiç de azımsanmayacak sayıda... Müthiş bir emek ve para sermaye ediliyor ve aslında bundan sadece Adana karlı çıkıyor... James Bond bile Adana'da çekiliyor...

Daniel Craig'i bilmem ama bizimki Adana sevdasından öte bir şey değil. Yaşamak başka bir şeydir, sevdiğin şehirde yaşamak başka... Aynı iş hayatında iddia ettiğimiz gibi... İşini yapmak başka bir şeydir, severek yapmak başka. Bizim de bu dergide sahip olduğum duygu işte bu. Zaten başka bir duygu yaptırılmaz bu işi. Yoksa daha bir önceki sayı dağıtılır dağıtılmaz, bir sonraki sayının telaşına girmek başka nasıl anlatılabilir ki? Sadece ajans içinde değil, yazarlarımıza da bakıyorum ve hepsinin kendi iş yoğunlukları içinde hiç bir menfaat gözetmeden sadece Adana için, Adana sevdasıyla dergiye katkı koyduklarını görüyorum.

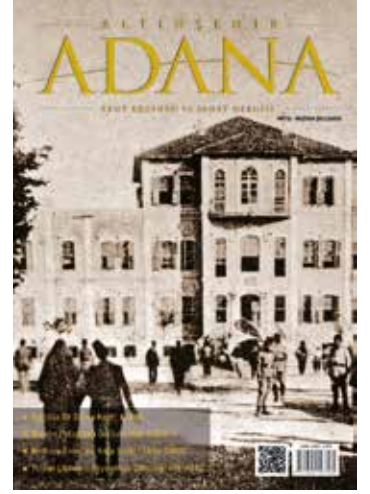
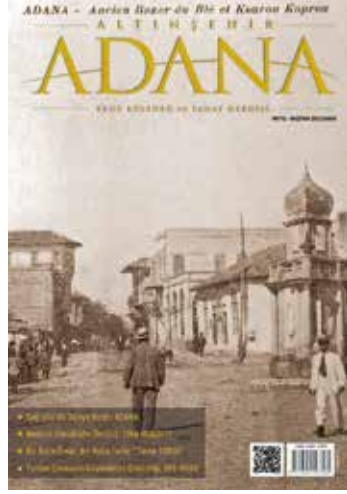
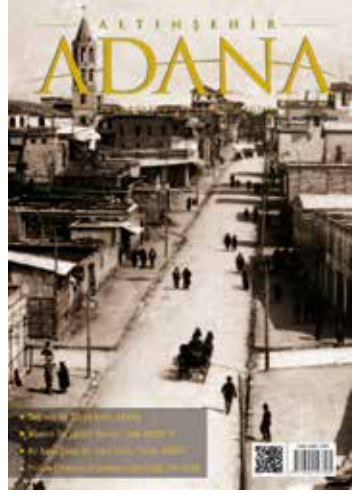
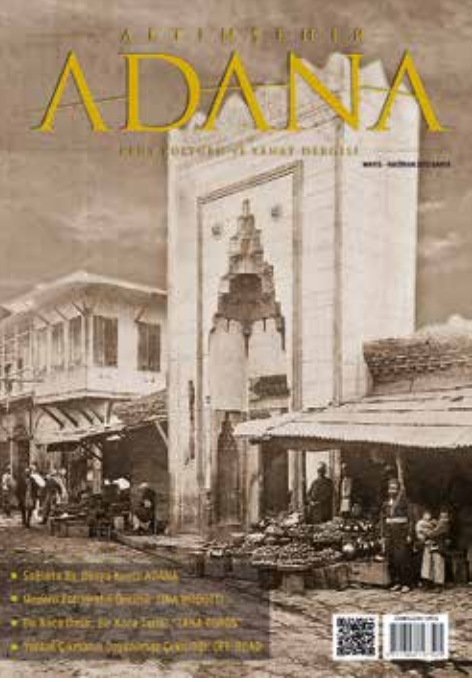
Demem o ki birileri ellerinden geldikince Adana'ya borçlarını ödüyorlar. Umarım tüm bunların Adana'ya ve Adana imajına katkısı büyüktür. Bizimle birlikte bu derginin Adana'ya kazandırılmasında emeği geçen herkese teşekkürler.

Interkey Grafik Tasarım Ltd. Şti. adına
Mustafa Gökçen

BU SAYFAYA SIĞAMAYACAK
YÜZLERCE ŞEY
AŞAĞIDAKİ KÜÇÜK KAREDE

Kapağın Öyküsü

Alternatif Kapaklar

ESKİ CAMİ YAĞ CAMİ OLUVERDİ

Bu sayı kapağı tarihi bir Adana fotoğrafından oluşturarak nostalji yapmak istedik. “Tarihi fotoğraf” denilince, her konuda olduğu gibi bu konuda da zengin olan Adana’da seçenek çok. Ülkemizin ilk Fotoğraf Derneği’nin (dünyada da ilkler arasında) 1902 yılında Adana’da kurulduğu bilgisini verirsem bu zenginliğin nedeni de ortaya çıkmış olur zannederim. Kaynak isterseniz de Mehmet Baltacı Fotoğraf Müzesi’nde bulabilirsiniz.

Biz çok sayıdaki fotoğraf seçeneği içinden, Yağ Cami’nin 1990’lü yılların başında çekilmiş yatay bir fotoğrafının, dikey kadrage yorumlanmasını seçtik.

Tabi ki o zamanlar caminin ismi “Yağ Cami” değildi... “Eski Cami” olarak anılırdı. Bu yüzden Kuruköprü’de bulunan ve o yıllar da yeni yapılmış olan diğer bir camiye de “Yeni Cami” ismi yakıştırılmıştı. Daha sonralar, fotoğrafta görkemli kapının kenarlarında görünen pazar yerinde zeytinyağı satılmaya başlanması nedeniyle, “Eski Cami”miz isim değiştirdi, “Yağ Cami” oluverdi.

Fotoğrafta Yağ Cami’nin taç kapısını ve onun etrafındaki pazar yerlerini görüyorsunuz. Taç kapının sol tarafındaki taş yapı ise, taa 1970’lere kadar kadınlarımızın en önemli kumaş ve ayakkabı alışveriş merkezleri olan Taş Mağaza’dır. Yaşı 45’in üstünde olan Adanalılar o mağazayı yakından hatırlarlar. ■

kapakoykusu@adanaaltinsehir.com

Altın Oran Vitrin Galerisi

Mart ayında kutlanan Vergi Haftası'nı Uşak Defterdarlığı bu yıl da çok farklı sanatsal etkinliklerle kutladı. Altın Oran Düşünce ve Sanat Platformu ile Uşak Defterdarlığı'nın beraber organizasyonu Uşak İsmet Paşa Caddesi üzerindeki, 64 işyeri, vitrinlerini Türkiye'nin çeşitli fotoğrafçıların "tükenmekte olan meslekler, kaybolan zanaatlar" ile ilgili fotoğrafları ile süslediler. Bu görsel "Vitrin Galerisi" çarşıda dolaşan halk tarafından da büyük bir beğeniyle izlendi. Etkinlik içerisinde Uşak'ta çeşitli sergiler, oturumlar ve fotoğraf workshoplar da düzenlenerek kutlamalara tam bir sanat şölen havası verildi. ■

Altın Oran' dan Kadın Başarır III Fotoğraf Sergisi

Altın Oran Düşünce ve Sanat Platformu üyelerinin geleneksel hale getirerek, 1 yıl boyunca başarılı kadınlarla çalışıp hayata geçirdikleri "Kadın Başarır" projesinin bu yılki sergisi 6 Mart'ta Adana Büyükşehir Belediye Tiyatro Salonu'nda sanatseverlerle buluştu. Adana'nın kentsel yaşamındaki birçok alanda değişimi sağlayarak başarıya ulaşmış kadınlarının başarı hikâyelerinin fotoğraf yoluyla anlatıldığı serginin küratörlüğünü Nazan Gökkaya'nın yaptığı çalışmada Pelin Hançerli, Ali İhsan Ökten, Nazan Gökkaya, Bülent Özkan ve Nilay Nacar 1 yıl süreyle Prof.Dr. Fazilet Aksu, Didem Sürenler, Hikmet Karabucak, İlbal Kalın ve Şendağ Durmaz'ı fotoğrafladılar. Sıradışı sunumuyla da dikkat çeken sergi izleyenlerinden büyük beğeni topladı. ■

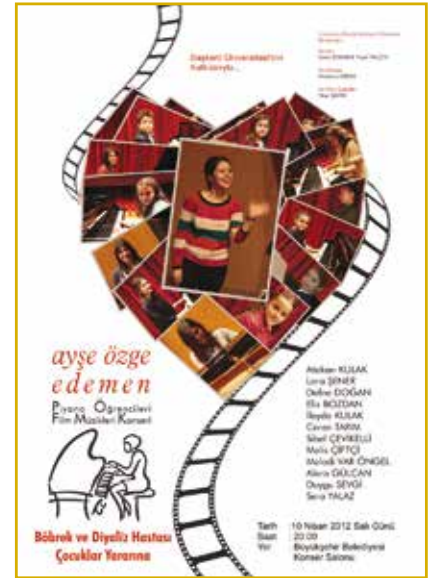

Piyanist Çocuklar, Böbrek ve Diyaliz Hastası Çocuklar İçin Çaldı

Çukurova Devlet Senfoni Orkestrası Sanatçısı, Piyanist Ayşe Özge Edemen ve yaşları 05-18 arasındaki 12 piyanist öğrenci, Çukurova Devlet Senfoni Orkestrası Sanatçıları eşliğinde Adana Büyükşehir Belediyesi Tiyatro Salonu'nda muhteşem bir konser verdiler. 10 Nisan Salı günü gerçekleşen konserde, piyanist çocuklar, Başkent Hastanesi'nde tedavi gören böbrek ve diyaliz hastası çocuklar için çaldılar. Bu yıl 5ncisi düzenlenen ve unutulmaz film müziklerinin çalındığı konserden elde edilen

gelirin tamamının Başkent Hastanesi'nde tedavi gören diyaliz hastası çocukların ailelerine verileceğini söyleyen Ayşe Özge Edemen, küçük piyanistlerinin manevî yönden çok büyük bir çalışmaya imza attıklarını söylerken etkinliğin amacına ulaştığını belirterek tüm katılımcılara teşekkür etti. Konserde görev alan küçük piyanistler Atakan Kulak, Lara Şener, Defne Doğan, Eliz Bozdan, İlayda Kulak, Ceren Tarım, Sibel Çevikelli, Melis Çiftçi, Melodi Var Öngel, Alara Gülcan, Duygu Sevgi, ve Sera Yalaz'ın heyecanları yüzlerinden okunuyordu.

Altınşehir Adana ile Televizyon Programlarında Yola Devam

Adana Acıbadem Hastaneleri sponsorluğunda dergimizin hazırladığı televizyon programlarımız Akdeniz TV'de devam ediyor. Her hafta Salı günü saat 15.00'te yayınlanan ve her Çarşamba aynı saatte tekrarı bulunan programımız Mart-Nisan ayları içerisinde; Kadın Başarı III Sergisindeki Başarılı Kadınlar ve onların fotoğrafçıları ile sergiyi, Dr.Mehmet Kobaner ile Irak'ın Taçsız Kraliçesi Gertrude Bell'i, Metin Bahçıvan ile Hitler Almanyasından kovulan ve sonrasındaki çalışmalarını şehrimizde gerçekleştiren önemli bilim adamlarından Dr.Albert Eckstein'i ve Etem Çalışkan ile güzel yazı ve hat sanatını Adanalılara ulaştırdılar. Altınşehir Adana isimli programımız önümüzdeki günlerde de dergimizin içinden farklı konu ve konuklarıyla seyircisiyle buluşmaya devam edecek. Kaçırdığınız veya tekrarını izlemek istediğiniz programlarımızı www.altinsehiradana.com adresinde bulabilirsiniz. ■

Adana Sinematek Kuruldu

Ticarî nedenlerle sinema salonlarında gösterilme şansı yakalayamamış sanat filmlerinin veya dünya klasikleri içerisine girmiş büyük filmlerin, eğitime de katkı verecek olan, tartışma ortamı içinde izlenmesini ve sinema kültürünün yükselmesini amaçlayan Sinematek, Adana Sanayi Odası, Altın Oran Düşünce ve Sanat Platformu, Adana Sinema Derneği ortaklığı ve Adana Büyükşehir Belediyesi'nin desteği ile kuruldu. Her ayın son salı günü Adana Sanayi Odası'nın salonunda halka açık gösterimler yapacak olan Adana Sinematek, aynı zamanda gençlerin sinema eğitimine destek vererek, Adana'dan yeni sinemacıların çıkmasını hedef-

liyor. Sinematek'in kurulması nedeniyle Adana Sanayi Odası'nda düzenlenen toplantıda konuşan Adana Büyükşehir Belediye Başkan v. Zihni Aldırmaz Altın Koza gibi bir festivali yapan bir kentte sinema kültürü oluşması için yapılan her adımı desteleyeceklerini, Adana Sinema Müzesi ve Sinematek'in buna örnek olduğunu, kentin kurumlarının paylaşarak birçok zoru başarabileceklerini söylerken, Altın Oran Kurucusu S.Haluk Uygur ise, Adana'nın artık yeni büyük sanatçılar çıkarmaya hazır olduğunu, bunun tek yolunun da eğitim ve çalışma olduğunu belirterek, Sinematek'in çok önemli bir eğitim kurumu olacağı görüşünü dile getirdi. ■

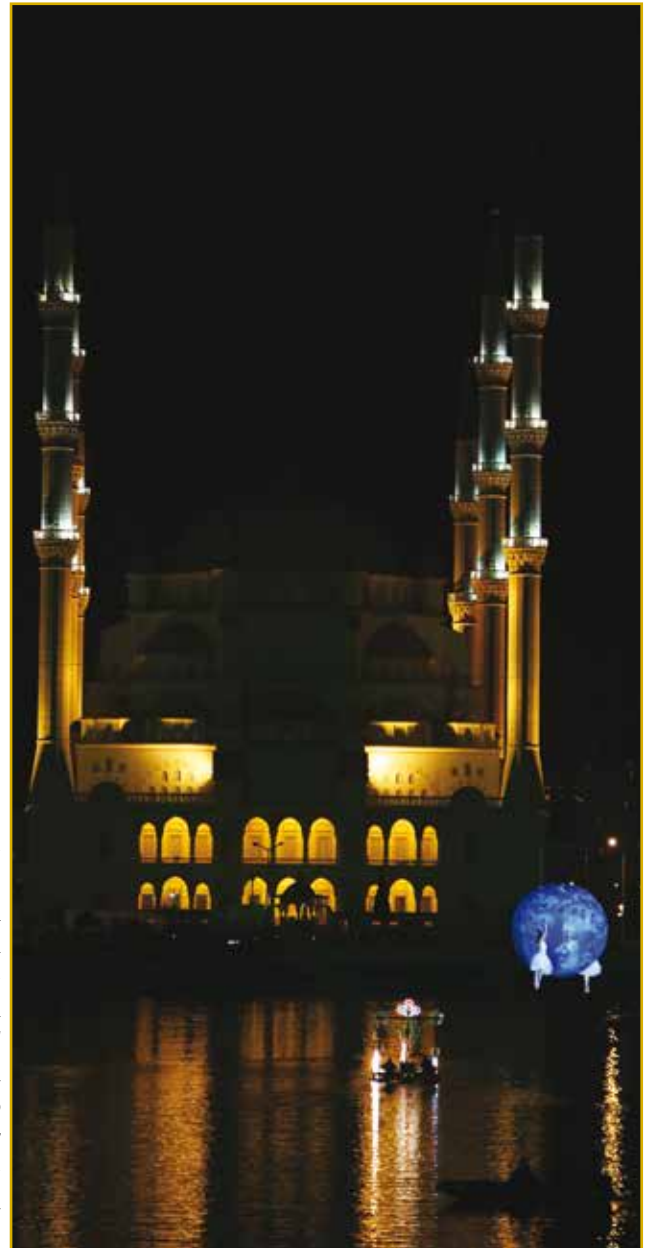

Adana Tiyatro Festivali Yeni Salon İhtiyacına Rağmen Dolu Dizgin Geçti...

Gelenekselleşen ve uluslararası boyut kazanan "Adana Tiyatro Festivali"nin 14.sü 27 Mart - 29 Nisan 2012 tarihleri arasında yapıldı. Festivalin açılışını 3 yıldır aynı grup yapıyor. Taşköprü ve Seyhan nehri üzerinde binlerce seyircisiyle buluşan İtalya Studio Festi grubunun gösterisi büyüleyiciydi. Kapanışı da yine 3 yıldır aynı grup yapıyor; Hollanda Close Act grubu, tüm izleyenlerle birlikte Atatürk Parkı'ndan Tren Garı'na değin interaktif gösteriyle festivali tamamladı. 1 aylık sürede toplam 26 grup 26 değişik oyun, gösteri ve atölye çalışma-

sıyla tam 47 kez seyirciyle buluştu. Yine günler öncesinden biletler tükendi, salon ağzına kadar doldu-taştı, ayakta izleyenler bile oldu. Bu güzel ,coşkulu, Adana'ya mal olmuş festivali sadece ve sadece 368 koltuk kapasiteli bir salona sığdırma çabası ve inadı niye?.. Sabancı Kültür Merkezi DT sahnesine 200-300 metre uzaklıkta olan Büyükşehir Belediyesi Tiyatro Salonu ve Seyhan Belediyesi Kültür Merkezi salonları da kullanılsa gösteriler daha geniş kitlelere yayılsa daha da güzel olmaz mı?.. ■

TEK KELİMEYLE ETKİLEYİCİ KUSURSUZ BAŞTANÇIKARICI.

Sıra dışı tasarımı ve 240 hp'lik Si4 motoruyla Range Rover Evoque, Borusan Oto Adana-Mersin'de sizi bekliyor.

Borusan Oto Adana-Mersin

Mersin E5 Karayolu 21. Km Yenice - Tarsus
(0324) 615 0 615

Borusan Otomotiv tarafından ithal edilen Land Rover'lara 3 yıl ya da 100.000 km (hangisi önce dolarsa) olmak üzere özel garanti verilmektedir.

Bu özel garanti, yasal garantiyi aşan süre ve km bakımından bedelsiz onarım için olup, yasal mevzuatın garanti içinde tüketicilere tanıdığı diğer seçimlik hakların doğumuna neden olmaz. Range Rover Evoque; yakıt tüketimi: Şehir içi 11,9 lt/100 km - Şehir dışı: 6,9 lt/100 km - Karma: 8,7 lt/100 km

CO₂ emisyonu: Şehir içi: 279 g/km - Şehir dışı: 160 g/km - Karma: 199 g/km'dir.

Land Rover Türkiye Distribütörü Borusan Otomotiv

Detaylı bilgi için: www.borusanoto.com

Resimdeki araç opsiyonel donanım içermektedir.

Adanalı Yamaç Paraşütçüler Dünya 8.liği ile Yurda Döndüler

17-24 Mart tarihleri arasında Brezilya'nın Castelo kentinde gerçekleştirilen ve ülkemizin 10 sporcu ile temsil edildiği Paragliding World Cup Brasil 2012 Yarışması'nda, Adana'dan AHAS Spor Kulübü üyesi 5 yamaç paraşütü sporcusu milli takım adına yarıştılar. 34 ülkeden 134 sporcunun katıldığı dünya kupası yarışmalarında,

AHAS Spor Kulübü sporcularından Yiğit Yıldırım Dünya 8.si olarak önemli bir derece elde etti. Ekip olarak ülkemize ve Adana'mıza büyük bir gurur yaşatan, önümüzdeki günlerde de çeşitli yurtiçi ve yurtdışı yarışmalara katılarak Adana'mızı milli takımda temsil edecek olan AHAS Spor Kulübü sporcularına biz de Altınşehir Adana Dergisi olarak başarılarının devamını diliyoruz. ■

İsmail Ökke'nin “Renklendirdiğim Adana” Sergisi Taş Köprü Üzerinde Açıldı...

Altın Oran Düşünce ve Sanat Platformu üyelerinden İsmail Ökke'nin, Adana'ya ait fotoğraflarından oluşan sergisi Tiyatro Festivali kapsamında Taş Köprü üzerinde açıldı. Elle boyama diye adlandırılan teknik ile siyah beyaz eski Adana fotoğraflarını özel bir boya ile tek tek boyayarak uygun şekilde renklendiren İsmail Ökke, bu işin uzun bir vakit aralığında sabırla yapıldığının altını çizdi. Serginin Taş Köprü üzerinde açık hava sergisi olarak açılmasının da ayrı bir keyif olduğunu söyleyen Ökke, böylece yoldan geçen halkın da dikkatini çektiğini belirtti. ■

Ustalar Buluşması ; Genco Erkal ve Bertolt Brecht Adana'daydı...

Dostlar Tiyatrosu'nca hazırlanan "BEN BERTOLT BRECHT" adlı Müzikal Kabare, 14. Adana Tiyatro festivali çerçevesinde 11-12 Nisan 2012 tarihlerinde seyirciyle buluştu. 368 kişilik salonda tek koltuk boş kalmadığı gibi; kenarlara eklenen 50 adet puf da yetersiz kaldı ve her 2 günde de 50 kadar seyirci ayakta izledi..." Tiyatro Eleştirmenleri Yılın Oyunu Ödülü'nü alan oyunda Genco Erkal'ın yanı sıra Ankara Devlet Tiyatrosu sanatçısı Tülay Günel yer aldı. Yiğit Öz-

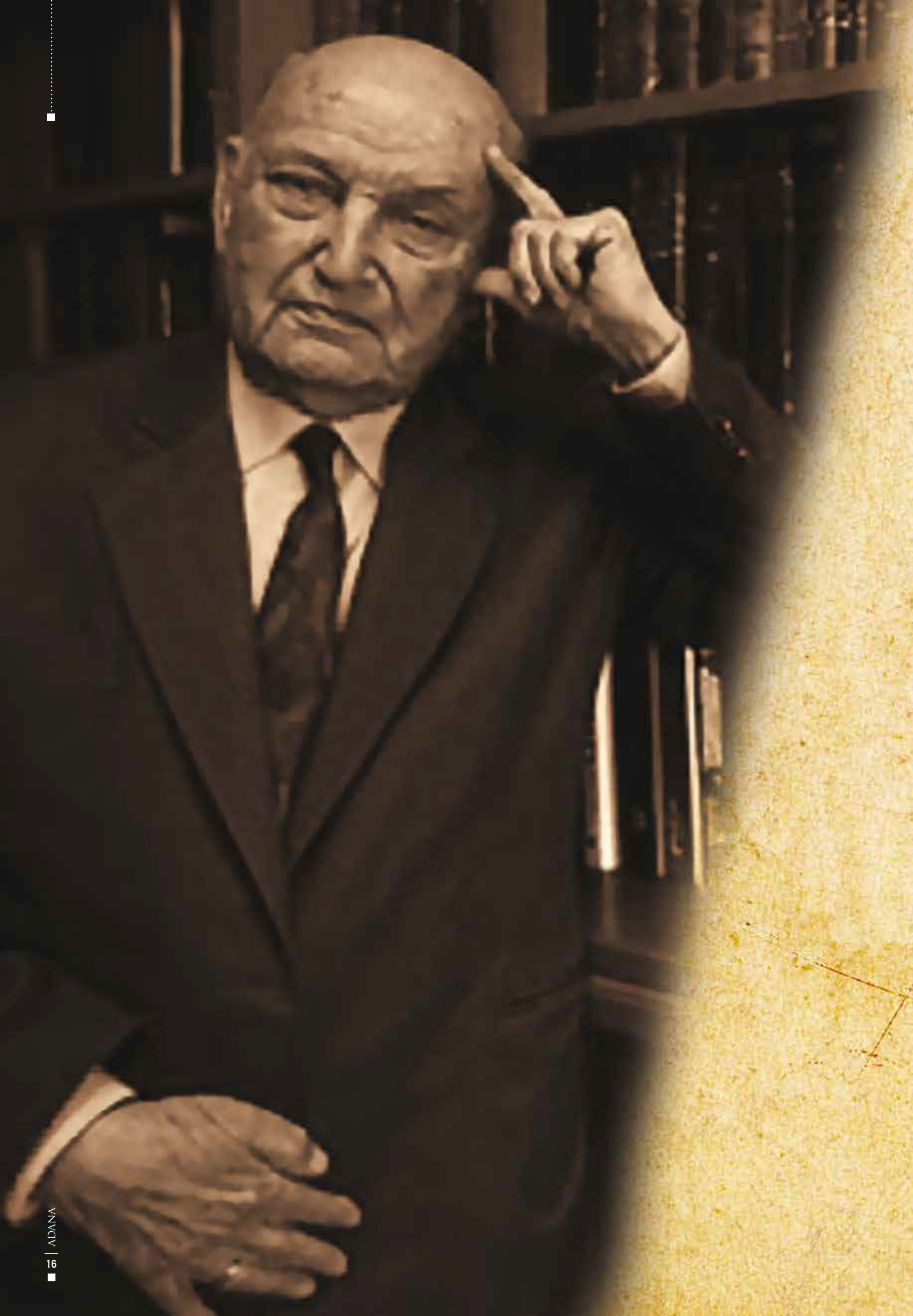
talay ise piyanosuyla sahnede yerini aldı. Göstermecî Tiyatronun kuramcısı, oyun yazarı ve şair Bertolt Brecht'in şiir, şarkı ve öykülerinden Genco Erkal'ın uyarladığı oyunda; Dünyanın düzeni, kadının konumu-sömürüsü, savaş ve barış gibi çok ciddi konularda eğlenceli bir yolculuk yapılıyor. Genco Erkal'ı tanıdığı gibi, aslında Adana seyircisi Tülay Günel'i de yakından tanıyor; 2 sezon önce Adana'da sergilenen ve bir yıl boyunca kapalı gişe oynayan "Rita'nın Şarkısı" adlı oyunda Çetin Tekindor'la birlikte oynamıştı...

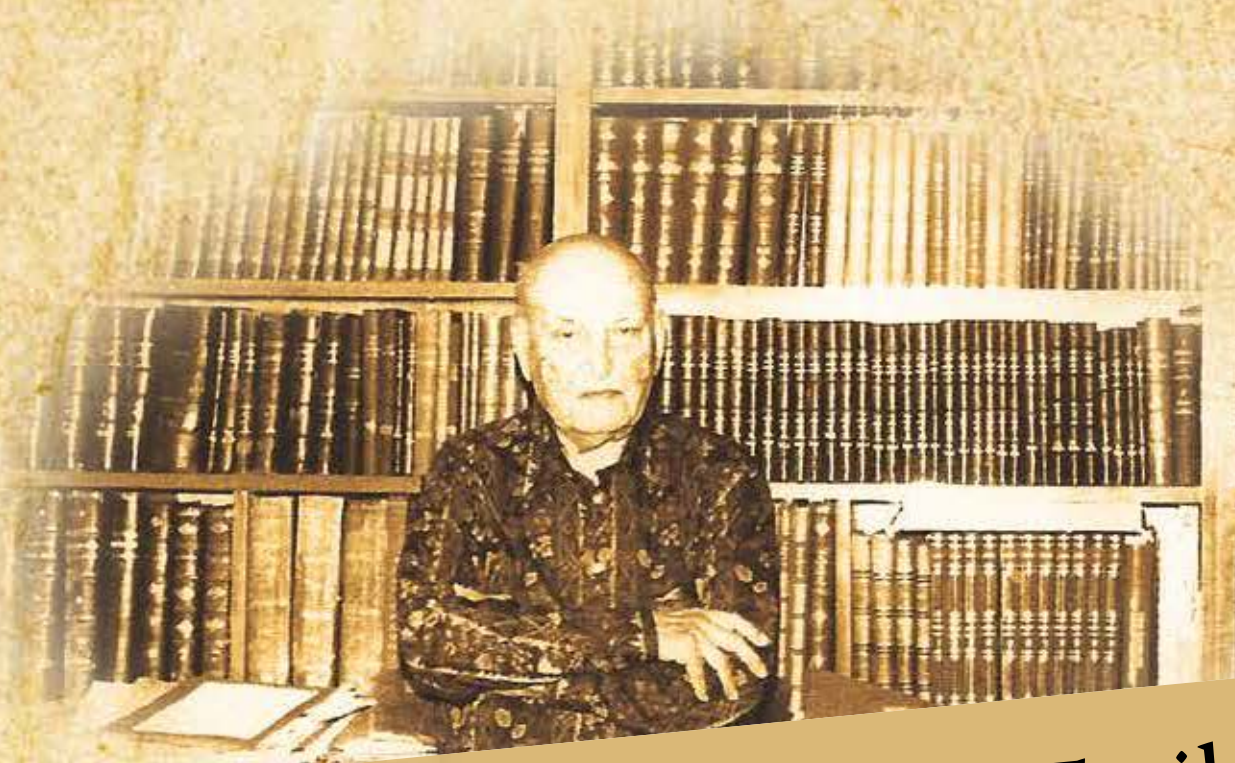
6.Uluslararası Çukurova Sanat Günleri 22-26 Mart Tarihlerinde Yapıldı

Çukurova Sanat Girişimi'nce eşzamanlı olarak 7 şehirde gerçekleştirilen Uluslararası Çukurova Sanat Günleri kapsamında geleneksel olarak verilen "Çukurova Ödülü"ne bu yıl Mersinli yazar İpek Ongun layık görüldü. Ongun'a ödülü Adana Büyükşehir Belediyesi Tiyatro Salonunda düzenlenen törende verildi. Çukurova Sanat Girişimi adına konuşan Çetin Yiğenoğlu günümüzde yaşanan küresel tehditlere bir kez daha vurgu yaparak "kardeşlik için barış, barış için kardeşlik" ilkesiyle yola çıktıklarını ve çocuklar ile gençlere yönelik eserleri ile onlara okuma alışkanlığı kazandırması, edebiyatı sevmelerini sağlaması, mutlu, sorumlu, saygılı kişiler olmaları konusunda yaptığı çalışmalar nedeniyle 2012 yılı ödülünün İpek Ongun'a verildiğini söyledi. Etkinliklerde söyleşi ve panellerin yanı sıra 9'u fotoğraf, 12'si resim olmak üzere toplam 23 sergi sanatseverlerle buluştu.

Bir Koca Ömür, Bir Koca Tarih: Taha Toros

Yazı: Nuri Gürdil Fotoğraf: Nuri Gürdil, Taha Toros Arşivi

Dadaloğlu'nu edebiyat dünyasına kazandıran, Yaşar Kemal'e okuma-yazma öğreten, Atatürk'ün Adana ziyaretinde ona şiir okuyan, birçok önemli adlarla arkadaşlık - dostluk - yarenlik eden Taha Toros...

Bir ömür düşünün ki, bir asırdan uzun sürsün... Bir ömür düşünün ki, içinde Atatürk'ten De Gaulle'e, Yahya Kemal'den Nazım Hikmet'e, Orhan Kemal'den Yaşar Kemal'e, Muhsin Ertuğrul'dan Haldun Taner'e ve daha kimlere kimlere... Kaç büyük insan sığsın bir ömre?

Koskoca bir tarih ki, üstüne kitaplar yazılsa eksik kalır. Sözlü gelenekte yaşayan Dadaloğlu'nu edebiyat dünyasına kazandıran, Yaşar Kemal'e okuma-yazma öğreten, Atatürk'ün Adana ziyaretinde ona şiir okuyan, bildiğiniz neredeyse tüm önemli adlarla arkadaşlık-dostluk-yarenlik eden Taha Toros... Koca bir tarih, tarihçi, arşivci... Çağın tanığı yani...

1910'da Adana'nın Tarsus'unda doğan ve 102 yıllık eşsiz bir hayat süren Taha Toros, 26 Ocak 2012 tarihinde İstanbul'da vefat etti, ardında 37 kitap ve sayısız belge bırakarak...

Altınşehir Adana Dergisi olarak bu ay Taha Toros'un en küçük oğlu - en küçük oğlu bugün 62 yaşında - Kamil Toros ile konuştuk. Görüştüğümüz yer Kamil Bey'in İstanbul Etiler'deki ofisi. İçeri girdiğiniz andan itibaren duvarlardaki fotoğraflar, Osmanlı yazıları - sonradan bunların padişah fermanı olduğunu öğreniyoruz, - tablolar dikkatimizi çekiyor. Elbette her şeyin bir hikâyesi var, özellikle de işin içinde Adana'nın ve Türkiye'nin en büyük arşivcilerinden biri olan Taha Toros'un payı varsa...

Babam Ankara'da, annem Adana'da...

Adana Altınşehir: Bize babanız Taha Toros'tan bahseder misiniz?

Kamil Toros: 1910 Tarsus doğumlu. İlkokulu Tarsus'ta, liseyi Adana Lisesi'nde okudu. 1930'da İstanbul Hukuk Fakültesi'ne girdi, o zamanki ismi Darülfünun... 1933 tarihinde mezun oldu ve maliye teşkilatında çalışmaya başladı.

1937'de Adana Ticaret ve Sanayi Odası Genel Sekreterliği'ne atandı. Sonra Adana Ticaret ve Sanayi Odası'nda genel sekreter olarak çalıştı. Bu dönemde Çukurova ve Toroslarda geniş kapsamlı folklor araş-

tırmaları yaptı. 1941'de Ticaret Bakanlığı bünyesinde müfettiş olarak çalışmaya başladı. O dönem Ankara'ya yerleşmişiz, ben Ankara doğumluyum mesela... Annem Adana'da hâkimdi, ilk kadın hâkimlerden Meliha Toros; o tam Adanalı, Ramazanoğullarından gelir. O yıllar aile iki parçaydı. Babam görev nedeniyle Ankara'da, annem Adana'da... 1946'da Ankara'ya taşınmış bütün aile. Teftiş Heyeti İstanbul'a nakledilince 1953'te İstanbul'a taşındık. Yurt dışında diplomatik görevlerle bulundu sık sık. İki yıl Paris'te kaldı ve 1975'te yaş haddinden emekli oldu.

Taha Toros'un oğlu Kamil Toros

38. Kitabını Bitiremeden Vefat Etti

A.A.: Babanızın edebiyata, sanata, tarihe ilgisi nasıl başlamış?

K.T.: Adana Lisesi'nde birinci sınıfta okurken, edebiyat tarihçisi İsmail Habib Sevük'ün teşvikiyle edebiyatla ilgilenmeye başlar, şiire merak sarar. İlk şiirleri Hayat Mecmuası'nda yayınlanır. Bir yandan da folklor çalışmalarına katılır. 1928'de Harf Devriminin hemen sonrasında daha lise son sınıfta iken, 1929'da "Toros Demetleri" adlı şiir kitabını çıkarır; ilk kitabıdır bu. Adana'nın Fransızlar tarafından işgal edilmesini anlatan "Kaçkaç" adlı bir kitabı var; roman değil, tiyatro şeklinde yazılmış; sahnelenmiş de... İşgal altındaki Adana'dan halkın Toroslara göç etmesini anlatır. Daha birçok kitabı var; 38. kitabını bitiremeden vefat etti 102 yaşında... Üzerinde çalıştığı son kitabın ne olduğunu söyleyebilirim: 10 ve 11 Kasım 1938'de Anadolu'da yayınlanmış tüm yerel gazetelerin kupürlerinden Atatürk'ün ölümünü anlatan haberleri içeren bir derleme çıkaracaktı, ömrü yetmedi.

10 ve 11 Kasım 1938'de Anadolu'da yayınlanmış tüm yerel gazetelerin kupürlerinden Atatürk'ün ölümünü anlatan haberleri içeren bir derleme çıkaracaktı, ömrü yetmedi.

A.A.: Bu gazeteleri nasıl toparlamış?

K.T.: Kendisi o zaman başmüfettişti. Her ilde bir Bölge Ticaret Müdürlüğü vardır, Atatürk'ün ölüm haberini duyunca il müdürlerine telgraf çekmiş ve 10-11 Kasım'da yayınlanan tüm yerel gazeteleri almalarını rica etmiş.

A.A.: Bu kitabın çıkma ihtimali?

K.T.: Yok! En son kitabı 2005'te Cumhuriyet Yayınları'ndan çıktı: "Nazım Hikmet" adıyla. Onu yakinen tanırdı. Nazım Hikmet'in Bursa ceza evinde kaldığı yıllarda malî harcamalarla ilgili yapılan bir soruşturmada babam müfettiş olarak görevlendirilir. Bu nedenle beş altı ay Bursa'da kalmış ve Nazım Hikmet'le dostluk kurmuştur.

Babam Adana'ya En Son 30 Yıl Önce Gitti...

A.A.: Babanız en son Adana'ya ne zaman gitmişti?

K.T.: En son otuz yıl önce gitti; sonrasında da gitmek istedi ancak yol ve sağlık sorunları nedeniyle gidemedi. Babamlar dokuz kardeş ve kardeşleri içinde en uzun süre yaşayan kendisiydi. Tüm ailede herkes şubat ayında ölmüş, dolayısıyla şubatta pek dışarı çıkmazdı. 1 Mart olunca arkadaşları telefon edip takılırlardı "bir yıl daha yaşayacaksın" diye. Ne var ki bu yıl şubatı göremedi, ocak ayı sonunda vefat etti.

A.A.: Babanızın adı Adana'da bir sokağa ya da parka verilecek, özellikle adının verilmesini istediğiniz bir yer var mı?

K.T.: Ben de en son 1983 yılında gitmiştim Adana'ya, şimdiki halini tahayyül bile edemem. Adana'da bu işi düşünenler en doğru kararı verecektir; takdir kendilerindir. Babamlar Kuruköprü civarında oturmuş, ben Ankara doğumluyum, zaten bilmem oraları pek.

Tüm ailede herkes şubat ayında ölmüş, dolayısıyla şubatta pek dışarı çıkmazdı.

Dönemin En Önemli Edebiyatçıları, Yazarları, Şairleri İle Dostluğu Vardı...

A.A.: Babanızın edebiyat dünyası ile ilişkileri nasıldı?

K.T.: Dönemin en önemli edebiyatçıları, yazarları, şairleri ile dostluğu vardı, ilişkileri çok iyiydi. Örneğin Yahya Kemal... Sık sık Park Otel'in lobisinde Refik Halit Karay, Gazeteciler cemiyeti Başkanı Burhan Felek, Milliyet Başyazarı Refi Cevat Ulunay, Ali Faik Ozansoy ve zaman zaman başka dostlarla da buluşup sohbet ederlerdi.

Fazıl Hüsnü Dağlarca arkadaşıydı, Dağlarca Kadıköy'e taşınmadan önce sık sık görüşürlerdi. Sinema ve tiyatrodan Metin Erksan, Haldun Taner hatta Muhsin Ertuğrul ile tanışıklılar. Beyoğlu'ndaki lokanta ve pastaneler buluşma mekânlarıydı. Sanat dünyasından pek çok isimle Vasfi Rıza Zobu'nun Nişantaşı'ndaki evinde ayda bir toplanırlardı.

Yine çok önemli bir şey var. Babam at eşek sırtında Çukurova'da yaşayan göçerleri köy köy gezerek Dadaloğlu'nun şiirlerini bulup derledi. Karacaoğlu filan biliniyordu; ancak Dadaloğlu'nu edebiyat dünyasına tanıtan, kazandıran, şiirlerini yazıya geçiren babam olmuştur. Dadaloğlu diye bir kitabı vardır ve sonrasında yapılan tüm çalışmalara kaynaklık etmiştir bu kitap.

Yaşar Kemal'i İlk İşe Alan Kişi Taha Toros'dur...

A.A.: Adanalı sanatçılarla ilişkisi nasıldı?

K.T.: Adana'dan geleni gideni eksik olmazdı pek. Orhan Kemal arkadaşıydı mesela. Yaşar Kemal'le ilgili olarak küçük bir anekdot anlatabilirim: Yaşar Kemal'le babam çok iyi tanışıklardı. Adana Ticaret Odası'nda umumî kâtipken, Yaşar Kemal'i hademe olarak ilk işe alan kişi babamdır. Yaşar Kemal o zaman okuma yazma bilmiyor, öğle tatillerinde kütüphanede sürekli kitap karıştırırken görünce Yaşar Kemal'i, ona okuma yazma öğretiyor. Yeni çıkmış harf devrimine istinaden şimdiki alfabemizi tanıtmak şeklindedir. Okur yazar olanların çoğu hâlâ eski harfleri kullanırmış o zamanlar. Yaşar Kemal, Erdal İnönü ile birlikte annemin cenazesine katılmıştı. Abidin Dino Adanalı değil ama Adana'da bulunmuşluğu var, onunla 1960'lı yıllarda Paris'te tanışırlar, çok yakın arkadaşlıklar. Babama iki resmini hediye etmiştir.

Arşiv Ve Tarih Aşkı Onu Başka Yerlere Götürdü...

AA: Babanızın ilk kitabı bir şiir kitabı, sonrasında da şiir yazar mıydı?

KT: Hayır, şiirle başlamış ama sonrasında da arşivcilik ve tarihçilik hayatında daha önemli bir yere gelmiş. Şiirden böyle bir alana geçmesinin özel bir nedeni var mıdır, bilmiyorum tabii. Çocukluğunda, gençliğinde ressam olmak istemiş hep. Resme çok büyük ilgisi vardı; ama babası, yani dedem; izin vermemiş buna. Arşiv ve tarih aşkı onu başka yerlere götürdü. "Arşiv hastalığının tedavisi yok; Tanrı, bu türden hastalığa yakalananları kurtarmasın!" derdi.

Zengin Bir Arşiv...

AA: Elinizde babanızdan kalan zengin bir arşiv var, bunu nasıl değerlendirmeyi düşünüyorsunuz?

KT: Arşivinin haraç mezat satılmasını, parçalanmasını kesinlikle istemiyordu babam. Arzusu bir üniversite ya da vakıf tarafından değerlendirilmesiydi. Şu an konuyla ilgilenen vakıf üniversiteleri var, görüşmelerimiz sürüyor. Arşivin kendinden sonrakilere yararlı olması en büyük dileğiydi, bunu sağlamaya çalışıyoruz biz de.

Taha Toros ve Atatürk

Taha Toros ve Atatürk

Kamil Toros; "Atatürk'ün naaşı Etnografya müzesinden Anıtkabir'e nakledildiği anı ben de hatırlarım, üç yaşındaydım. Kortejin geçişi sırasında beni omzuna almıştı ve bana 'Bugünü asla unutma!' dedi, unutmadım!"

Atatürk İle İki Kez Karşılaşan Adam

AA: Babanızın biri çocukluğunda, biri gençliğinde biri de yetişkinliğinde olmak üzere Atatürk'le en az üç karşılaşması var, anlatır mısınız?

KT: İlki 17 Mart 1923'te Mustafa Kemal'in - Cumhuriyet ve soyadı kanunu ile Atatürk adı yok henüz - Tarsus'a ilk gelişinde oluyor; babam "Kahraman Gazi" adlı şiiri okuyor kendisine. İkincisi, İstanbul Hukuk Fakültesi'ni Atatürk'ün ziyaret etmesiyle karşılaşıyorlar. (Fotoğrafları gösteriyor, bu iki olayın fotoğrafı arka duvarda büyük bir şekilde yer alıyor. NG) Ayakta olan babamdır. Atatürk'ün son Adana ziyaretinde Atatürk hastadır ve kahve içmek ister. Doktoru iyi kaynamış, köpüksüz bir kahve içebileceğini söyler; ancak herkes Adana sıcaklığında kravatsız olduğu için servis yapacak kişi bulamazlar. Tek kravatlı kişi babamdır, kahve servisini o yapar, bekler ve kahve fincanının boşunu alır. O fincan telvesiyle birlikte hâlâ durur. O sıralar babam 28 yaşında filandır.

Annem de babam da bize güçlü bir Atatürk sevgisi aşıladılar; hatta 1953'te Atatürk'ün naaşı Etnografya müzesinden Anıtkabir'e nakledildiği anı ben de hatırlarım, üç yaşındaydım. Kortejin geçişi sırasında beni omzuna almıştı ve bana "Bugünü asla unutma!" dedi, unutmadım! (Gözleri doluyor, sesi titriyor bu anıyı anlatırken Kamil Bey'in)

AA: Konu aileden açılmışken, biraz özel olacak ama, aile hayatınızdan bahseder misiniz?

KT: Biz ataerkil bir aileyizdir, babanın dediği dedik! Dedem gibi kendisi de öyleydi ama bizim seçimlerimize saygı gösterirdi. Özellikle meslek seçimlerimize karışmadı; ancak çocuklarından hiçbirinin kendisini takip etmemesi, sanırım onda bir hayal kırıklığı yarattı. Annem, babama işlerinde pek yardımcı olamadı ancak babamın anneme desteği, yardımı çoktur. Annem, UNESCO'nun denetiminde kurulan bir öğrenci değişimi teşkilatının Türkiye kurucularındandı, yıl 1959... Bu işlerin organizasyonu sırasında babamın çok desteği oldu anneme. Babam çocuklarını okuttu, meslek sahibi yaptı meslek tercihlerine karışmadan...

Siyasete Hiç İlgisi Olmadı...

AA: Babanızın gençlere tavsiyeleri nelerdi, neler yapmanızı isterdi?

KT: "Yapın"dan çok "yapmayın" derdi. Ben üniversiteye başladığımda bana sözlü vasiyetidir: Bir, "sakın devlet memuru olma!"; iki, "siyasete atılma!"; üç, "kimseye borçlu kalma!" dedi. Kendisi pek çok konuda yazmasına rağmen hiçbir zaman siyasi konularda yazı yazmadı, devlet memuru olması da bunda etkili olmuştur. Kendisinin siyasete hiç ilgisi olmadı. ■

nurigurdil@altinsehiradana.com

Çukurova'nın Bereketli Topraklarından

SUNAR

ELİTA

BİTKİSEL SIVI YAĞ

SUNAR
MISIR

MISIR NİŞASTASI, MODİFİYE MISIR NİŞASTASI,
GLİKOZ, FRUKTOZ ve DEKSTRİN

ELİTA

BİTKİSEL MARGARİN

SUNAR
ÖZLEM

UN ve YEM

NÇS

TAZE MEYVE

Sağlıkta Bir Dünya Kenti

ADANA

Yazı: Zafer Koç

Fotoğraf: Zafer Koç, Mustafa Gökçen

A dana'da sağıkta güzel şeyler oluyor. Başarılı doktorlar ufku açık yöneticilerle birlikte çalışarak gerçekten dünyada önde gelen standartlarda hizmet veren sağık birimlerini oluşturuyorlar. Yurt dışından hasta kabul ediliyor. Kentimizin başarılarını duyurmayı ilke edinmiş dergimiz de sizlere bazı örnekler sunarak başarıların artmasına katkı sağlamak istedi.

ADANA'DA KEMİK İLİĞİ NAKİL MERKEZİ

Başkent Üniversitesi Tıp Fakültesi Adana Uygulama ve Araştırma Merkezi Erişkin Hematoloji (Kan hastalıkları) Bölümü kemik iliği nakli konusunda klinik, hücre toplama ünitesi ve hücre işleme ünitesi olarak Dünya standartlarında sağlık hizmeti veriyor. Türkiye'de bir ilk olarak Amerika ve Avrupada önemli bir kalite standardı olan (FACT- JACIE) Akreditasyon Belgesi alan hastanede poliklinik hizmetleri ve yataklı tedavi bölümünde kan hastalıklarının tedavisi yanında, kemik iliği nakli ve bazı kök hücre tedavileri de başarılı bir şekilde uygulanıyor. Kan hastalıklarının bir kısmının ölümcül olduğunu ve bu hastalıkların bölgemizde sık görüldüğünü düşünürseniz, bu ünite hayati bir öneme sahip.

JACIE Avrupa Standardı Belgesi

Avrupa'da toplam akredite olan hastane sayısı 112, ful akredite olanların sayısı ise 50 civarında. Türkiye'de tek ful akredite olan hastane ise Adanamız'daki Başkent Üniversitesi Hastanesi...

Bölüm Başkanı Prof. Dr. Hakan ÖZDOĞU'dan bu konuda bilgi aldık;

Altınşehir Adana: Bölgemizdeki kan hastalıkları ve Hematoloji Bölümü'nüz hakkında bilgi verebilir misiniz?

Prof. Dr. Hakan ÖZDOĞU: Çukurova, Akdeniz Anemisi gibi bazı kalıtsal kan hastalıklarının Türkiye'de en yoğun olarak bulunduğu bölgedir. Ayrıca bölgemiz sıcak iklim nedeniyle diğer bazı kan hastalıklarını yoğun yaşıyor. Çok hızlı gelişen Hematoloji bilim dalımız ayda 2000 poliklinik hastasına hizmet verebilirken 50 hasta yatışını da sağlayabiliyor. 2004 yılından beri üst düzey bir araştırma laboratuvarıyla hizmet veren erişkin kemik iliği nakil merkezimizde, 200'ün üzerinde kemik iliği nakli gerçekleştirilmiştir. Çok iyi bir fiziksel ve teknik alt yapı ile nitelikli bilgi gücü gerektiren kemik iliği naklini yılda 50'den fazla hastada gerçekleştirdiğimizi gururla söyleyebilirim. Gurur duyduğumuz son bir gelişme ise 10 Ocak 2012'de Türkiye'de ilk olarak aldığımız (FACT-JACIE) Kalite Akreditasyonu'dur.

İşimizi İyi Yaptığımızın Belgesi

A.A.: Bu belge ne anlam taşıyor?

H.Ö.: İşimizi iyi yaptığımızı gösteriyor. Amaç yüksek standartları yakalamaktır. FACT Amerika, JACIE ise Avrupa standardıdır. Şimdi ikisi birleşerek dünya stan-

dartlarında yapılan hizmeti belgelemekte. Kemik iliği naklini gerçekleştirmek için üç ana öge vardır. Birincisi klinik, ikincisi hücre toplama ünitesi, üçüncüsü ise hücre işleme ünitesidir. Merkezimiz üçünü de alarak ful akreditasyon almıştır. Avrupa'da toplam akredite olan sayısı 112, ful akredite sayısı 50 civarındadır.

A.A.: Kemik iliği nakli ile ilgili kısa bilgi verebilir misiniz?

H.Ö.: Kemik İliği nakli ağırlıklı olarak kötü huylu kan hastalıkları ve bazı tümörlerde uygulanan bir tedavi yöntemi. Ayrıca bağışıklıkla ilgili hastalıklar, kalıtsal ve metabolik hastalıkları da kapsayan çok geniş bir yelpazede uygulanabiliyor.

Dünya Standartlarında Hizmet...

A.A.: Adana sağlıkta dünyaya açılıyor, gelecek için neler öngörüyorsunuz?

H.Ö.: Evet şu anda dünya merkeziyiz diyoruz. Belki ülke olarak AB'ye giremedik ama biz Başkent Adana Hastanesi Hematoloji Bölümü olarak girmiş durumdayız. Ülkemizde ve bölgemizde Dünya standartlarında hizmet veriyoruz artık. Türk tıbbı çok iyi bir yerde ve ülkemiz bu konuda çok şanslı. Bu tedaviler tüm dünyada çok pahalı, maliyeti çok, yüksek teknoloji gerektiriyor. Bölgemizdeki insanlar

ise şanslı, devlet bu uygulamanın masrafını karşılıyor, hastalar ödeme yapmıyor. Hiçbir komşu ülkede bu standartlarda ilik nakil merkezi yok. Dolayısıyla konuyla ilgili hastalar Türkiye'den ve komşulardan Adana'ya geliyor. Ayrıca merkezimizin bu kök hücrelerin toplanması, gönderilmesi ve transferinde de rolü var. Bu ülkemizin tanıtımı açısından da çok önem taşıyor.

Prof. Dr. Hakan ÖZDOĞU

Prof. Dr. Mahir GÜLŞEN

BOYUNUZU 12^{cm} UZATABİLİRİZ

Adana'da sağlık alanındaki başarıya vereceğimiz bir başka örnek "İlizarov" denilen yöntemdir. Ortopedik bu yöntem Türkiye'de ilk kez Adana'da uygulanmaya başlandı ve kentimizde verilen eğitimlerle ülkeye yayıldı. Konuyla ilgili olarak Ortopedia Hastanesi hekimlerinden Prof. Dr. Mahir Gülşen ile görüştük;

Altınşehir Adana: "İlizarov Cerrahisi" nedir?

Prof. Dr. Mahir Gülşen: "İlizarov" Sibiry'a'da yaşayan bir Rus hekimin 1950'li yıllarda geliştirdiği bir yöntem. Bu yöntemde kemiğe dışarıdan teller ve çiviler takılarak bir çember şeklindeki bir alet bağlanıyor. Sonra bu teller ve halkalar vasıtasıyla kemiğin boyu tedrici olarak uzatılıyor veya bazen kısaltılıyor ya da eğiklik gideriliyor. Bir kemiğin orijinal boyu %25 ile %30 kadar uzatılabilir.

Türkiye’de İlizarov’un Başladığı Yer; Adana...

A.A.: “İlizarov Cerrahisi” Türkiye’de ne zamandan beri yapılıyor?

M.G.: Ben 1996’da Amerika’ya gittiğimde “İlizarov Cerrahisi”nin Amerika’daki 10. yılını kutluyorlardı. Bizim ülkemize rutin olarak kullanılması ve kursları 1996 yılında başladı. Bu yöntemin Türkiye’deki ilk uygulayıcılarındanız. Türkiye’deki ortopedistlere yılda en az bir kere kurs düzenliyoruz. Şu ana kadar 2000’in üzerinde ortopedist bu kursa katıldı ve sertifika aldı. İlizarov cerrahisinin Türkiye’de kurumsal olarak tanınması, kurucu başkanı olduğum İlizarov Tedavisi Derneği’nin kurulmasıyla oldu. Dünya İlizarov Cerrahi Kongresi’ni 2004 yılında Türkiye’de yaptık, kongrenin başkanıydım. Türkiye’de İlizarov yönteminin başladığı yer ve eğitimin verildiği yer Adana’dır. Bu konuda eğitim görmek isteyenlere önce Adana’daki kursa katılmaları öneriliyor.

“2000’in üzerinde
ortopediste
sertifika verdik...”

Estetik Amaçlı Boy Uzatma...

AA: “İlizarov Cerrahisi”nden hangi hastalar fayda görür?

M.G.: Bu yöntem birçok tedaviye rağmen kaynamamış kırıklar, yanlış kaynamış kırıklar veya iltihap kapmış kırıkların tedavisinde kullanılıyor. Boy kısalıklarının tedavileri başarılı bir şekilde yapılabilir. Kısa olan bacak ve kolların uzatılmasında, eğik kalmış bacak ve kolların düzeltilmesinde kullanılıyor. Böylece bacağının birinin kısalığı nedeniyle topallayan insanlar veya cüceler tedavi edilebiliyor.

A.A.: Bu yöntem estetik amaçlı da kullanılabilir mi?

M.G.: Sağlam insanlara estetik amaçlı bunu yapmanın doğru olmadığını düşünüyoruz. Sağlam derken sadece boy kısalığı var ve boy 155-160 cm. Psikolojik analiz sonrasında gerçekten çok önemli olduğu psikiyatr veya psikolog raporlarıyla ispatlanırsa o zaman yapabiliriz. Boyu 120-130 cm hastalara ise yapıyoruz. Genelde hastaların boyunu 145 cm veya 150 cm nin üzerine çıkarmaya çalışıyoruz. Çünkü bütün dünyada ve Türkiye’de standart bu. 145 cm olduğu zaman asansör düğmesine basabiliyor, elektrik lambasını açabiliyor. Bu nedenle cücelerde boy uzatmasını yapıyoruz. Ama bu bile tartışılıyor.

ADANA KANSER TEDAVİ MERKEZİ OLUYOR

Bölgemizdeki hastanelerde, günümüzün en korkulan hastalıklarından kanserlerin tedavisi için çok önemli atılımlar yapılıyor. Adana bir kanser tedavi merkezi haline geliyor. Acıbadem Hastanesi de bu konuda atılım yapan hastanelerden. Kanser tedavisi konusunu da Acıbadem Hastanesi doktorlarıyla konuştuk.

Altınşehir Adana: Ürolojik kanserler hakkında neler söylemek istersiniz?

Prof. Dr. Bülent Soyupak: Dünyada en sık görülen ürolojik kanser türü prostat kanseridir. Ama ölüm oranı yüksek olan bir kanser değildir. Prostat kanseri hastası ortalama 8 yıl yaşıyor. 8 hastadan da sadece bir tanesi prostat kanserinden ölüyor. Prostat kanserinde erken tanı çok önemli. Bu testler artık bölgemizde yaygın yapılmakta. Sadece tanı yöntemleri değil, her türlü modern tedavi yöntemleri kentimizde bulunmakta. Mesane kanseri de bu bölgede çok sık görülüyor. Bunun da tek sebebi ağır sigara içiciliği. Belli bir yaşın üstündeki kişilerin, özellikle sigara içenlerin idrarlarından kan gelmesi mesane kanserini aklımıza getirmeli ve aksi ispat

edilinceye dek üzerine gidilmeli. Her türlü tedavisini dünyada ne yapıyorsa bizim hastanemizde de yapıyoruz Aynı şekilde böbrek ve testis tümörleri için de dünyadaki bütün olanaklar Adana'ya getirilmiş.

Kadınlarda En Sık Görülen Kanser Meme Kanseri...

A.A.: Meme kanseri hakkında da sizden bilgi alalım?

Prof. Dr. Orhan Demircan: Meme kanseri kadınlarda en sık görülen kanser. Bizler bu bölgede dünyada yapılan düzeyde çağdaş bir meme cerrahisi uyguluyoruz. Adana artık bu konuda önemli bir merkez. Acıbadem Hastanesi'nde Amerika merkezlerindeki benzer altyapı ve donanımına sahibiz.

A.A.: Meme kanseri tedavi edilebilir bir hastalık mıdır?

Prof. Dr. O.D.: Mevcut kullanılan tedavi yöntemleri ve teknolojiyle birlikte günümüzde, geçmişte kadınların ölüm nedenleri arasında birinci sırada olan meme kanseri ikinci sıraya düşmüştür. Kanser sayısı artmasına rağmen ölüm oranında oldukça düşüş olmaktadır. Meme kanseri özellikle erken evre meme kanserinde

Prof. Dr. Bülent Soyupak

Prof. Dr. Orhan Demircan

Prof. Dr. Mehmet Ali Vardar

Prof. Dr. Özgür Yağmur

yaklaşık %80 veya 90 iyileşme söz konusu. Günümüzde meme kanseriyle yaşayan milyonlarca insan var. Söylediğim gibi gerçekten de yaşam kaliteleri son derecede iyi.

Yurtdışından Gelen Hastalarda Artış Var...

A.A.: Siz de jinekolojik onkoloji ile ilgiliniyorsunuz.

Prof. Dr. Mehmet Ali Vardar: Jinekolojik onkoloji adına baktığınız zaman, onkoloji işi bir ekip işi; tek başınıza çok donanımlı olmanız yetmiyor.

Acıbadem Hastanesi'nde hastaların kemoterapilerinin verildiği İyi bir tıbbi onkoloji merkezi ve iyi bir radyoterapi merkezi var. Jinekolojik onkolojide yıllardan beri yapılan klasik açık ameliyatlara veya daha sonra gelişen laparoskopik cerrahi zaten en iyi şekilde uygulanıyordu. Üzerine bir de robot cerrahisi gelince hastanemiz dünya standartlarında bir kanser tedavi merkezi oldu. Tabiki onkolojik hastalıkların erken tanısı için gerekli tetkik yöntemlerinin de artık Adana'da en gelişmiş şekliyle var olduğunu unutmayalım.

A.A.: Bu durumda yurtdışından da hasta geliyor olmalı?

Prof. Dr. M.A.V.: Yurt dışı hastalarımız üç gruptan oluşuyor diyebilirim. Birincisi İncirlik üssündeki Amerikalılar'ın oluşturduğu hastalar. Ayrıca K.İrak'tan gelen hastalar var. Orada dokunulmayan büyük kanser vakalarını biz burada tedavi ediyoruz. Bir de son zamanlarda İran hükümetiyle yapılan anlaşma gereği gruplar halinde hastalar geliyor.

Onkolojik Cerrahi Multidisipliner Bir Yaklaşımdır...

A.A.: Kanser cerrahisi hakkında siz neler söylemek istersiniz?

Prof. Dr. Özgür Yağmur: Şimdi konu onkolojik cerrahi olunca tabii bu multidisipliner bir yaklaşımdır. Biz burada gerçekten iyi işleyen bir tümör konseyi olgusunu geliştirdik. Bu hastaneye giren her kanser hastası ya da kanser tanısı alan her hasta o konseyde tartışılır, konuşulur. Çünkü siz dünyanın en iyi cerrahisini de yapsanız hastanın sonraki tedavisinde aksamalar olursa bundan hasta zarar görür.

Bu hastaneye giren her kanser hastası, konuyla ilgili tüm doktorlarımızın içinde olduğu bir konseyde tartışılır, konuşulur.

Avrupa'daki hizmetin aynısını Avrupalı, Adana'dan alabilir.

Dolayısıyla radyoloji, radyoterapi, onkoloji tüm branşların katılımıyla ortak akılla tüm hastaları değerlendiriyoruz. Hekim olarak sorumluluğumuzu da paylaşıyoruz. Bu, dünya standartlarında bir çalışma anlayışıdır.

A.A.: Madem bu kadar iyiyiz, il dışından da hasta geliyor mu?

Prof. Dr. Ö.Y.: Tüm çevre illerden hastalar geliyor. İngiliz bile geliyor. İngiliz hasta ile konuştuğumda, yaptığım majör cerrahi

girişim yurt dışında çok ciddi rakamlar tuttuğu için orada olamayıp Türkiye'yi tercih ettiğini öğrendim. Özellikle güney komşularımızla ilgili çalışmalar var. Tabii ki bizdeki hizmet hem kaliteli hem de diğerlerine oranla fiyatı daha uygun. Dünyanın iyi üniversitelerine gittim orada da çok iyileri var ama çok iyi olmayanları da var. Avrupa'daki hizmetin aynısını Avrupalı Adana'dan alabilir.

ADANA'YA YENİ TIP FAKÜLTESİ

Bu birkaç örneğin dışında Adana'nın sağlıkla ilgili öncü başka alanları da bulunuyor. Örneğin bugünlerde açılmasını beklediğimiz Estetik Plastik Hastanesinin Yanık Ünitesi tüm ülkeye hatta dünyaya hizmet edecek örnek bir ünite olacak. Hasta istatistiklerine bakınca Adana'da tedavi edilen hastaların yarıdan fazlasının il dışından geldiğini görüyoruz. Bazı özel hastanelerde ise yurt dışı kaynaklı hastalar % 10 lara kadar ulaşıyor. Ortadoğu ülkeleri, Azerbaycan ve Kıbrıs bunların başında geliyor.

Sağlıkta standartların yükselmesiyle bu potansiyel genişliyor. Adana valisi çok yakında Adana'da 3 tıp fakültesi olacağı haberini veriyor. Ayrıca sağlık turizminin gelişmesi için gerekli diğer altyapıların, örneğin ulaşım ve konaklama imkânlarının da geliştiğini görüyoruz. Ama hâlâ eksiklikler bulunmakta. Özellikle kentimize yurtiçi ve yurtdışı değişik şehirlerden direk uçuşların olması gerektiği açık. O halde bu eksiklikleri el birliğiyle kaldırmalıyız ki Adana bir sağlık merkezi olsun. Biz bu günlerin uzakta olmadığını düşünüyoruz. ■

zaferkoc@altinsehiradana.com

ÇUKUROVA 'NIN EV KONFORLU HASTANESİ

Tüm Branşlarla
Hizmetinizde

Acıbadem Adana Hastanesi, evinizden uzak kaldığınız süreyi evinizdeki kadar rahat geçirebilmeniz için sağlık hizmetlerini ileri teknoloji ve modern yaşam alanlarına özgün konfor anlayışıyla sunuyor.

Radyasyon Onkolojisi, Kardiyoloji, Kalp Damar Cerrahisi, Beyin ve Sinir Cerrahisi, Genel Cerrahi.... ve diğer tüm branşlarda
İleri teknoloji ve uzman kadro desteği

Tek Kişilik ve
Suit odalar

Dünyanın en değerli
konuklarına özel
karşılama

Sporseverlere LIG Tv...
Dünya televizyonlarının
favori tv programları

Girişte başlayan
rahatlık ve konfor

Joint Commission
INTERNATIONAL

ALOACIBADEM
444 55 44
www.acibadem.com.tr

Cumhuriyet Cad. No: 66
Seyhan ADANA
(322) 455 44 44

ACIBADEM

ADANA

ADANA KALESİ ve MEYDANI

Yazı: Metin Bahçivan

Fotoğraf: Semiran Bahçivan, S. Haluk Uygur Arşivi

Çizim: Bayram Top

Adana'da yaşayanların istinasız %90'nın adını bile duymadıkları Adana Kalesi nerededir? Siz de benim gibi şaşkınlığınız değil mi? Adana Kalesi diye bir yer mi var? Duyanlarınız da yerini tam bilemiyordur tıpkı benim gibi. Kısacası yaklaşık on yıl önce "Adana Kalesi" diye bir kalenin var olduğunu duyduğumda çok şaşırmıştım. Çocukluk ve gençliğimde tüm Çukurova'daki kalelerin tümünü ayrıntılı biçimde gezmemeye karşın, doğrusu Adana Kalesi'ni hiç duymamıştım. 10 yıl önce duyduğumda da yaklaşık 1000 yıl öncesinden böyle bir kalenin var olduğunu, daha sonrasında yaklaşık 150 yıl önce de tamamen yıkıldığını, hiçbir iz kalmadığını sanıyordum. Ancak bu konuda bir yazı yazma gündeme geldiğinde; önceki araştırmacılar ve meraklıların çabalarına başvurdum. Gerçek anlamda bilgi kaynağına ulaşınca ve kalıntıları kendim görüp fotoğraflayınca şaşkınlığım kat be kat arttı.

Kalekapısı

Eski anlatılardan yola çıkarak daha ayrıntılı tanımaya çalışalım. Adana Kalesi, Kayalıbağ ve Tepebağ Mahalleleri'ni çevreleyen bir konumdaydı. Yıkıntıların incelenmesinden kalenin "Geç Roma Dönemi'ne" dek uzandığı biliniyor. Zamanla değişik devletlerin himayesine giren Adana, Harun Reşit'in halifeliği döneminde Abbasilerin egemenliği altına girmiştir. İşte bu dönemde (781) mevcut kale yıktırılarak yerine daha büyük bir kale yaptırılmış. O zamanki kentin sınırlarını doğuda Seyhan Nehri, kuzey-güney ve batıda ise Kale surları belirliyordu. Evliya Çelebi Seyahatnamesi'nde kaleyi "Dört köşeli, çevresi yedi yüz adımdır. Yedi kulesi, iki kapısı vardır" şeklinde anlatır. Burada bahsedilen kale kapılarından birisi Taşköprü'den şehre girişte bulunur. Halen bu semtin adı Kalekapısı olarak geçer. Diğeri ise Küçük Saat Meydanı'nda bulunan Kemer Altı Camii civarındadır. Bu kapıya da Tarsus yönünde olmasından ötürü Tarsus Kapı ismi verilmiştir. Bu sebepten ötürü Kemer Altı Camii, Tarsus Kapı Camii olarak da adlan-dırılmaktadır.

Adana Kalesi Kalıntıları
Atatürk Evi Yanı

Taşköprü ve Kalekapısı

26 Aralık 1706'da Adana'ya gelen gezgin P.Lucas, Adana Kalesi'ni gezdiğini belirterek şöyle anlatıyor:

“Adana'nın ortasından Paris'in Sen Nehri büyüklüğünde Çakıt (Seyhan) Irmağı geçmektedir. Bu nehrin kenarında şehrin kalesi vardır. Bu kale küçük olmakla beraber sağlam bir temel üzerine yapılmıştır. Bir gün buradan geçerken kale kumandanı beni davet etti ve kaleyi gezdirdi. Üzerinde kuleleri bulunan surun, kale kadar eski olan kapısından içeri girdik. Bu kapının alt tarafı büyük demir levhalardan, üst kısmı da üç parmak kalınlığında at nallarından yapılmıştı. Buradan sonra dar yollardan giderek muhafızların oturduğu garnizona vardık. Burada askerlerin aileleri de bulunuyordu ki, sayıları kırktan fazla değildi. Bundan sonra surları dolaştık. Ben burada yalnız küçük bir top gördüm. Bir kaç tane de mühimmat deposu vardı. Fakat bunların hepsi boştu. Kalede başka görülmeğe değer bir şey yoktu. Çevresi 300 metreden fazla olmayan bu kalenin içinden büyük gözlü bir taş köprüye geçilmekte ve buradan şehrin dışına çıkılmaktadır. Bu köprü'nün sağ kolu üzerinde büyük su kemerleri ve bunların alt tarafında da nehirden su çeken su dolapları bulunuyordu. Büyük kemerli su yolları ırmaktan alınan suyu kanallar vasıtasıyla şehre isal ediyordu. Adana kadar güzel ve fazla çeşmesi bulunan bir yer yoktur diyebilirim.”

Adana'nın ortasından Paris'in Sen Nehri büyüklüğünde Çakıt (Seyhan) ırmağı geçmektedir. Bu nehrin kenarında şehrin kalesi vardır.

Adana Kalesi
Atatürk Evi Yanı

Bu gravür de 1850'li yılların Adana'sını gösteriyor. Büyük su kemerleri ve bunların alt tarafında da nehirden su çeken su dolapları ve Taşköprü'den şehrin görünümü aktarılmış. Gravürün sağ tarafına bakınca surların yıkıntılarını görebiliyoruz.

Bu gravürde Taşköprü üzerinde İbrahim Paşa'nın askerleri görülüyor. Henüz kale yıkılmamış.

İngiliz gezgin Kinneir de 1813 - 1814 de Adana'yı ziyaret ettiği zaman Adana Kalesi hakkında şu kısa notu vermektedir:

“Seyhan kenarındaki kale, köprüden uzak değildir ve taştan yapılmış kuleli duvarlarıyla tahminen 1/4 millik bir çevreye sahiptir.”

Adana İli 1833-1840 yılları arasında Osmanlı'ya karşı ayaklanan Kavalalı Mehmet Paşa'nın oğlu İbrahim Paşa'nın yönetimi altına girer. Ancak İbrahim Paşa Adana'dan çekilirken arkasında fazla bir güç bırakmamak için önce şehirdeki cephaneliği havaya uçurmuş, sonrasında da kalenin surlarını yıktırmıştır (1836). İşte bu da Adana Kalesi'nin sonunu getirmiş, bu dönemden sonra da surlar tekrar

yapılmamıştır. Yıllar sonrasında da imar çalışmaları adı altında Taşköprü üzerinde bulunan kalenin kapısı da yıktırılmıştır. Adana Kalesi'nden günümüze sadece iki noktada sur kalıntıları kalmıştır. Birincisi; Kayalı Bağ Mahallesi'nde yer alan Atatürk Evi'nin hemen arkasında metruk bir evin duvarı halinde durmaktadır. İkincisi ise; C.Gürsel caddesinde bulunan Bağ Kur Bölge Binası'nın hemen arkasında bir otopark içinde yer almaktadır. Kale kalıntılarından anlaşılabildiği üzere; kale surlarının kalınlığı 2-3 metre, yüksekliği ise 6 metre civarındadır.

Benim Bir Rüyam Var;

Atatürk Evi'nin hemen yanında yer alan sur kalıntıları korunmaya alınsa, çevresindeki tüm betonarme evler yıkılsa --hemen hepsi imarsız, ruhsatsız ve sağlıksız-- ortaya çok güzel bir meydan --yaklaşık 3.000 metrekare-- çıkıyor. Bu meydan basit ve işlevsel bir peyzajla düzenlense; ışıklandırılrsa; kentin ortasında 4.000 yıllık Tepebağ Höyüğü'nün yamaçında ve hemen Atatürk Evi'nin komşusu olan, küçük ama dinamik bir alan kazanabiliriz. Düşünsenize dostlar; bir yanda 1600 yıllık Taşköprü, bir yanda yeşil Seyhan, bir yanda 4.000 yıllık Tepebağ Höyüğü, bir yanda Atatürk Evi, hemen yanında Sinema Müzesi, bir yanda Sabancı Kültür Merkezi ve müthiş görkemiyle Merkez Camii.

Bunların tümünü gezerken soluk alacağınız bir meydan ve yanında 1500 yıl öncesinden günümüze taşınmış Adana Kalesi'nin son surları... Ne kadar güzel değil mi ? Aslında ne denli kolay biliyor musunuz? Tüm bunları yapabilmek için sadece ve sadece güçlü bir irade yetiyor. Böylesi bir proje için gönüllü çalışacak onlarca insan var ve bu süreç sandığınız gibi yıllar sürmeyecek. Bugün karar verilse uygulamanın tamamı bir yılda bitebilir. Ne kadar para gerekiyor diye sorduğunuzu duyar gibiyim; merak etmeyin onca boşa harcanan paranın yanında hesabı bile olmaz. ■

metinbahcivan@altinsehiradana.com

Volkswagen Yetkili Servisi Gizerler'e gelin, Volkswageninize onun dilinden en iyi anlayanlar baksın. 8000 m²'lik hizmet alanımız, kendi konularında deneyimli 30 kişilik uzman satış sonrası ekibimizle Volkswageninizin hep Volkswagen olarak kalması için çalışıyoruz.

Volkswagen Satış Sonrası®

Volkswagen Yetkili Servisi **Gizerler**

Ceyhan Yolu 4. Km Yüreğir - ADANA Tel: (0322) 346 06 06 Faks: (0322) 346 37 97

GİZERLER, BİR DOĞUŞ OTOMOTİV SERVİS VE TİCARET A.Ş. YETKİLİ SERVİSİDİR.

Orhan Kemal'in oğlu Işık Öğütçü ile sohbet; BİR ORHAN KEMAL ÜNİVERSİTESİ İSTİYORUM

Yazar : Nazan Gökkaya **Fotoğraf :** Nuri Gürdil, Mehmet Emin Arıcı, Adana Sinema Müzesi Arşivi

Bundan on yıl öncesinde gitmiş olmamıza rağmen, Beyoğlu'nun karmaşık sokakları arasında hemen buluyoruz Orhan Kemal Müzesi'ni. Tarihî binadan içeri heyecanla giriyoruz. Müze birinci katta çok küçük bir dairede kurulmuş. Odalarına ustanın özel eşyaları özenle yerleştirilmiş; eski kitaplar, kahve fincanları, özel eşyalar... Buram buram Orhan Kemal kokuyor. Tabii ki fotoğrafçı olarak bizleri en çok Orhan Kemal'in duvarda asılı duran fotoğrafları etkiliyor. Bazı büyük sanatçının yaşarken çekilmiş az sayıda fotoğrafı varken, Orhan Kemal'in çok sayıda, üstelik çok kaliteli fotoğraflarının olduğunu görüp seviniyoruz. Çünkü Ara Güler, üstadın arkadaşıymış ve onu bol bol fotoğraflamış.

▲ Işık Öğütçü

Kültür ve Turizm Bakanı
Ertuğrul Günay'ın
Orhan Kemal Müzesi'ni
gezdiğini belirtiyor
ve ekliyor; "Orhan Kemal'i
sevdiğini gözlerinin
içinin gülmesinden
anlıyordunuz."

Müzei dolaştıktan sonra, müzenin altındaki, kitap satışlarında yapıldığı, küçük çayevinde sıcak bir ortam karşılıyor bizleri. Orhan Kemal'in İkbal Kahvesinde hissediyoruz kendimizi ve havanın soğukluğunu unutmış bir şekilde sohbeta dalıyoruz Işık Ögütçü ile...

Size uzun uzun Orhan Kemal'i anlatmaya gerek yok. Ama oğlunun sizlere anlatacakları var...

Abdülkadir Kemali'nin torunu, hemşerimiz Orhan Kemal'in dört çocuğundan en küçüğüdür Işık Ögütçü. Asıl mesleği Kimya Mühendisliği'dir. Babasının adını yaşatmak ve onu yeni kuşaklara tanıtmak amacıyla 2000 yılında Orhan Kemal Müzesi'ni kurmuş. Amacı bereketli topraklar üzerinde yetişmiş; Yaşar Kemal, Abidin Dino gibi üstatlarla bir arada bulunmuş olan babasını, sadece Türkiye'de değil yurtdışında da tanıtmak.

Işık Ögütçü; Orhan Kemal'in edebiyat yolculuğunu araştırmış; "Yazmak Doludizgin", "Abdülkadir Kemali Bey'in Anıları", "Önemli Not!" isimli üç kitap yazmış. Ayrıca babasıyla ilgili CD / VCD hazırlamış. Orhan Kemal'e ait "Nâzım Hikmet'le 3,5 Yıl" ve "Arkadaş Isıkları" yapıtlarını tiyatroya uyarlamış.

Oğul Işık Ögütçü,
2014 yılında Orhan
Kemal'in doğumunun
100. yılının anısına
yapılacak bir çok
çalışmanın hazırlığı
içerisinde.

100. Yaş günü heyecanı...

Şimdilerde Işık Ögütçü farklı bir heyecan içerisinde. Çünkü Orhan Kemal'in 2014 yılında, doğumunun 100. yılını kutlamak üzere bir takım çalışmalar yürütüyor. Bu çalışmaları kapsamında birçok hazırlığı da aynı anda yürüttüğünü söylemeden geçmemek lâzım. Bunlardan bir tanesi; Ahmet Ümit ile kendisinin editörlüğünü üstlendiği, Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından çıkarılacak, "Orhan Kemal - Anma ve Armağan Kitabı". Kitapta, çeşitli edebiyatçı ve akademisyenlerden Orhan Kemal ile ilgili değerlendirme yazıları istenilmiş, toplanılan yazılar görsel verilerle desteklenerek zenginleştirilmiş.

Bir Kitap Hazırlığı...

Ayrıca "Orhan Kemal Zamana Karşı - Röportajlar ve Eleştiriler" isminde bir kitap hazırlığının içinde olan Işık Ögütçü, bu kitapta; 1949 yılında çıkan Orhan Kemal'in ilk kitabının eleştirisi de dâhil olmak üzere 1970 Eylül ayına kadar onunla ilgili seçme eleştiri yazıları ve üstatla yapılan röportajları derlemekte. Böylelikle edebiyat tarihine damga vurmuş yazarın düşünce dünyasını anlamının daha kolay olacağını söylüyor.

Yurt içinde çeşitli illerde Orhan Kemal adına düzenlenen konferanslarda anlatmış olduğu üstadın hayat hikâyesini, anılarını oğlunun gözünden yazmak gibi bir başka projesi var. Ayrıca babasına ait fotoğrafların yer aldığı 300 fotoğraftan oluşan bir albüm çıkarmak üzere hazırlıklarına devam ediyor.

Kültür ve Turizm Bakanı Ertuğrul Günay'ın Orhan Kemal Müzesi'ni gezdiğini belirtiyor ve ekliyor; "Orhan Kemal'i sevdiğini gözlerinin içinin gülmesinden anlıyordunuz."

Çukurova Üniversitesi'nin adı Çukurova Orhan Kemal Üniversitesi olarak değiştirilemez mi? Veya yeni kurulacak bir üniversiteye Orhan Kemal ismi verilemez mi?

Orhan Kemal Müzesi çok daha büyük bir yeri hak ediyor...

En büyük isteğinin Orhan Kemal Müzesi'ni daha büyük bir mekâna taşımak olduğunu öğreniyoruz. Mevcut olan müzenin sergileme alanının kısıtlı olması ve toplantı salonunun olmamasının sorun olduğunu düşünen Işık Bey'in yeni bir mekân arayışı içinde olduğunu belirtmeliyiz.

2014 yılı için kendisinin yapmış olduğu hazırlıkları öğrendikten sonra hemşerileri biz Adanalılardan beklentilerini soruyoruz. O da tüm yurttaki yapılması gerekenleri dile getiriyor; Meselâ diyor, Devlet Tiyatroları'nda her yıl dönüşümlü olarak Orhan Kemal'in kaleme aldığı

oyunların sergilenmesi, şiirlerinin besteleten Devlet Çoksesli Korosu tarafından seslendirilmesi anlamlı olmaz mı? Milli Eğitim Bakanlığı okul kütüphanelerinde Orhan Kemal kitaplarını set halinde bulundurarak, Orhan Kemal Kitapları Okuma Kampanyası düzenleyemez mi?

Babasının doğup, büyüdüğü kent olan Adana'dan, biz hemşerilerinden de beklentileri var tabii ki... Bir zamanlar Türk sinemasına şekil veren Adanalı sinemacılar Orhan Kemal ile ilgili bir belgesel film hazırlayamaz mı? Altın Koza Film Festivali'nin ismi Altın Koza - Orhan Kemal Film Festivali olarak değiştirilemez mi? Festivalde her yıl Orhan Kemal ile ilgili bir şeylerin gösterilmesi bir hayal mi?

Çukurova Üniversitesi'ni adının yanına Orhan Kemal'i eklesesek?

Adana'da sanatın gelişmesini sağlayan, sanata destek veren yöneticilerden de beklentisi var Işık Öğütçü'nün. Orhan Kemal adına bir kültür merkezinin açılması sağlanamaz mı? Çukurova Üniversitesi'nin adı Çukurova Orhan Kemal Üniversitesi olarak değiştirilemez mi? Kültür ve Turizm Bakanlığı ile Milli Eğitim Bakanlığı her yıl ortaklaşa okullar arası "Orhan Kemal Şiir veya Öykü" yarışması düzenleyemez mi?

Bu arada kendi hedeflerinden birinin de, Türkiye'de paneller yaparak, Orhan Kemal adını büyütmenin olduğunu öğreniyoruz. Işık Bey'in, Adana Sinema Müzesi'nden de bir isteği var. Orhan Kemal'in ünlü kahramanı olan Murtaza'nın oyuncuğu yapılması için tasarım siparişi verilmesi veya yarışmasının düzenlenmesini istiyor.

Artık ayrılma zamanı gelmişti. Hüzün kaplıyor içimizi ve soruyoruz birbirimize: Işık Öğütçü çok şey mi istiyor? Bizce hayır. Çünkü Orhan Kemal çok daha fazlasını hak ediyor. ■

nazangokkaya@altinsehiradana.com

Orhan Kemal ve Işık Öğütçü

VGuard®

BULLWARK®

Pinetion

HYBRONE

BOSCH

Pyronix

TAKEX

GÜVENLİ HAYAT

onvuo

ZAVIO

TRUEEN

Surveon

GÜVENLİĞİNİZ İÇİN BİR ARAYA GELEN MÜKEMMEL ÇÖZÜMLER

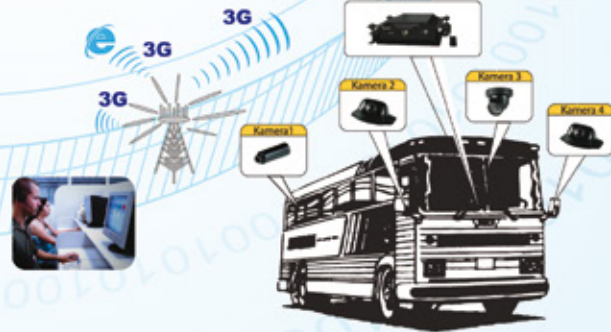
**Alarm Sistemleri ve
Takip Hizmetleri**

**Analog
Güvenlik Kamera ve
Kayıt Çözümleri**

**High Definition IP Kamera ve
Kayıt Çözümleri**

**Araç Takip, Güvenlik Kamera ve
Kayıt Çözümleri**

AKSA
GÜVENLİK & TELEKOMÜNİKASYON LTD. ŞTİ.

Tel: (0322) 231 21 00

www.aksaelektronik.com - info@aksaelektronik.com

Toros Mh. M.Kartal Bul. Çukurova Apt. 6/A Seyhan Adana

Tanrı Parçacığı HIGGS BOSONU

Yazı: Ogün Burdуроğlu

Cern’de Yapılan Deneyleri Biraz Olsun Anlamak

İnsan yaşadığı evreni oluşturan malzemeleri ve aralarındaki ilişkileri, ancak bildiği varlıklar ile tarif edebilmiştir. Evreni bütünüyle anlayamadığı için, tanıdığı varlıkları kullanarak bir sadeleştirme yapmış (yani evreni modellemiş) böylece daha kolay anlatılır, daha çok kişi tarafından anlaşılır ve gözlemlere uyduğu sürece de inandırıcı olduğunu görmüştür. Önceleri yaşadığımız dünyanın, evrenin merkezinde, kaplumbağaların üzerinde durduğuna ve tepsi gibi düz olduğuna inanılmış. Günümüzde bu düşünce tamamen terk edilmiş olsa da evrenin anlayamadığımız kısımları için hâlâ çeşitli modeller üretilip bunların doğruluğuna inanmaya devam etmekteyiz.

Hava-Su-Toprak-Ateş Modeli

Bu modellerden birisi, “Standart Model” denilen, Kuantum Teorisi’nin de etkilerinin görüldüğü modeldir. Standart Model, evreni oluşturan temel parçacıkları mikro düzeyde anlamak ve buradan elde edilen bilgiler sayesinde evrenin tamamını makro düzeyde idrak edebilmek üzere oluşturulmuştur. Standart Model, evreni bize Empedokles’in dört elementi (ateş - su - hava - toprak) ve iki kuvveti (sevgi - çatışma) gibi, maddeyi oluşturan parçacıklar ve bu parçacıklar arasındaki etkileşimden sorumlu kuvvet taşıyıcı parçacıklar halinde açıklar.

Quark ve Nötrinolar

Maddeyi oluşturan temel parçacıklar arasında en çok tanıdığımız elektronun yanında, quark ve nötrinoların da isimlerini sıkça duymaya başladık. Atom çekirdeği içindeki nötronun iki alt ve bir üst quarktan, yani birden fazla temel parçacığın birleşmesinden oluştuğu, dolayısıyla nötronun temel bir parçacık olmadığını anlamaktayız. (Editörün notu; Daha önceleri Nötronların en küçük parçacıklar olduğu düşünülürdü) Proton da aynı şekilde üç quarktan oluşur. Standart model maddeyi oluşturan her temel parçacığın bir de karşı (anti) parçacığı olduğunu iddia eder. Elektronun karşı parçacığı anti-elektron (diğer adıyla positron), quarkın anti-quark gibi.

Maddeyi oluşturan parçacıkların aralarındaki etkileşim (kuvvetler) de kuantum fizikine göre kuvvet taşıyan “parçacıklar” tarafından gerçekleşir. Kuvvet taşıyan parçacıklara BOSON adı veriliyor. Örneğin, görünür ışığın da bir parçası olduğu elektromanyetik dalgalar ve mıknatistaki manyetik kuvvet “Foton” adını verdiğimiz Boson tarafından taşınır. Foton’un dışında başka kuvvetlerden sorumlu olan Z Boson’u, W Boson’u ve Gluon olmak üzere toplam 4 boson, parçacık fizikinin deneylerinde gözlemlenmiştir.

Higgs Bosonu

Foton ve Gluon kütsüz iken, W ve Z Bosonları kütle sahibidir. Ancak bu kütleyi nasıl kazandıklarını açıklamada, şu ana kadar yapılan gözlemler yetersiz kalmaktadır. Teoriye göre bir de parçacıkların, içinde kütle kazanmalarına olanak sağlayan bir “Higgs Alanı” ve bu alanı oluşturan “Higgs Bosonları” (parçacıkları) olmalıdır. W ve Z Bosonları bu alan ile etkileşip kütle kazanırken Foton, Higgs Alanı ile etkileşmediğinden kütle kazanmamaktadır. Standart Model’in henüz gözlenememiş parçacığı olan Higgs, ancak çok yüksek enerjilerde tespit edilebileceğinden, CERN’de (İsviçre’deki çok uluslu deney alanı, 25 kilometre uzunluğundaki tüpler içinde parçacıkların çarpıştırılması sağlanarak kütleyi oluşturan enerji elde edilmeye çalışılıyor) yüzyılın en çok merak edilen ve en büyük maliyetli deneyinin konusu haline gelmiştir.

Neden “Tanrı Parçacığı”

Aslında yaşadığımız evreni oluşturan tüm parçacıklar mevcut düzenin oluşması için aynı derecede öneme sahip olmalıdır. Bu bağlamda Higgs Bosonu’na uygun görülen bu yakıştırma biraz abartılı ve medyatik görünüyor. Ancak maddeye kütle kazandırma yeteneği olan bu parçacığın bildiğimiz evren üzerindeki etkileri yine de çarpıcıdır.

Einstein’ın temelini attığı Görelilik (Relativite) Kuramı’na göre; kütlesi olan bir cisim hızlandıkça enerji kazanır ve ünlü “ $E=mc^2$ ” denklemine göre ışık hızına yaklaştıkça kütlesi giderek daha da artar, ışık hızına gelindiğinde ise kütlesi sonsuz olmalıdır.

Einstein’a göre ışık hızında gitmek mümkün değildir. Bu mümkün olamayacağına göre de ışık hızı ile giden bir cisimin kütlesi olmamalıdır. Örneğin Foton’un kütlesi olmadığı için ışık hızında hareket etmektedir (zaten bildiğimiz ışık da Fotonlardan meydana gelmiştir). Hâlbuki Higgs Alanı ile etkileşebilse idi kütle kazanacaktı ve sonuç olarak ışık hızında gidemeyecekti... (Günümüzde CERN’de yapılan deneylerde bazı araştırmacılar Nötrinolara ışık hızı kazandırıldığını iddia etmekte, bazıları ise zaman aletinin bozuk olabileceği ihtimali nedeniyle deneyin tekrarlanması gerektiğini düşünmekte)

“ $E=mc^2$ ”

denklemine göre bir cisim ışık hızına yaklaştıkça kütlesi giderek artar, ışık hızına gelindiğinde ise kütlesi sonsuz olmalıdır...

Çekim Gücü Teorisi Doğru mu?

Kütlesi olan cisimlerin birbirini çektiğini gözlemlemekteyiz. Bu çekim sayesinde güneş, yıldızlar, galaksiler, dünyamız oluşmaktadır. Örneğin güneşi oluşturan hidrojen molekülleri birbirini çekerek füzyon reaksiyonu oluşturmaz ise güneşten enerji elde edilemez, ayrıca hidrojen gazları her tarafa dağılarak güneş denilen kararlı sistemi meydana getiremezdi. Dünyamız ile güneş arasındaki çekim olmasa idi dünyamız güneşten uzaklaşırdı. Diğer taraftan kütle, zamanı da etkileyen bir olgudur. Kütlesi fazla olan cisimlerin yakınında zaman daha hızlı geçerken, uzağında zamanın daha yavaş geçtiği Einstein'ın Görelilik Kuramlarında gösterilmiş, ispatı bir yana, örneğin GPS cihazlarında kullanılacak kadar günlük hayatımıza girmiştir. Işık hızında giden (yani kütesiz) bir parçacık için zaman hiç geçmemektedir! (İsterseniz buna, bazen 4 boyutlu olarak tarif ettiğimiz evren "zaman boyutunda ilerlememektedir" de diyebiliriz.) Higgs Bosonu ile etkileşir ise parçacık kütle kazanacağından hem ışık hızında gidemeyecek, hem de onun için zaman "işlemeye" başlayacaktır. O halde zamanın ilerleyebilmesi (veya başlayabilmesi) için kütle (Standart Model'e göre Higgs Bosonu'na) ihtiyacımız var.

Evren Nasıl Oluştu?

Tanrı ve Higgs Bosonu ile kurulmaya çalışılan bağlantı, bildiğimiz kütle sahibi maddenin, dolayısıyla gözleyebildiğimiz evrenin oluşması ve zamanın başlaması yönlerinden farklı inanıştaki kişilere farklı önemlerde hitap edebilir. Ama gelecek günlerde Higgs Bosonu gözlenebilirse ve Standart Model tamamlanırsa sonuçta sadece evrenin bir modeli hakkındaki doğruluk oranı artacaktır.

Unutulmamalıdır ki "gerçek" ile "model" aynı şey değildir. (Her insanın dünyayı algılaması, olayları değerlendirmesi de bir paradigma aslında bir model üzerinden değil midir? O halde gerçeğin kendisi ile bir şekilde "insanın filtresinden" geçen aynı şey olamaz). Evrenin %3-4'ünün tanıdığımız, hissettiğimiz maddede ve enerjiden, %27'sinin "karanlık" (hiçbir şekilde henüz fikir sahibi bile olamadığımız) maddeden, %70'inin ise aynı şekilde "karanlık" enerjiden oluştuğu hesaplanmıştır. Yani şimdiye kadar üzerinde çalışılan tüm evren modelleri, evrenin sadece %3'ünü biraz daha iyi anlayabilme çabasının ürünleridir! O halde bir düşünce faaliyeti içinde olması gereken bilim ve sanat insanları, asla öğrenmekten, denemekten ve şüphe duymaktan vazgeçmeyip, "bilmenin rahatlığından" kurtulmaları durumunda insanlığa kalıcı eserler verebilecektir.■

ogunburduroglu@altinsehiradana.com

Dabbe nedir?

Ünlü Fizik Bilgini Stephen W. Hawking,
Kur'an'ın haber verdiği Dabbet-ül Arz mıdır?

Yazı: Fevzi Acevit

Ve İnsan fitraten*, hiçliğe karışıp yok olmayı değil,
sonsuz yaşamı arzular.

İnsan, yaşamı ve kainatı sorgulayan, ölümlü olduğunun idrakinde yaşayan tek varlıktır.

Ve İnsan fitraten*, hiçliğe karışıp yok olmayı değil, sonsuz yaşamı arzular. Ölüm realitesinin duvarında sonsuza açılan bir kapı arayışı bundandır.

Dünya, insanlar açısından, hayat macerasının sergilendiği sahnedir. Bu sahnede olaylar, kainat yasalarının (Sünnetullah) çizdiği sınırlar içinde gelişir. Dünya hayatı ışık-karanlık, iyi-kötü, güzel-çirkin, inanan-inanmayan diyalektiği içinde akar.

* * *

Yaradılışa inananlar ile maddeyi tanrı zannedenler düşünce tarihi boyunca tartışmaktadır.

Ataeist bilim adamlarına göre insanlar Tanrı'yı, Cennet ve Cehennemi ölüm korkusunu aşabilmek için icat ettiler. Materyalistlere göre, "hiçbir şey yoktan var olmaz"; her şeyin yaratıcısı madde, hayat ve insan rastlantıların ürünüdür. İnananlar ise; Alemlerin Rabb'ine, kainatın, yoktan varedilerek yaratıldığına iman ettiler; "madde evreninin başlangıcı vardır sonu da olacaktır" dediler.

Akıl – Vahy ilişkisi

Değerli okurlarım, İlahî vahiyle inen, hazır bilgidir, rehberlik eder, yolu gösterir. Bilimsel metodlarla elde edilenler ise, insan ihtiyaçları ve çabasının ürünüdür; ölçülebilir kullanılabilir türden bilgilerdir. Her ikisi ile de varılacak yer ise, aynıdır; sonuçlar, vahy - akıl / din-bilim çatışmasını değil, vahy-akıl / din-bilim buluşmasını gösterir. Her iki tarafın bulguları, başında ya da sonunda mutlaka örtüşürler; tıpkı; maddenin yoktan var edildiği gerçeğinin, tam tersini iddia edenler tarafından ispat edilmesi gibi... "Madde ezelidir, hep vardı, sonsuzdur, yok olmaz" diyenler, Big Bang kuramı ile tam tersini kendi buluşlarıyla kanıtladılar. Allah, inkâr dikenini batıranlara çıkarttırıyor.. Çağdaş bilim evrenin 13 milyar 700 yıl önce hiçlikte bir an'da var olduğunu tespit etti. Yani kainatın başlangıcı olduğu tespit edildi, sonunun olacağı da artık biliniyor. Yazımızın konusu işte bu son (kıyamet) ile ilintili; Dabbet'ül Arz!

Kur'an, Neml Suresi 82. ayet:

"O söz, tepelerine indiğinde, yerden onlar için bir dabbe çıkarırız da o onlara, insanların bizim ayetlerimize gereğince inanimadıklarını söyler"

* **Fitrat:** Yaradılış
* **Fitraten:** Yaradılıştan gelen, yaradılıştan kaynaklı.

Dünya kaynakları 700 - 800 yıl içinde tükenecek! Uzayda koloni kurmaya hazırlanın!

Dabbet'ül Arz, İslâm eskatolojisinde (öte-dünya bilgisi) yer alan bir terimdir.

Kıyamete çok yakın zamanda çıkacağına inanılan bu varlık, topraktan çıkacak ya da topraktan yaratılacaktır. Yorumcuların kimine göre dabbe bir tür hayvandır; kimine göre ise dabbe konuşan bir yaratıktır. Prof. Y. Nuri Öztürk de bu tartışmaya katılmış, "dabbe'nin çıkacağından değil, dabbe'nin çıkmış olabileceğinden" söz etmiştir. Öztürk şöyle söylüyor:

"Dabbe, debelenen şey demektir. Kur'an bunu hayvan için de diğer canlılar için de kullanır. Demek oluyor ki, dabbe, yerine göre, hayvan türünden bir canlı olabileceği gibi, insan da olabilmektedir. Neml 82'de ise, dabbenin hayvan olması mümkün görülemez... Çünkü O (dabbe) konuşacaktır ve hikmetli, ibretli bir biçimde konuşacak, uyarı yapacaktır."

Kur'an'ın, Hz Peygamber'den sonra en büyük müfessiri kabul edilen Hz Ali, Neml 82'deki dabbeden söz ederken şöyle diyor: "O, kuyruğu olan bir dabbe değil, sakalı olan bir dabbedir"

Müfessir Elmalılı H.Yazır da aynı kanaattedir. Yani kıyamet alâmeti olarak gösterilen dabbe, bir insandır..

Y.N. Öztürk Kur'an'dan bakarak şu tespiti yapıyor: "Dabbet'ül Arz göklerden inmeyecek yerküreden çıkacaktır. Yani dabbe bir dünyalı olacaktır. Dabbet'ül Arz, bir insandır, konuşmakta, uyarı yapmaktadır. O; bedeniyle değil, beyni, bilgisi ve ruhuyla öne çıkacak olan bir varlıktır." Öztürk, yorumunu şöyle noktıyor: "Dabbet'ül Arz, çıkmıştır, şu anda yaşamaktadır ve Kur'an'ın sözünü ettiği uyarıları, yine Kur'an'ın gösterdiği tarz ve üslûbla insanlığa ulaştırmakta, dünyanın sonunun yaklaştığına ilişkin uyarılar yapmaktadır."

Prof. Öztürk vardığı sonucu şöyle ilan ediyor:

"Dabbet'ül Arz denince, bizim aklımıza, mesela, insanlığı, kıyametin yaklaştığı yolunda sürekli uyaran ve nitelikleri Kur'an'daki tanıtıma uyan ünlü dahi fizikçi Stephen Hawking gelmektedir." (Hawking, kısa süre önce, insanlık âlemini, "Dünya kaynakları 700 - 800 yıl içinde tükenecek! Uzayda koloni kurmaya hazırlanın!" diyerek uyarıyordu...)

Dabbe'tül Arz, İnternet mi?

Adnan Oktar bağluları (ki onlara göre bu kişi mehdidir), "Dabbet'ül Arz, bilgisayar teknolojisi, internettir" diyorlar. Çağdaş Kur'an müfessiri Prof.Dr. Süleyman Ateş, bu yorumun zorlama olduğunu söylüyor ve itibar etmiyor.

Geride kalan yüzyıllar içerisinde Dabbe için çok sayıda görüş dile getirilmiştir.

Hatta treni, yer yüzeyinde hareket ettiği için, Dabbe'tül Arz ilan edenler bile olmuştur.

Görüldüğü üzere, uzayın sonsuz derinliklerinde uzanan kainatın sırlarla örülü coğrafyasına dalındığında; yolların çok, cevapların ise yetersiz olduğu gerçeğiyle başbaşa kalıveriyoruz.

Yüce Kur'an, bu gerçeği, "Size ilimden (bilgiden) pek az şey verilmiştir" ayetiyle haber veriyor.

Sebepleri ararken deliye döndüm. Çaldım, Allah'ın kapısını. Kapı açıldı, meğer içerden çalmışım...

Hiçlik Nedir?

Sözü Stephen W.Hawking ile açtık onunla tamamlayalım:

Hawking, "Zamanın Kısa Hikayesi" adlı kitabını tanıttığı toplantıda kendisine, "Evren, Big Bang/Büyük Patlama anında ortaya çıktığına göre, ondan önce ne vardı?" diye soranlara; "Evreni oluşturan madde hep vardı, madde ezelidir" diymemiş, soruya, "Big Bang anı öncesi madde yoktu, bu sebeple Tanrı fikrinden söz edilebilir..." mealindeki cevabı vermişti.

Bilindiği üzere Bing Bang kuramı, uzay ve zamanın / maddesel kainatın başladığı anı anlatır.

Hawking, "Ceviz Kabuğu Üzerinde Evren" isimli kitabında ise "Evrenin yasalarını dikkate alırsak, kainatın, hiçlikten kendiliğinden var olduğunu söyleyebiliriz" diyor. O zaman şu sonuç ortaya çıkmıyor mu; "Bu durum, mutlak yokluktan (salt hiçlikten) varlığın (evrenin) çıkması ise, bu, yaratılış değildir de nedir?"

Hiçliğin felsefi anlamını sözlük şöyle veriyor: Varlığın eksikliği, olmayışı, yokluğu (salt hiçlik)... Görüldüğü üzere hiçlik, varlığın tersi, yani, mutlak yokluk durumudur.

Hawking de aslında; Tevrat, İncil ve Kur'an'ın değişik çağlarda Peygamberlerin dilinden insanlara haber verdiği o aynı bilgiyi, mevcudadın (varlıklar aleminin) yoktan var edilerek yaratıldığı hakikatini, tekrarlıyor.

Arayış ve Çoklu Işıldayan Tek Pırlanta

Görüldüğü üzere sıradan insanlar da, bilim adamları da aynı arayışın içindeler.

Hepsi, varlıklar âlemini ve insanın yaşam macerasını sorguluyorlar. Arayış yolcuları; yola çıkarken başka, yolun ortalarında daha başka, yolun sonunda ise bambaşka düşünebiliyorlar. Mesela ataeist düşüncenin babası sayılan A.Flew, 1980'li yıllarda tanrıtanımazlıktan dönüş yaptı ve: "Özür diliyorum, Tanrı varmış" adlı kitabı yazdı. Hawking de şimdilik, kainatın hiçlikten ortaya çıktığını bir başlangıcı olduğunu kabul etti. Sıra evreni tasarlayıp Yaratan Yüce Kudret'le buluşmasında.

Değerli okurlarım, varlıklar alemi; çoklu ışıldayan Tek ve BİR'in tecellileridir.

Aynı pırlantanın fasedleriyiz... Nereye dönersek dönelim, O'nun yüzü ile karşılaşırız. Hz. Mevlana bu gerçeği şöyle anlatıyor: "Sebepleri ararken deliye döndüm. Çaldım, Allah'ın kapısını. Kapı açıldı, meğer içerden çalmışım..."

Değerli okurlarım, dünya hayatında yazdığımız; bir arayışın bestesidir. Kimbilir nerede nasıl son bulacak yaşam ezgimiz... Allah'ı göremedikleri için sorgulayanlar, kendilerine, "Kendi zihnimi görebiliyor muyum?.." diye sormalıdır... Hz Yunus cevabı şöyle veriyor: "Beni bende demen, bende değilüm. Bir ben vardır bende ben-den içerü..."

Sonuç: "Dabbetül Arz Çıktı mı?"

Prof. Y. N. Öztürk haklıysa, Dabbetül Arz gerçekten çıkmış ve bu varlık Stephen Hawking ise, görüldüğü üzere bizzat Dabbetül Arz'ın kendisi henüz bunun farkında değil...

Sırlar labirenti böyledir... İnsanı, "anladım" dediği anda yeniden sorularla dolu çıkmazlara sürükler. ■

fevziacevit@altinsehiradana.com

Yaşam İksiriniz...

*Bal en az 3000 seneden beri birçok rahatsızlığın tedavisinde kullanılmıştır. Yakın zamanda yapılan bilimsel araştırmalar balın mucizevi etkilerini göz önüne sermektedir. Balın çok çeşitli iyileştirici etkileri olduğu saptanmıştır. Asırlardır yanık, yara ve deri ülserlerini iyileştirmek için kullanılmıştır. Bal, içinde birçok antioksidan olarak işlev gören madde barındırdığı için uzun dönem tüketimi sonucu kanseri önlediği bildirilmiştir. Araştırmalara göre bal aynı zamanda bağışıklık sistemini güçlendirdiği gibi kolesterolü düşürmekle beraber sindirimi kolaylaştırır ve kolon kanserini önlemede etkilidir.

Şimdi bu yaşam iksiri değil de nedir?

* Kaynak: Wikipedia

Perçinbal

www.percinbal.com

Dünyadan Adana'ya Kubbeler Tarihi

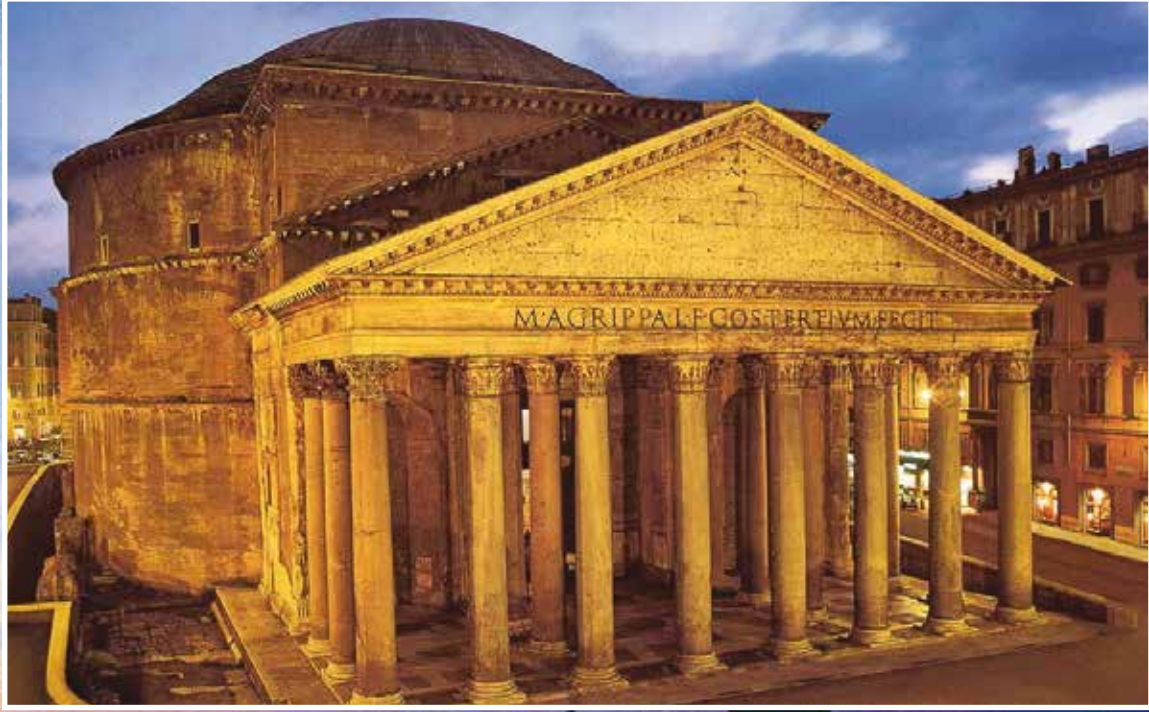
Yazı ve Fotoğraflar: S. Haluk Uygur

“Bu gök kubbede baki kalan bir hoş seda imiş...”

İnsanoğlu yaşamı sırasında içinde yaşadığımız evreni bir küre şeklinde düşünüp, göğü de üzerimizi örten bir yarım küre olarak algılamış hep... Evreni anlamaya çalışmak için gösterdiği her çabada karşısına “Yaradan, Tanrı, Allah” olgusu çıkması nedeniyle de, Tanrı Evi olarak yaptıkları tapınakları göğe benzer bir yarımküre ile kapatmayı gelenek haline getirmişler. Evreni çağrıştıran tapınakların (tanrının evi) göğe benzetilen çatısına da “kubbe” ismi verilmiş.

Yanlış bir kanıyla kubbe diye tarif edilen tapınak örtüleri İslâm hatta Türk kökenli zannedilir. Hâlbuki tüm binayı örten görkemli kubbe geleğinin Türklere, hatta İslâm’a Mimar Koca Sinan’la girdiğini biliyoruz. Sinan da zannederim kubbeyi Ayasofya ile tanımış ve kendisinin baş eseri olan Selimiye’yi Ayasofya’dan öğrendikleri ile yapmış. Ayrıca Ayasofya’nın günümüze kadar gelmesini sağlayan restorasyonları da yapmış ama bundan daha sonra bahsedeceğiz.

Panteon

Kubbelerin Babası

Konumuz “Dünyadan Adana’ya Kubbeler” olduğuna göre; günümüze kadar gelebilmiş en eski kubbeye, Roma’daki Panteon’un (Pagan tapınağı) kubbesine, dikkatinizi çekerek başlamak isterim. Zannederim Panteon’dan önce de görkemli yapıların üstünün örtülmesi için kubbeler kullanılmıştır, örneğin Süleyman Tapınağı ama bugüne kadar gelebilmiş olanların başında Panteon geldiği için kubbelerin babası, daha doğru deyimle anası Panteon’dur denilebilir.

Panteon, Paganizmin -kısaca çok tanrıcılık diyebiliriz- başşehri Roma’da yapılmış. Belki de sadece efsanede kalmış Süleyman Tapınağı’ndan sonra, dünyanın en görkemli ibadet yerlerinden biri. Bu güne kadar yıkılmadan gelebilmesinin sırrı ise Hristiyanlıktan sonra kilise olarak kullanılmaya başlanmasında saklı. (Santa Maria Rotunda Katedrali)

Günümüzde herkes tarafından parmakla gösterilen kubbelere sahip tüm mimari eserler hiç tartışmaya yer vermeden Roma Panteonu’ndan esinlenerek yapılmıştır. Bunun için bir sıra oluşturursak eğer İstanbul’un Ayasofya’sı, Floransa’nın Santa Maria Del Fiore’si, Edirne’nin Selimiye’si, yine İstanbul’un Sultan Ahmet’i ve tevaзу göstermeyelim Adana’nın Merkez Sabancı Camisi devreye girer ve Roma’dan Adana’ya bir yol oluşur.

Kubbeler Tarihi Başlıyor... Panteon...

Kubbeler tarihi hiç tartışmasız Adana’daki Taşköprü’yü de yaptıran, önemli Roma İmparatoru Hadrianus’un MS 118 ve 128 tarihleri arasında yaptırdığı Panteon ile başlar. Romanın çok ziyaret edilen alanlarından birinde olan Panteon’un içerisine giren herkesin bu iddiaya hemen katılacağına eminim. 43,2 metre çapındaki, 43,5 metre yüksekliğindeki bu kubbe 2000 yıl önce, şaşırtıcı biçimde hiçbir direğe ihtiyaç kalmadan inşa edilmiştir. (Tam 13 yüzyıl bu kubbe dünyanın en büyük kubbesi özelliğini korumuştur). Bu yapıya giren insanlar gök gibi havada duran kubbeyi görünce doğaüstü güçleri anmadan edemezler. Hatta eski çağlarda Panteon bu yüzden “Şeytanlar Evi” olarak anılmıştır. Kubbenin diğer tüm kubbelerden başka bir farkı ise tepesinde Oculus adı verilen geniş bir delik olmasıdır. Bu delik ilk yıllarda bir güneş tapınağı olarak yapılan binanın güneş ile olan ilgisi ni oluşturmuşsa da, daha sonraki yıllarda önemli astronomik araştırmaların yapılmasına yol vermiştir. Benim tapınağı ziyaret ettiğim zaman dışarıda çok şiddetli bir yağmur yağmasına rağmen bu geniş tepe deliğinden gelen yağmurun hiçbir şeyi ıslatmadan hazırlanmış oluklardan akıp gitmesi de bana şaşırtıcı gelmişti.

Konumuzla direk ilgili olmasa da, Panteon’u ziyaret ettiğinizde ünlü rönesans sanatçısı Rafael’in mezarının da orada olduğunu bilmenizi isterim.

En Büyük İç Mekan... Ayasofya...

“Bilgeler Yurdu” anlamına gelen Ayasofya 532-537 yılları arasında Adana - Misis Köprüsü’nü de yaptırdığı söylenen Justinien tarafından, İsidoros ve Anthemius isimli mimarlara yaptırılmıştır. Justinien her ne kadar eser bittiğinde “Seni Yendim Süleyman” diye bağırarak, Süleyman Tapınağı’nı da geçerek en büyük mabedi yaptığını ifade etse de yaklaşık 31 metrelik çapa sahip kubbesi Panteon’dan küçük kalmıştır. Ancak yan kubbeleri nedeniyle Panteon’dan daha büyük bir alan kapatıldığı için, o zamanlarda dünyanın en büyük ibadethanesi ünvanını kazanmıştır.

Ayrıca kubbenin yüksekliğinin 55 metre 60 santim olduğunu düşünürseniz, Panteon’dan daha yüksek bir yapı olmuştur. Ama konumuz kubbeler tarihi olduğuna göre hâlâ şampiyon Panteon... (Üstelik unutmayınız Ayasofya Kubbesi 8 fil ayak üzerine durur.)

Panteon’un Kubbesi

Kilisenin kubbesini yapmak için müracaat edenlere bir yumurtayı mermerin üzerinde dikine durdurmalarını isterler.

Yumurtayı Dik Durduran Mimarın Kubbesi... Santa Maria Del Fiore...

Öykümüzde yolumuz Floransa'ya düşüyor artık. 19 Ağustos 1418 günü Floransa'da bir yarışma duyurusu yapılır. Rönesans'ın başlamasının yolunu açacak kadar aydınlanmış bu kentin ileri gelenleri, Panteon'un saltanatını yıkmaya karar vermiştir. Hem ondan daha büyük bir ibadethane, hem de dünyanın en büyük kubbesini yapmak peşindedirler.

Kilisenin kubbesini yapmak için müracaat edenlere bir yumurtayı mermerin üzerinde dikine durdurmalarını isterler. Filippo Brunelleschi yumurtayı mermere hızla vurarak, ucunu biraz ezip dik durdurur. Diğerleri "böylesini biz de yapardık" diye itiraz ederler. O ise "Tabii ki, kubbeyi nasıl yapacağımın planlarını da görürseniz, kubbeyi de yapabilirsiniz" diye alay eder onlarla. Uzun sözün kısası Santa Maria del Fiore yani "Çiçekler Azizesi Katedrali"nin kubbesini yapma işi, yapı ustalarına ilk kez mimar dedirtten Brunelleschi'ye verilir.

Bu katedralin kubbesi için kitaplar yazılmıştır. Ama bizim yerimiz dar... Uzun sözün kısası Filippo Panteon'u inceleyerek, aynı onun gibi üzerinde duracak sütunlara gerek duymadan, üstelik kubbeyi yaparken bile aşağıda yapılan törenleri engellemek için iskele bile kurmadan, Panteon'dan bir firt daha büyük (44 metre çapında) bir kubbe yapar. Bu kubbe hâlâ dünyanın en büyük kubbesi ünvanına sahiptir.

Kubbenin başka bir özelliği ise tepesindeki küçük bir delik vasıtasıyla koca katedralin bir güneş saati haline getirilmesidir. Ünlü matematikçi Toscanelli bu delik vasıtasıyla bugün kullandığımız Gregoryan Takvimi'ni yapmıştır.

Koca Sinan ve Selimiye

Brunelleschi kadar önemli hatta ondan daha yetkin Mimar Sinan, O'nun Panteon'dan öğrendiğini, Ayasofya'yı inceleyerek kazandı. Sinan'ın; daha önce defalarca çöken Ayasofya'nın kubbesini yeniden kuvvetlendirdiği ve kubbenin bir daha yıkılmadığı biliniyor. Arkasından da bazılarına göre 80, bazılarına göre 90 yaşındayken "En güzel eserim" dediği Selimiye'yi yaptı. Tabii ki bunun için Ayasofya'dan ilham aldı.

Daha önceki kubbeli yapılarda, asıl kubbe kademeli yarım kubbe-lerin üzerinde yükselmesine rağmen, Selimiye Camisi'nin 43,25 metre yüksekliğinde, 31,25 metre çapında tek bir kubbe ile örtülmesi ve bunun bir kasnak ile yükseltilerek göğe doğru yükseliyor izlenimi yaratılması bir devrimdi. Bu devrim Selimiye'yi de Koca Sinan'ı da tarihe yazdı.

Ve Adana... Merkez Sabancı Camii...

Selimiye'den sonra artık kubbe tarihinin referans ismi Mimar Sinan'dır. Brunelleschi'nin eli artık ondadır. Mimarî tarihine Osmanlı Cami Mimarisi bir ekol olmuştur. Artık mimarlar Selimiye veya Sinan'ı takip etmektedir. Sultan Ahmet Camisi buna önemli bir örnek. Ve tabii ki Adana Merkez Sabancı Camisi de... 32 metre çapında, 54 metre yükseklikteki kubbesi ile Merkez Sabancı, bir çok eleştirilere maruz kalmasına rağmen, tartışmasız Kubbeler Tarihi'ndeki yerini alacaktır. Eleştirilere gelince... Bilmenizi isterim ki eleştiri ve suçlamalara en çok maruz kalan kişilerden biri Brunelleschi, diğeri de Sinan olmuştur. Brunelleschi başaramadı diye hapis bile yatmıştır. Sinan ise ömrünün son günlerinde yolsuzluk yaptığı iddialarıyla üzülmüştür. Ama tarih onları hak ettikleri yere koymayı becermiştir. ■

halukuygur@altinsehiradana.com

Adana Sabancı Merkez Camii Kubbesi

Santa Maria Del Fiore

Merkez Sabancı Camii

ERKAN KOLEJİ

ANAOKULU - İLKÖĞRETİM - LİSE

"Geleceğe Kosarken Yanınızdayız."

0322 202 02 02
www.erkankoleji.k12.tr

Bossa Fabrikasının Kurucusu: Bosnalı Salih Efendi

Yazı: Erhan Yelekçi

O zamanlar Kayseri'den gelmiş, girişimci ve kente yatırım yapmak isteyen Sabancı Ailesi ile Salih Efendi'nin fikirleri uyuşur ve kentin talihi o dönemden itibaren değişmeye başlar.

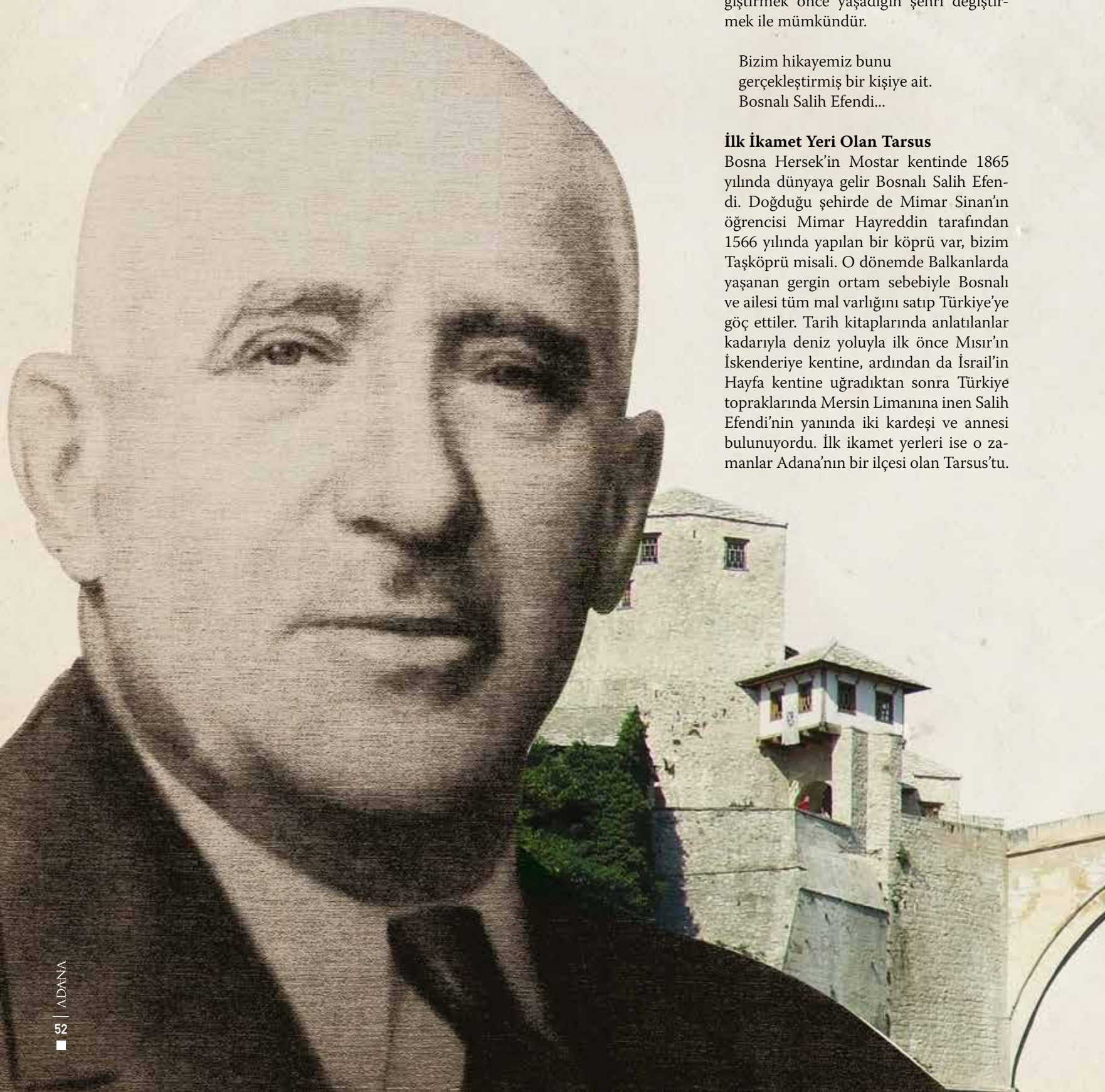
Bir yaşama neler sığar?

Milyar yıllık yaşama sahip dünyada insan ömrü dünyayı nasıl etkileyebilir? Belki de şu anda bilimin üzerinde çalıştığı ölüm-süzlük, bir müddet sonra mümkün olabilecek, bedeni öldürmeyeceğiz. Ancak ya içindeki ruhun, nesillere aktarılması? Sanırım insan önce kendisini değiştirir; sonra yaşadığı şehri. Belki de dünyayı değiştirmek önce yaşadığın şehri değiştirmek ile mümkündür.

Bizim hikayemiz bunu
gerçekleştirmiş bir kişiye ait.
Bosnalı Salih Efendi...

İlk İkamet Yeri Olan Tarsus

Bosna Hersek'in Mostar kentinde 1865 yılında dünyaya gelir Bosnalı Salih Efendi. Doğduğu şehirde de Mimar Sinan'ın öğrencisi Mimar Hayreddin tarafından 1566 yılında yapılan bir köprü var, bizim Taşköprü misali. O dönemde Balkanlarda yaşanan gergin ortam sebebiyle Bosnalı ve ailesi tüm mal varlığını satıp Türkiye'ye göç ettiler. Tarih kitaplarında anlatılanlar kadarıyla deniz yoluyla ilk önce Mısır'ın İskenderiye kentine, ardından da İsrail'in Hayfa kentine uğradıktan sonra Türkiye topraklarında Mersin Limanına inen Salih Efendi'nin yanında iki kardeşi ve annesi bulunuyordu. İlk ikamet yerleri ise o zamanlar Adana'nın bir ilçesi olan Tarsus'tu.

Bosna'nın "bos"u, Sabancı'nın "sa"sı alınarak fabrikanın ismine "Bossa" adı verilmiş.

Sabancı ve Bosnalı Salih Ortaklığı

Girişimci ve yenilikçi tarzı ile hemen bölgede kendini gösteren Salih Efendi, mal varlığını satın elde ettiği bütçesi ile burada bir un fabrikası kurar. Şanssızlık odur ki o yıllarda yaşanan sel felaketlerinin birinde bu fabrikayı kaybederler. Kader onu yavaş yavaş Adana'ya doğru çekmektedir. Ziyaret ettiği Adana'da bereketli ve verimli toprakları gören Salih Efendi, bu ziyaret sonrası Adana'ya taşınmaya karar verir. Zamanla bütçesini toplayan Salih Efendi Adana'nın Karşıyaka bölgesinde ovanın geniş yolları üzerinde bulunan, Taşköprü civarında o zamanlar pahalı olmayan arsalar alır. Belki de köprü nedeniyle doğduğu kenti Adana'ya benzettir; kim bilir? Bu bölgede un satar, fırın açar ve taşımacılık işiyle uğraşır ve bugün Hiltonsa Otel'in kurulduğu yerde bulunan un fabrikasını kurar. Kader onu o dönemin önemli işadamlarından Sabancı ailesiyle tanıştırtır. O zamanlar Sabancı ailesi Kayseri'den gelmiş girişimci ve kente yatırım yapmak isteyen bir aile. Salih Efendi ile fikirler uyuşur ve kentin talihi o dönemden itibaren değişmeye başlar.

Bossa'nın "Sa"sı Sabancı'dan, "Bos"u ise Bosnalı'dan

Bosna'nın "bos"u, Sabancı'nın "sa"sı alınarak fabrikanın ismine "Bossa" adı verilir. Benim annem de dahil, o dönemde binlerce insanın ekmek kapısı olan fabrikalar şehri Adana'nın temeli, girişimci iki ailenin ortaklığıyla atılır. Bosnalı Salih Efendi şehri değiştirmeyi kafasına koymuştur. Adına yaptırdığı Bosnalı Salih Efendi Cami'nin yanı sıra iki de mescit yaptırmıştır ve vakıf kurularak daha sonra işletmesi de Vakıflar İdaresine verilmiştir. Fabrika kurmak ya da binlerce insana iş olanakları vermekle de yetinmez Salih Efendi. O dönemde Adana'da *trahom denilen göz hastalığı ortaya çıkmıştır, kentin maddi durumu da pek parlak değildir. Abidinpaşa'da bugün Çapar Eczanesi'nin bulunduğu yerde dispanser açtırır. İstanbul'dan özel doktorlar getirir. Senelerce trahom hastalığı ile kentte mücadele yapılmasına katkı sağlar.

Daha sonra Yüreğir'deki Memleket (Devlet) Hastanesinde göz kliniği açtıran Salih Efendi yıllarca buranın finansmanını da sağlar. Ayrıca 1902 yılında ilk defa Mustafa Gülek tarafından açılan Adana'nın ilk Türk Eczanesi olan Gülek Eczanesi'nin kente kazandırılmasında da büyük katkıları sağlamıştır.

Salih Efendi'nin konağı ise Ulus Caddesi üzerinde olup, Taşköprü'yü görür. 1889 yılında kendisine malikane olarak yaptırmıştır. 2009 yılında işadamı Halil Avcı tarafından restore ettirilmiş ve turizme kazandırılmıştır. Adana'nın geçmişte sahip olduğu panoramayı yaşatması bakımından da önemli bir projedir. Yaşadığı dönemde yaptığı katkılarla tanınan Salih Efendi ölümünün üzerinden 67 yıl geçmesine rağmen vefalı kentlilerin hâlâ gönlünde yaşamaktadır. ■

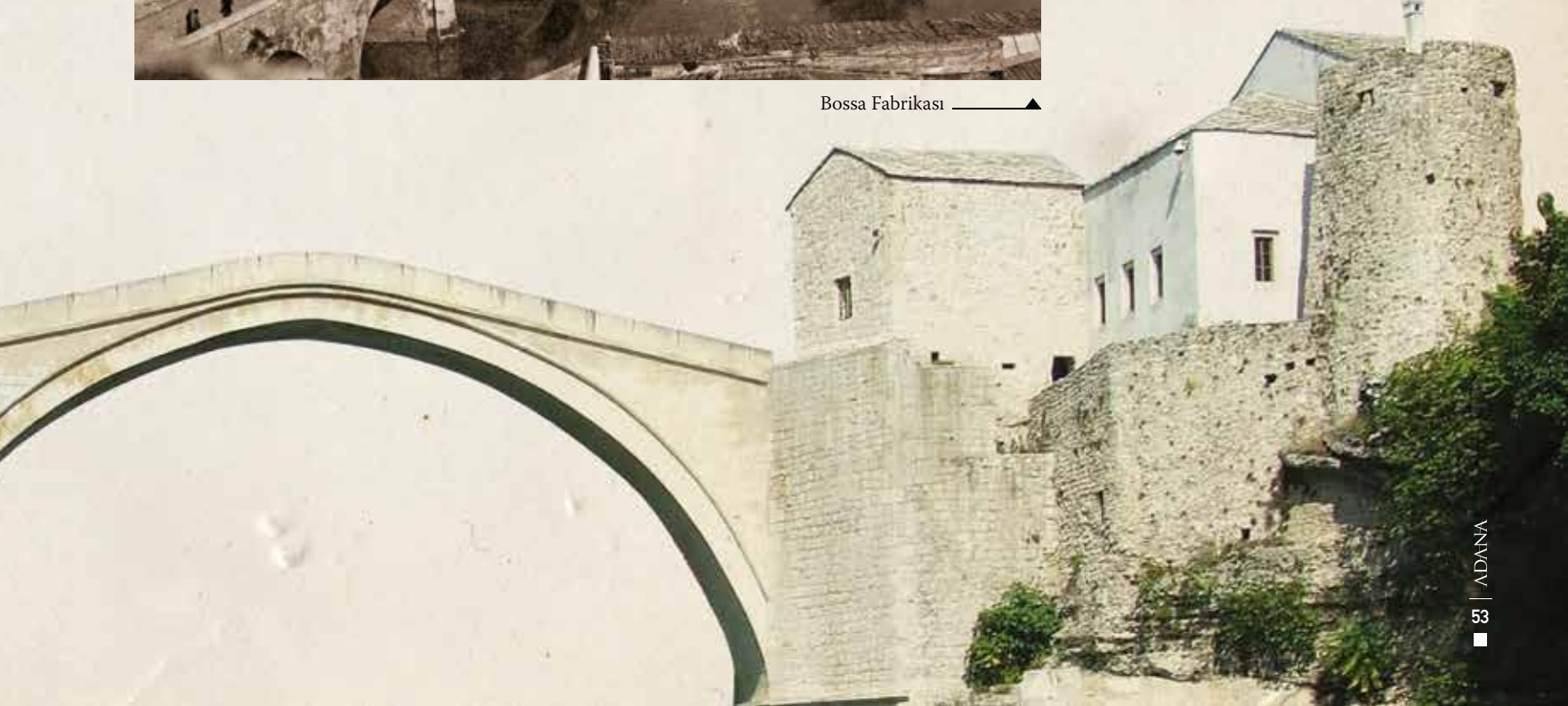
erhan@altinsehiradana.com

.....
: ***Trahom:** Korneayı ve gözkapaklarını :
: saran, bir çeşit göz hastalığıdır. Gözde ke- :
: secikler ve bir kornea yastıçığının oluş- :
: masına sebep olur. :
:

Bossa Fabrikası ———▶

Bosnalı Konağı, 2009'da işadamı Halil Avcı tarafından restore edilerek Adana Turizmine kazandırılmıştır.

Yoldan Çıkmanın Dayanılmaz Çekiciliği

OFF-ROAD

Yazı: Levent Arpaç
Fotoğraflar: Haluk Uygur, Özgür Onar

Off Road felsefesi: "Sen benden çok daha hızlı gidebilirsin!
Ama ben her yere gidebilirim!"

Adana Off Road Kulübü (AdanOff) üyesi Sevgili Mehtap Altinel, Kahramanmaraş Off Road Kulübü (MarOff) üyelerinin ilimiz hudutları içersindeki Karataş Sahili'nde kamp yapacağı haberini alınca; kendi kulüp üyeleri arasına bizi de katarak bir organizasyon düzenledi. Güzel bir Pazar sabahı kulüp üyelerinin toplanma yeri olan Akaryakıt İstasyonuna geçtik. Herkes gelmiş bizi bekliyordu...

Karataş'ın hemen girişinden sola saparak Bahçe Köyü istikametine, doğuya doğru yönelince yemyeşil ekinlerin arasında kaldık. Bir köprüyü geçtikten sonra ise asfalttan çıkarak kanal boyunca uzanan toprak yola girdik.

Traktör ve kamyonların dingil açıklıklarının çukurlaştırdığı, alçak araçların altlarını vurmada gidemeyecekleri bu yol, yağmurların etkisi ile yer yer yarıklarla da kesilmişti... Sulama kanallarının fazla sularının denize akıtıldığı bu kanal biraz da yağmurların etkisi ile doluydu... Yaklaşık 20 dakikalık zorlu bir yolculuktan sonra denize ulaştık. Artık Karataş - Bahçe - Yumurtalık Sahili'nin "Batık Gemi" denilen noktasında, yolun bittiği yerdeydik...

Yoldan çıkmanın dayanılmazlığı ile hafifleyen "off road"çular, geniş sahil bandında daireler çizerek hünerlerini sergilemeye hemen başladılar.

İlk Dersimizi Aldık!

Bu arada bir şey dikkatimizi çekti... İleride kumlara batmış bir binek araç kendi imkânları ile kurtulmaya çalışıyordu... Yanlarına gittik... Nafile çabaları ve ümitsizlikleri yüzlerine yansımış olan araç sahipleri yardım teklifimiz üzerine; "Sizi bize Allah gönderdi?" diyerek memnuniyetlerini belirttiler.

Karnına kadar kuma çökmüş olan araç, MarOff üyesi bir arkadaşımızın araç vinci ile battığı yerden çıkarılıp, yedeklenerek sağlam zemine kadar çekildi. Böylece biz de ilk dersimizi almış olduk.

Ders 1: Aracınız uygun değilse asla yoldan çıkmayacaksınız!

Bata çıka, kıra dke,
dere tepe düz gitmişiz...

Doğuya baktığımızda, ufukta görünen duman, bize kamp yerini işaret eder gibiydi... Araçlarımıza tekrar binerek sahil boyunca, dumana doğru ilerledik. Yanılmamışız... Düünden gelen grup odun ateşinde çay pişirmiş bizi bekliyordu. Anında kaynaştık. Getirdiğimiz kumanyaları paylaşarak, çay partisine biz de katıldık.

Tanımaktan mutlu olduğum insanlarla beraber olunca, bu mutluluğu sizlerle de paylaşmak adına, video kameramı kullanarak amatörce röportaj yapmaya başladım. Ben sordum, röportaj aldığım konuklarım Adana Off Road Kulübü Başkanı Sn. Ömer Pekergin ve Kahramanmaraş Off Road Kulübü Başkanı Sn. Sefa Tanrıverdi cevapladılar.

**Off-Road'cu olmak biraz çılgınlık gerektiriyor!
Yani akıl işi değil!
Onun için diyoruz ki;
"Allah aramıza akıllı verip de huzurumuzu bozmasın!"**

Altınşehir Adana: Beyler, kısaca kendinizi tanıtır mısınız?

Ömer Pekergin: Adanalıyım, narenciye paketleme ve ihracatı işi yapıyorum.

Sefa Tanrıverdi: Maraş Off Road Kulübü başkanıyım. Turizm sektöründeyim. Adana'da olmaktan ve sizlerle tanışmaktan dolayı çok mutluyum.

A.A.: "Yoldan çıkmanın dayanılmaz hafifliği" nasıl bir duygudur? Araçlarınızı arazi şartlarında kullanırken neler hissediyorsunuz?

Ö.P.: Arazi araçlarımızı kullanırken asfaltta gitmek bize eziyet oluyor. En kısa zamanda "yoldan çıkarak(!)" kendimizi araziye atıyoruz. Araçlarımız donanımlı olduğundan "Her yer bize yol!" oluyor.

Şehir İçinde Farklı Arazide Farklı...

A.A.: Şehir içi kullanımlarda, diğer şoförlerin size karşı tavrı nasıl oluyor?

S.T.: Bir arazi aracının direksiyonuna ilk defa geçildiğinde; diğer araçlara biraz "yukardan bakar(!)" pozisyona geliniyor. Arazide olabildiğince özgür olan Off Road'cular şehir trafiğinde kurallara sonuna kadar uyduklarından bir sorun yaşanmıyor.

Yakıt, Bakım ve Onarım Giderleri Haliyle Daha Yüksek...

A.A.: Bir arazi aracına sahip olmak için ne kadar bütçe ayırmak gerekir? Açıkçası bu bir zengin sporu mudur?

Ö.P.: Bu sorunun cevabı aslında birden fazla! Dar bir bütçe ile yapılabileceği gibi yüksek rakamları anmak da mümkün. Örnek verecek olursak; ikinci el bir tek kapı Suzuki alıp, birkaç bin lira harcayarak 20.000 lira gibi bir meblağ ile yoldan çıkılabilir veya büyük motorlu yeni bir araç alıp, pahalı aksesuar ve vinçlerle donatıp, takıp takıştırıp bütçeyi şişirmek de mümkün. Tabi işin devamlılığı için de bir bütçe ayrılmalı. Yakıt ve bakım onarım giderleri de normal araçlara göre haliyle daha yüksek.

A.A.: Off Road bir spor mudur? Yarışılır mı?

S.T.: Hem de oldukça sert bir spordur. Olay sadece direksiyon sallamaktan ibaret değildir. Parkurda engelleri aşarken vücudun bütün kasları çalışır. Özellikle yardımcı pilot bedenen çok yıpranır. Çamura saplanmış bir aracın kurtarılması için teknik bilgi dışında kas kuvveti de gerekir.

A.A.: Sohbet esnasında kulak misafiri oldum... Kendi aranızda şakalaşırken, "Allah aramıza akıllı verip de huzurumuzu bozmasın!" diyordunuz. Nereden geliyor bu lafın aslı?

S.T.: Off Road'cu olmak biraz çılgınlık gerektiriyor! Yani akıl işi değil! Düşünün ki düünden yola çıkıp arazi araçları ile 350 km. yol tepmişiz... Sıcacık yataklarımız yerine kampetlerde, çadırda yatmışız... Sonra bata çıka, kıra döke, dere tepe düz gitmişiz... Sizce akıl işi mi bu? Akıllının aramızda ne işi olacak? Onun için diyoruz ki; "Allah aramıza akıllı verip de huzurumuzu bozmasın!"

A.A.: Anladığım kadarı ile bu sporun bir de felsefesi var?

S.T.: Elbette var! Diğer bir sloganımız da şöyle: "Sen benden çok daha hızlı gidebilirsin! Ama ben her yere gidebilirim!"

İkinci Dersimizi de Aldık...

Röportajımızı uzatmak mümkündür! Ama etrafımızda yükselen motor sesleri araziye çıkma zamanının geldiğini söylüyordu... Elimde video kameramla bir Toyota Land Cruiser'un tepesine tırmandım... Hemen arkamızdaki kum tepesine doğru yol alırken, diğer araçlar bizi takip ediyorlardı. Tepede durduk... Atraksiyon başlamıştı... Benim tepesinde çekim yaptığım araç sabit dururken diğerleri kumları saçarak etrafımızda dönüyorlardı. Sonra saf tutarak start hattı oluşturdular. Kırmızı şapkalı adamın işareti ile tepe aşağı hızlanarak karşı tepeye doğru yarıştılar. Gevşek zeminde direksiyon hâkimiyeti ve fren emniyetinin kısıtlı olduğunu bildiğimden yaptıkları işin ne derece ustalık gerektirdiğini ve o derece tehlikeli olduğunu düşündüm. Gayet güzel giderken olduğu yerde kuma gömülen bir aracın, bu olayı bilerek gerçekleştirdiğini, gösteri amaçlı olarak çöktürüldüğünü öğrendik... Ön tamponunda bulunan elektrikli vinçte sarılı çelik halatı boşaltıp ucundaki kancayı karşısına geçen bir başka aracın tamponuna taktıktan sonra, halatı tekrar vinçe sararak, aldığı mesnetle kendini nasıl kurtardığını gördük.

Ders 2: Etrafında sana el verecek bir dostun muhakkak olsun!■

leventarpac@altinsehiradana.com

Adana Huzurevi ve Kayınvalidem

Yazı: Mahmut Hazım Kısakürek

Toplumumuzun ortalama yaşı artarken,
bazı şeylere hazır olasınız istedik.

Kayınvalidemin üçü kız altı çocuğu var. İki oğlunu da itfaiye şehidi olarak kaybetti. Büyük kızı kanser tedavisi görüyordu, vefat etti. Ortanca kızı benim eşim. En küçük olan kız ile ortanca oğlu Adana'nın dışında yaşıyor. Oğullarının büyüğü ve küçüğü ise Adana'da. Kayınvalidem küçük bir aylık alıyor şehit olan oğlundan dolayı. Şu an 88 yaşında. Uzun yıllar bizimle beraber yaşadıktan sonra kendi isteğiyle ayrı eve taşındı. İleri derecede Romatoid Artrid hastası. Hastalık ilerledi ve yatak hastası oldu. Bir müddet evinde bir bakıcı ile yaşamını sürdürdü ama durumu çok ağırlaştı. Eşim de çalışmaya başlayınca daha iyi bir bakım olur umudu ile huzurevine yatırmaya karar verdik. Sıkı sık da ziyaretine gidiyoruz. Şu an sağlığı çok iyi.

Huzurevini Seçmiş İnsanlardan Öyküler

Kayınvalidemin hemen yanında bir Nuriye Teyze var. Çok uzun zamandır orada yatıyor. Yatak hastası değil ama Alzheimer hastası. İşin ilginç de çok küçük yaşta yakalanmış bu hastalığa. Bir ağabeyi bir de kız kardeşi var. Bir kaza geçirmişler. Ağabey kurtulmuş. Büyük kız kardeşini kontrol etmiş, bakmış yaşıyor, sonra Nuriye Teyze'ye bakmış, kalbi durmuş. Ağabeyi ellerini tanrıya açıp, "Sana şükürler olsun Allahım, hasta bacımı bu dünyadaki sıkıntılarından kurtardın" diye dua etmiş. Tekrar diğer kız kardeşinin yanına gitmiş yardım amacı ile bir de ne görsün; onun da kalbi durmuş. O sırada arkasında bir inleme duymuş, nedir diye dönmüş ki öldü zannettiği, hasta Nuriye Teyze ayakta.

Bunları Neden Anlatıyorum?

Huzurevinde huzurlu yaşamı seçmiş, güzel insanların hikâyelerini anlatacağım bu yazımda.

Nuriye Teyze Kayınvalideme Takmış

Nuriye Teyze hâlâ ayakta. Arada bir ağabeyi ziyaretine geliyor huzurevine. Yüzü hep gülüyor. Nuriye Teyze gelenlerden kebab, dürüm, bir de baklava istiyor. Şeker hastası olduğu için de yasak. Ama kayınvalideme takmış kafayı. Ona çok ziyaretçi geliyor, bana gelmiyorlar diye. Bir keresinde bir sürahi suyu boca etmiş kayınvalidenin başından aşağı. Biz güler yüzle ve usulünce anlattık, böyle bir şeyi bir daha yapmaması için. Hasta bakıcıların izni ile azıcık da tatlı götürdük. O günden sonra bizi kendi ziyaretçisi kabul etti. Her gittiğimizde ellerini havaya açıp dua eder bize. Ama kayınvalideye düşmanlığı bitmedi.

Huzurevi'nde Aşk

Bir de Ayşe Teyze var aynı odada. Sırt üstü yatar hep. Gözleri kapalı birilerine emirler verip nasihat eder. Onun da çok güzel bir hikâyesi var.

Aslında çok asil ve varlıklı bir ailenin kızı imiş Ayşe Teyze. Huzurevindeki o şirin küçük evlerden birinde kalıyormuş. Saç bakımını ve makyajını yapmadan kimse-nin önüne çıkmazmış. Takıları, giysileri, makyaj malzemeleri hep ünlü markalardanmış. Kendi gibi huzurevinde yaşayan yaşlı bir delikanlıya âşık olmuş. Tabii ki delikanlı da ona. Bir gün güzel bir düğünle evlenmişler. Ama delikanlının ömrü yetmemiş bu güzel ve asil kadınla mutlu günler geçirmeye. İşte o günden sonra hayata küsmüş Ayşe Teyze. O küçük evde yaşamak zor gelmiş. Huzurevinin içindeki tek kişilik odalardan birine almışlar Ayşe Teyze'yi. Ama aşk acısı ve yalnızlık iyice yatağa düşürmüştü. Giderek yatak bağımlısı bir hasta olmuş. Hep uyuyor ve uykusunda da birilerine emirler veriyor, kızıyor, bağırıyor, nasihat ediyor. Yemeğini hastabakıcılar sırt üstü yatarken yediriyorlar.

Huzurun Küçücük Evleri

Adana Huzurevi'nin bahçesinde her biri ayrı renkte küçücük evler var. Bu evlerde de huzur arayan yaşlı insanlar kalıyor. Bazılarında evli çiftler var. Bazılarında ise bir hastabakıcıyla bir yaşlı birlikte kalıyorlar. Bu insanlar yaşamlarının bu yıllarını kimsese yük olmadan ya da yalnız kalmamak için bu huzurlu yaşam ünitesini seçmişler. Bu yaşlı ama güzel insanların güzel havalarında bahçedeki bankların üzerine oturup sigara tütürmek en büyük keyifleri. Bir de gelen ziyaretçilerin güler yüzü mutlu ediyor bu insancıkları. Çok değişik etkinlikler yapıyorlar: Halk oyunları oynuyorlar; tiyatro yapıyorlar; yaşamdaki kopmadan sonbaharı, bahar gibi yaşıyorlar.

Müdürün Öyküsü

Müdür var bir de. Kadınlar koğuşuna giderken erkeklerin koğuşundan geçmek gerekiyor. O sırada tanıdım Müdür'ü. Adını bilmiyorum. Hasta bakıcılar "Müdür" diyorlar, ben de öyle belledim. O da Alzheimer. Bir gün bahçede oturduk kayınvalide ile. O sırada Müdür'ü balkonun demirlerine asılmış gördüm. Kendi boyundan çok yüksek demirler. Koştum, yakaladım, içerideki hastabakıcılara seldim. Neyse kurtardık. "Ben içeriye giriyordum" diyerek suçunu bastırıyordu. Oysa öyle zor yürüyordu ki, hâlâ merak ederim nasıl tırmandı oraya.

Bu benim buraya sığdırabileceğim sadece birkaç huzur evi sakini. Orada olup romanlar yazılabilir aslında. Bakarsın ben de bir gün o güzel insanların arasında yaşayabilirim. Elim ayağım tutar vaziyette ise roman da yazarım.

Oralı Olmuş Güldane

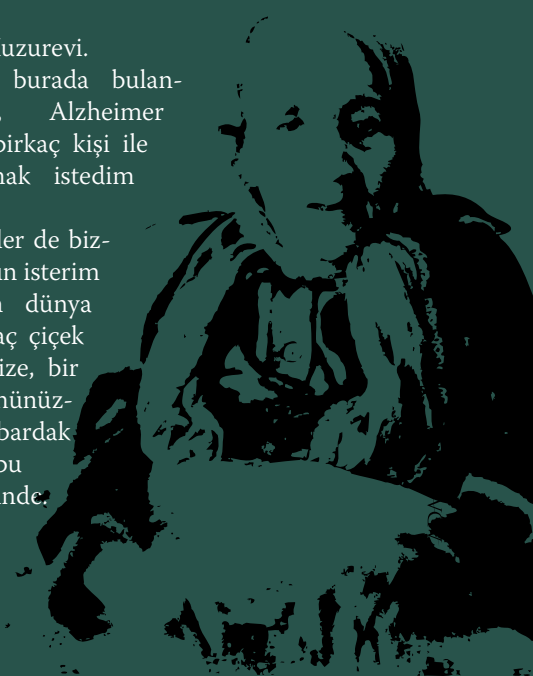
Hep oraya dışarıdan gelenlerden bahsettim. Oysa bir de orada o güzel insanlara gözü gibi bakan hastabakıcılar var. Dışarıdan bakınca çelik gibi yürekleri var dersiniz. Oysa o ağır durumdaki hastalara çocukları gibi büyük bir şefkatle bakıyorlar. Hatta birisi var ki kendini oraya adanmış. Yirmi dört saat orada. Huzurevine ne zaman başlamış bilmiyorum. On üç yaşından beri çalışıyor. Çalışmaktan evlenmeye fırsat bulamamış. Net olarak bilmiyorum ama tahminim 40 yaşın üzerinde. Güldane Hanım "Artık evlenmem, haftada bir gün izinim var, Onda da evde çalışıyorum" diyor.

Kayınvalideyi yeni yatırdığımız günlerde, bir gün ziyaretine gitmiştik. Daha odanın kapısında idik ki, hemen kayınvalidenin yanında yatan teyze beni görünce "Mehmet" diye sevinçle yatağından doğruldu. "Yok, o değilmiş" diyerek buruk ve hayal kırıklığıyla geri oturdu yerine. Benim gözlerim doldu. Güldane Hanım "Seni oğlu zannetti ağabey" dedi. Bizden dondurma istemişti. İzin alıp küçük bir parça götürdüm bir gün. Dondurmayı görünce sevinçten başladı oynamaya. Bir yandan da enişte bir şarkı tutturdu. İki gün sonra gittiğimizde yoktu yerinde o teyze. Korka korka sordum Güldane Hanım'a. Bir anda gözleri doldu ve diğer hastalara duyurmadan "Kaybettik o teyzeyi" dedi.

Burası Huzurevi.

Huzuru burada bulanlarından, Alzheimer hastası birkaç kişi ile tanıştırmak istedim sizi.

Ama sizler de biz-zat tanışın isterim bu şirin dünya ile. Birkaç çiçek alıp elinize, bir tatil gününüzde bir bardak çay için bu huzurevinde.

Antik Dönem Çukurova'sında Kan Hastalıkları

Yazı : Mehmet Kobaner Fotoğraflar: Can Eren

Üç silahşörler; Talasemi, Orak Hücreli Anemi, Favism....

A dana Tabip Odasının düzenlemiş olduğu 17 Mart 2012 tarihli gezide Anavarza Kastabala ve Karatepe'yi ziyaret ettik.

Üç bin yıldır orada duran kabartmalar bize bakıyordu... Biz de onlara. Bir anda ortalık fululaştı ve kabartmanın şölen sahnesindeki kralın arkasında duran kız yerinden ayrılıp, yanımıza geldi. Konuşmaya başladık...
-Gerçekten farklı bir şey göremiyor musunuz ?
-Sen kimsin ?

-Bana Yağmur diyebilirsiniz... Siz kabartmaları görmeye geldiniz. Ben ise bu konuda bilgiliyim. Üstelik uzun yıllar aynı yerde

kalmaktan sıkılmıştım, iyi oldu. İsterseniz şimdi kabartmalara birlikte bakalım.

Kabartmalara dikkat ediniz!.. Yörenin efendileri ve yerli halk küçük çeneli, iri elmacık kemikli ve iri gözlü resmedilmişken, bölgeye dışardan gelenler sanatçılar, şarkıcılar esirler doğal yüz görünümündeler.

-Küçük çene iri elmacık kemikleri ve iri gözler neyi ifade etmekte Yağmur? Niçin yerliler böyle betimlenmiş?

-Doktor olan sizlersiniz, siz biliniz!

Sabah fırçamızı yemiş olduk böylece. Ama düşünmeliydik, böyle yüzler hekimler için neleri ifade eder?

Çukurova'da Altın Bulunmuş

Yağmur devam etti;

-Aslında hikayemizi baştan anlatsam daha uygun olacak. Bizim yontulduğumuz yıllarda Ceyhan Nehri Akdeniz'den Karatepe'ye kadar gelen ulaşımına müsaade ederdi. Fenikeli gemiciler bölgeye kalay getirir; altın, bakır, kürk ve esir götürürlerdi.

Altın lafını duyunca hepimizin dikkati daha da arttı, arkalarda durup yarı ilgili olanlar fısıldaşmaya başladılar:

-Çukurova'da altın çıkmış!..

-Nerede... Nerede?

-Altını nasıl çıkaracağız, kime nasıl satacağız?

-Kuyumcu dükkanı açar kendi altınımızı kendimiz satarız...

"Neyse" dedi Yağmur ve devam etti.

-Kabartmalardan birinde gemicilere ve uzak palmyeli ülkelere atıf var. Bir annenin palmye altında oldukça irileşmiş çocuğunu emzirmesi, o dönem insanların çocuk emzirmenin doğum kontrolüne yaradığını bildiğini göstermektedir. Gemi ve su içinde yüzen ve yüzemeyen insanların görüldüğü kabartma, muhtemel bir deniz kazasının öyküsünü anlatmakta.

Yerliler, küçük çeneli ve iri elmacık kemikli ve iri gözlü resmedilmişken, bölgeye dışardan gelenler doğal yüz görünümünde resmedilmişler...

Çıkık Elmacık Kemikli Yüzlere Gelince

-Konuyu dağıtma, şu iri elmacık kemikli, küçük çeneli insanlar neyi gösteriyor onu anlat! Doktoruz ama bilemedik işte!

-Bunlar talasemik yüzlerdir. Yani şimdi sizin söylediğiniz biçimde Akdeniz Anemisi... Ayrıca Orak hücre anemisi ve bazı ailevi yolla geçen enzim eksiklikleri de bölgede sık görülmekte. (Örneğin gulukoz -6- fosfat de hidrogenaz enzimi eksikliği.) Ayrıca Çukurova sıtma bölgesidir.

Allah'ın işine bak sen... Bu eksiklikler sıtma-ya karşı direnç kazanımına neden olmaktadır. Yaradan o yıllarda şehirleri toptan yok eden sıtma-ya karşı, bu anemileri ve eksiklikleri vererek yöre halkını yabancılara karşı avantajlı hale getirmiş. O yıllarda sıtma korkusu öyle güçlü ki, önce Asurlular daha sonra Medler, Persler ve Romalılar bölgeye yerleşemediler ve burayı ancak işbirlikçileriyle yönettiler.

Ziyafet Sahnesinden Çıkan Yağmur

Küçük Çeneli Son Hititler

Haruspex - Rahip

Ağızından Bal Damlayan Dio'nun Yanılgısı

İsa'dan sonra 2. yy'da, Akdeniz kıyılarına gelen vaiz Dio Chrisostom (altın ağızlı Dio - hatip Dio) "Bu aptal yerliler, kentlerini kirli havalı bir yerde kurduklarından ateşten helak olup gidecekler" derken, helak olanların çoğunlukla bölgeye dışardan gelenler olduğunu fark etmemişti bile. 4. yy'da Akdeniz kıyılarına gelen Stratonikos "Kentiniz için nasıl sağlıksız diyebilirim. Ölüleriniz bile mezardan çıkarak yürüyor" diyerek, Akdeniz Bölgesi insanlarıyla yerlilerin şiş karınlı ve anemik cilt renkleriyle alay ederken, bu insanların ateşli hastalıklara dayanıklı olduğunu bilmemekteydi. Biz Karatepeliler de ise, hastalanan ve çabuk ölen bu yabancılarla kıyaslandığımızda özenilerek yaratıldığımızı inanır, özel yüz görünümümüzü kutsiyete yorardık.

Hatip Dio (İ.Ö. 2. yy.):

"Bu aptal yerliler, kentlerini kirli havalı bir yerde kurduklarından ateşten helak olup gidecekler"

Yağmur'un bu anlattıkları karşısında, ben biraz da çekinerek; -Arkadaşlar, Yağmur her şeyi biliyor, doktorluktan gelen karizmamızı çizdirmememiz adına söyleyecek sözü olan yok mu? dediğinde bereket Can aldı sazı eline...

Sunak Teois Pirettoi - Kastabala Ateşin Tanrılarına

Üç Silahşörler Sıtmadan Korur....

Neolitik dönem iskeletlerinde bile sıtma varlığını görebilmekteyiz. Yassı kemiklerdeki kalınlaşma kısa ömürlü kırmızı kan hücreleriyle direk ilgili. Bu hücrelerin azalması (ki anemilerde azalır) kemik yapısında bozukluklara neden olmaktadır. Bu hastalarda yüz şekli değişir. Hastaların burun kökü çökük, alın ve elmacık kemikleri çıkıktır. Üst dişler öne fırlamış, çeneleri küçülmüş, baş dört köşe şeklini almış, dalak ve karaciğer büyümüştür. Boy kısa kalır. Roma dünyasında sara hastalığının kutsalların insanlara bir lutfü gibi görülmesi gibi, burada da talasemik yüzler bir lütuf görünüyor olmalı ki, Roma'dan bin yıl önce böylesine yüz biçimi taşlara yansımıştır.

Antik Dönem Çukurovası'nda ateş kültü etkindir. Haruspeksler ateş hastalığının dualarını yapmakta, adak ve kurban kabul etmekte. Cerrah ve Bitki bilimi uzmanı Yumurtalıkli Cosma ve Damian kardeşler Pestilence- Sıtma ve bulaşıcı hastalıklar patronu olmuşlar. İtalya'daki Calibra bölgesinde bile bir merkez kurup hasta kabul etmişler. Tedavide perhiz, lavman, banyolar ve eksersizler kullanılmıştır. Tapınakta uyurken kurtarıcı Askülap'ı (Sağlık Tanrısı) görme hayalleri kurulmuş.

Ateş için muskalar yapılmakta ancak bu muskalar yalnızca imparatorluk ailesi tarafından kullanılmaktalar.

İ.Ö. 1. yy'da Adananın Roma valisi Cicero sıtma ateşine yakalanan arkadaşı Atticus'a çeşitli önerilerde bulunduğu mektuplar elimizde bulunmaktadır. Ateş için muskalar yapılmakta ancak bu muskalar yalnızca imparatorluk ailesi tarafından kullanılmaktalar. Bitki tedavisinde acı pelin otu, bergamut esansı, şarapla karıştırılan ezilmiş yılan başı, tavşan kanı veya hastanın biriktirdiği tükürüğün içirilmesi teknikleri uygulanmaktadır. Kan hastalığının şişirdiği karın üzerine kurbağa ve kertenkele konularak bir içsel hareket oluşturulmaya çalışılmaktadır.

Ancak Bu Üç Silahşörün Korumasının Bir Bedeli Var...

Gelişme geriliği, hemolitik (kan hücrelerinin ölümüne bağlı) krizler, kısa yaşam, kısa boy, organ kas iskelet sistemi rahatsızlıkları bunlar arasında. Öte taraftan sıtma illeti var... Kan hastalıkları hayatı kısaltıyor ama sıtmaya karşı da koruyor. Yani ölümden kurtuluyorlar. Ancak bu kısa ve sağlıksız yaşamda kendi neslini devam ettirebilen insanlar, yüzlerce yıl bu genetik kusurların devamını sağlamışlardır. Günümüzde de bölgemizde kan hastalıkları bu yüzden çok görülmekte. Sağlıksız görünse bile bu durum hiç yaşamamaktan daha iyiydi herhalde diye görüşümü belirterek bilgileri verenlere saygımızı sunuyoruz.

Teşekkürler Can, teşekkürler Yağmur...
mehmetkobaner@altinsehiradana.com

Ertina Tanrısı

ÜST DÜZEY TEKNOLOJİ VE MULTİDİSPLİNER TEDAVİ YAKLAŞIMLARI

SGK İLE ANLAŞMAMIZ
VARDIR.

ACIBADEM

ONKOLOJİ MERKEZİ

RANDEVU İÇİN
0322 455 44 44

Özel Tasarlanmış Rahat Odalarda Kemoterapi

* TIBBİ ONKOLOJİ

Prof. Dr. Ertuğrul Seyrek
Doç. Dr. Sinan Yavuz
Uzm. Dr. Züleyha Çalıkları

Üst düzey teknoloji desteği, IGRT- IMRT ve Brakiterapi

RADYASYON ONKOLOJİSİ

Prof. Dr. Meltem Serin
Uzm. Dr. Gamze Uğurluer

Etkin ve güvenli takip için PET-CT

NÜKLEER TIP

Prof. Dr. Mustafa Kibar

Farklı alanlardaki uzmanların, ortak platformu

TÜMÖR KONSEYİ

Joint Commission[®]
INTERNATIONAL

www.kanserekarsiyalinizdegilsiniz.com

ALO ACIBADEM

444 55 44

www.acibadem.com.tr

Cumhuriyet Cad. No: 66
Seyhan ADANA
(322) 455 44 44

ACIBADEM

ADANA

Yaşama Yeniden Dönüş Reenkarnasyon

Yazı: Ali İhsan Ökten

Fotoğraf: Ogün Burduroğlu

Bölgemizde yeniden yaşama dönüş inancına sık raslanıyor.

Önceki yaşamında trafik kazasında yaşamını kaybeden D.N.Ö'nün, ölümünden yedi gün sonra tekrar doğduğu anlatılmıştır. İlk yaşamındaki babası, D.N.Ö'nün ölümünün altıncı günü rüya görmüş ve rüyasında ermiş bir kişi, ölen oğlunun Samandağ'da tekrar doğacağını söylemiştir. Bu rüya sonrasında ilk yaşamındaki annesinin dayısı, Samandağ'a giderek yeniden doğan çocuğu bulmuş. Çocuğu bulan dayı, ilk önce çocuğun başına bakmış. Çünkü kazada başının arkasından büyük bir darbe aldığı bilinmekteymiş. İlk aile ile şimdiki aile bu olay öncesinde tanışmadıkları halde, bu olaydan sonra sık sık görüşmeye başlamışlar. D.N.Ö., konuşmaya başladığında geçmiş yaşamından bazı olayları anlatmaya başlamış. Ancak ilk yaşamındaki olayları anlattığında, ilk yaşantısındaki annesinin üzülmeye üzerine son bir yıldır eski yaşamından bahsetmediği söylenmiştir. Hatta ilk yaşamında, tavuklarını çalmaya çalışan köpeği nasıl vurduğunu anlatırken annesinin bayıldığı söylenmektedir. D.N.Ö. doğduğu zaman başının arkasında büyük bir darbe gibi görünen bir ezik varmış (Türk, 2005, 273).

Önceki yaşamında Halep'te Arap emirinin kızı olduğunu, kocasının çok zengin olduğunu, kendisine ait hizmetçilerinin bulunduğunu söyleyen N.A., bir gün kocası ve kayınvalidesiyle çarşıya gittiğini ve eve dönerken kendisini sevmeyen kayınvalidesiyle tartıştıklarını, kayınvalidesinin kendisini Asi nehrine iterek öldürdüğünü anlatmaktadır. Kocasının da kendisini kurtarmak için Asi nehrine atlamış olduğu ve şu andaki annesinin kendisini sudan çıkarttığı hatırladığı en son şeydir. Adana'da doğan N.A. iki yaşında konuşmaya başlamış, ilk söylediği şeyler, çocuklarının ismi olmuştur. Sonraki yaşamında N.A. Hristiyanlara karşı bilmediği bir nedenle aşırı ilgi duymaktadır. Önceki yaşamındaki kaza anıyla ilgili şeyler anlatmakta ve çocuklarını çok özlediğini söylemektedir. Doğduğunda memelerinin şiş olduğu ve onlardan süt geldiği, saçının uzun olduğu ve kulaklarının kapalı olduğu anlatılmaktadır. Annesi, kızı doğmadan önce bir falcıya gittiğini, tespih falına bakan falcı kadının "Bir kız doğuracaksın, bu kız Haleplidir, zengin ve tanınmış bir ailenin kızıdır" dediğini söylemiştir. Ayrıca N.A., ikinci yaşamında 13-14 yaşındayken eski yaşamındaki kayınvalidesini rüyasında gördüğünü ve onun kendisinden özür dilediğini, oğlunu da kaybetmiş olduğunu söylediğini anlatmıştır (Türk, 2005, 266).

Yukarıda anlatılanlar Samandağ'dan Mersin'e kadar olan bölgede özellikle Nusayriler (Arap Alevileri) arasında sıklıkla duyduğumuz reenkarnasyon (yeniden doğuş) örneklerinden bazılarıdır. Reenkarnasyon; tenasüh, yeniden doğuş, dirilme, ruh göçü anlamına gelen bir sözcüktür. Bir insanın öldükten sonra ruhunun yeniden başka bir bedende dünyaya gelmesi ve bu sürecin ruh, kemale erene kadar (eğitilmiş bir varlık olana kadar) devam etmesi demektir (Hançerlioğlu, 2000, 639).

Yeniden Doğuş Birçok Kültürde Var

Yeniden doğuş, Antik Yunan'da ruhun dönüşümü, Hint dilinde kötülük yapan insanların ölümünden sonra hayvan biçiminde doğacağı, eski Mısır'da ölen insanların ödül ve cezalara göre yeniden dirileceği, Budizm'de ise kötülükleri terk edip Nirvana'ya ulaşınca kadar yükselip alçalarak ölüm ötesindeki yaşama ulaşması biçimindedir.

Reenkarnasyon inancı eski Türk inançlarında da vardır. Moğollar, ruhun, bedenden bedene geçtiğine inanmışlardır.

Reenkarnasyon inancı eski Türk inançlarında da vardır. Moğollar, ruhun, bedenden bedene geçtiğine inanmışlardır. Türkiye'de yaşayan çeşitli inanç biçimleri içerisinde bu inancı en canlı ve en yoğun yaşayan etnik grup Nusayrilidir. Ayrıca İsmaililer, Dürziler ve Yezidilerde de reenkarnasyon inancı vardır.

Nusayri Öğretisine Göre; Mümin Son Aşama Olan "Nur" Haline Gelinceye Kadar Yedi Defa Yeryüzüne Gelir

7 Kere Yeniden Doğabilirsin

Ruh göçü, geçiş unsuruna göre isimler alan ve sonsuza kadar süren bir inançtır. Bu nedenle ölüm bir yok oluş değil, bir halden diğerine geçiştir.

Nusayri öğretisine göre mümin için şekil değiştirmek yedi ile sınırlıdır. Mümin son aşama olan "nur" haline gelinceye kadar yedi defa yeryüzüne gelir yani doğar. Bu yüzden her insan bitki veya hayvan olarak dünyaya gelmemek ve gelecekteki yaşamını garantiye almak için günahlardan uzak durmalı, yaşamını iyi insan olarak sürdürmelidir.

Çeşitli aşamalardan geçen her insan, sonunda "kemale erer" ve insanlığa kurtarıcı bilgiler veren rehber varlıklara dönüşür.

Bu nedenle yeryüzünde canlı olan her şey, Nusayriler için insan gibi değerlidir.

Kaynağı Kur'an-ı Kerim

Nusayrilerdeki reenkarnasyon, içerik ve anlam olarak eski Hint inançlarındakine oldukça benzer görülsede, Nusayriler bu inancın asıl kaynağının Kur'an-ı Kerim olduğunu savunmaktadır. Nusayrilere göre Kur'an-ı Kerim'deki bu konu ile ilgili ayetler: Rum Suresinin 11. ve 27., Yunus Suresinin 4., 6., ve 34., Neml Suresinin 11. ve 27., Bakara Suresinin 28., Necm Suresinin 42. ve 43., Vakıa Suresinin 60., 61., ve 62. ayetleridir. Nusayri inancına göre ruh göçü Bakara Suresinin 28. ayetinde şöyledir; "Nasıl Allah'ı inkar ediyorsunuz ki siz ölü iken sizi diriltti, ondan sonra O sizi öldürecek, tekrar O sizi diriltecek ve tekrar O'na döndürüleceksiniz". Nusayri din adamlarına göre, bu ayetlerden dünyada yeniden bedenlenme yani reenkarnasyon olarak anlaşılır.

Bilimsel Olarak Açıklamak Mümkün Değil...

Nusayriler; ruh göçünü gösteren veya kanıtlayan veriler olarak, yeni doğan bazı çocukların doğumdan hemen sonra konuşmasını; doğumdan önce ya da doğumun ardından insanların gördükleri rüyaları; bazen de çocuktaki yara, ameliyat izi gibi şeyleri sayarlar.

Yeni doğan çocuk, eğer konuşuyorsa genelde ona anne veya babasının kaşığıyla yemek yedirilerek konuşması engellenir. Çocuğa önceki yaşamından bahsetmemesi konusunda sıkıca öğüt verilir.

Bazen önceki yaşamlarındaki ailelerinin yanına gider, onları ziyaret eder veya tersi olur. Bebeklerin kırklı iken gülmeleri veya ağlamaları hep bir önceki yaşama olan özlem, bir önceki yaşamı anımsama olarak yorumlanır.

İlginç olan şey yeni bedende doğan ruh hem bir önceki yaşamını hatırlamakta hem de bedeninde ölüm biçimini açıklamayacak yara, ameliyat izi gibi işaretleri taşımaktadır.

Özellikle doğum lekeleri, yara izleri, vb gibi şeyler taşıyorsa davranışlarına ve konuşmasına dikkat edilir. Böyle olan kişiler bir önceki yaşamdan olan annesini, babalarını, varsa eşlerini, kardeşlerini ve çocuklarını görmek istediklerini belirtir. Aile bunu anlayışla karşılar. Eski aile aranıp bulunur. Çocuğun bu aile ile görüşmesine izin verilir.

Özellikle Samandağ'da daha yoğun yaşanan reenkarnasyon inancı Hatay, Adana, Tarsus'ta da sıklıkla görülmektedir.

(Türk, 2005:262-264, Batuman, 2003: 45).

Bölgemizde sık yaşanan bir şey olmasına rağmen sonuç olarak şunu söyleyebiliriz ki; Dindeki bir çok olay gibi reenkarnasyonu da bilimsel olarak açıklamak mümkün değildir. Sadece bir inanç biçimidir. ■

aliihsanokten@altinsehiradana.com

KAYNAKLAR

1. Batuman Suzan. Adana Nusayrileri: Dini İnanışlar-Törenler-Halk Kültürü. Ç.Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı Yüksek Lisans Tezi, Adana, 2003
2. Hançerlioğlu Orhan. İslâm İnançları Sözlüğü, Remzi Kitabevi, 3. Basım, İstanbul, 2000
3. Türk Hüseyin. Nusayrilik İnanç Sistemleri ve Kültürel Özellikleri. Kaktüs Yayınları

Gayrimenkulde Dünya Lideri

RE/MAX AS

0322 458 16 16
Anıtkent Çarşı Etiler Mahallesi No: 22/2 Kat: 2

0322 232 01 01
Etiler Mahallesi Kat: 2 No: 22/2 Kat: 2

www.remax-as.com

PAZAR GÜNLERİ AÇIĞIZ

ADANA

DEVLET TİYATROSU

30 YAŞINDA

Yazı: M. Hazım Kısakürek Fotoğraflar: Devlet Tiyatrosu Arşivi

Şimdi Adana'da üç Belediye Şehir
Tiyatrosu bir Devlet Tiyatrosu,
5-6 tane de özel tiyatro var.

"Belediye encümeninden bir tanış aracılığı ile üç kişilik bilet buldum devlet tiyatrosu oyununa. Kirve gelmiyor Mahmut gelsin onun yerine." Babamın bu son sözleri yerimden hoplatmıştı beni. Onlar hazırlıklara başladıklarında ben ayakkabılarımı bile giymiş kapıda bekliyordum. Hatta kravatımı bile takmıştım (Kravatsız gidilmiyordu tiyatroya.) Yıl 1966-67, daha 13 yaşındaydım. Her tiyatro oyununa mutlaka bana da bilet alırdı babam. Devlet tiyatrosu ve İstanbul Şehir Tiyatroları turneye geliyorlardı o tarihte. Bugünkü Büyükşehir Belediyesi tiyatro salonunda. 3 gün, bilemedin 5 gün oynanıyordu oyunlar. Bu oyun için (oyunun adını hatırlamıyorum) yer bulmak zormuş. Çünkü iki günlüğüne gelmişler. Babam her seferinde 5 kişilik bilet alırdı. Annem, ben, kirvem ve karısı, tabii ki babam. Birlikte giderdik tiyatroya. Bu oyuna kirvemın tek başına gelmemesi bana yaradı.

Tam 45 yıl sonra Adana Devlet Tiyatrosu'nun 30. yaşını, beraberinde bir de Uluslararası Tiyatro Festivali'nin ondördüncüsünü kutluyor.

Tam Teşekküllü Üç Salon, 1100 Koltuk...

Yıl 1981. 14 yıl sonra ben Adana Belediyesi Şehir Tiyatrosu oyuncusuyum. Adana Devlet Tiyatrosu yerleşik olarak Hacı Sabancı Kültür Merkezi'nde perdelerini açıyor. Bir de sahneye konacak olan Yunus Emre oyununda görev verilmek üzere Yönetmen Semih Serge'nin karşısına çıkmıştım.*

Yıl 2012. Tam 45 yıl sonra Adana Devlet Tiyatrosu'nun 30. yaşını, beraberinde bir de Uluslararası Tiyatro Festivali'nin on dördüncüsünü kutluyoruz. Nereden nereye!

Şimdi Adana'da üç Belediye Şehir Tiyatrosu, bir Devlet Tiyatrosu, 5-6 tane de özel tiyatro var.

Tam teşekküllü üç salon, 1100 koltuk var. Adana Kent nüfusu 2 milyonun üstünde. Kimler geldi kimler geçti bu sahneden oyuncu olarak. Sayalım mı? Hepsinin adı sığmaz bu sayfaya.

Serhat Nalbantoğlu, Emre Alpago, Macit Flordun, Meral Oğuz, Tarık Ünlüoğlu, Tuncer Necmioğlu, Cevza Şipal, Yalın Tolga, Mutlu Güney, Erkan Can, Emin Olcay, Melek Baykal, Nurtekin Odabaşı, Şakir Gürzumar, Ayşenil Şamlıoğlu, Rahmi Dilligil, Uğur Polat, Mustafa Uğurlu, Ali Sürmeli, Osman Wöber, Raif Hikmet Çam, Mustafa Kurt, Ahmet Türkoğlu, Selim Gürata, Aysel Kara, Osman Nuri Ercan, Tevfik Tarhal, Yunus Emre Bozdoğan, Galip Erdal, Şener Kökkaya, Erdal Bilinen, Tayfun Eraslan, Güven Kırac, İskender Altın, Doğan Turan, Zeynep Hürol, Savaş Özdemir, Şekip Taşpınar, Ahenk Demir, Tolga Tekin, Vahide Gördüm, Şirin Çetinel, Defne Yalnız, Esra Ülger, Gökçen Gökçebağ, Çağrı Turan, Devrim Evin, Volkan Benli, Serdar Kayaokay, Çetin Tekindor.** Aklıma gelenler bunlar. Ha bir de ben varım. Bir büyük oyununda iki de çocuk oyununda rol aldım Devlet Tiyatrosu'nun.

Yetmiyor... Adana'ya salon yetmiyor. Hele festival denince...

Ve Yıl 2012...

Sabah saat 09.00. Festival biletleri satışa çıkacak. Kuyruktayız gişe önünde. Ben yedinci sıradayım. Sıranın son ucu belli değil. Ama yaklaşık 150 kişi var. Belki daha fazla. Herkes her oyuna ikişer kişilik bilet alsa salonda yer kalmaz. Üçer beşer bilet alanları hesaba katarsak sıra sonundakilerin şansı pek yok gibi gözüküyor. Yetmiyor. Adana'ya salon yetmiyor. Hele festival denince. Hâlbuki bu festival tüm kente dağılsa. Yani; Büyükşehir Belediyesi Tiyatro Salonu, Seyhan Belediyesi Tiyatro Salonu da açılrsa bu festival için. Ama daha iyisi her ilçede şöyle tam teşekküllü birer salon olsa değil mi? O zaman festival her ilçede olabilir.

Haydi, o zaman Otuzuncu yıl bir dönüm noktası olsun diyelim. Kırkıncı yılında ilçelerde de perde açsın Devlet Tiyatroları.***

Bu Otuz yılda 167 ayrı oyun ile açmış perdelerini. Turne ile gelen misafir oyunlar hariç.

Bakalım Adana Devlet Tiyatrosu Müdürü ve Genel sanat yönetmeni Fırat DEMİRAĞ ne diyor 30 yıllık Adana Devlet Tiyatrosu için:

"Altmış yıllık tarihi olan Devlet Tiyatroları, ailesinin büyük ağabey pozisyonundadır. Adana'ya geldiğimde 28 yıllık bir birikimle karşılaştım. Yüzü aşkın oyun ve 12 koskocaman Festival bitirmişti. Karşımda kocaman bir birikim duruyordu. Bana düşün bu birikimi çoğaltabilmektir. 14. Festivalde seyirci sayımızı iki kat yükseltmenin mutluluğunu yaşıyorum. Sezon içinde de Adana Devlet Tiyatrosu %95 doluluk oranını yakaladı. Türkiye'nin en önemli oyuncularının yolu Adana'dan geçti. Böyle de olmaya devam edecek. Adana Devlet Tiyatrosu Çukurova'nın bereketine sanatsal katkı sağlayan, parıldayan bir yıldız olmaya değerli seyircilerimizin sayesinde devam edecektir."■

mhazimkisakurek@altinsehiradana.com

*1981 yılında Adana Büyükşehir Belediyesi Şehir Tiyatrosunda çalışırken 1402 sayılı sıkıyönetim yasası gereği, sakıncalı personel olarak görevden alınmışım. Seçmeler sırasında Semih Seren'e bunu hatırlatınca beni daha fazla dinlememişti.

**Adana Devlet Tiyatrosunda Görev yapıp Adana'dan veya ebediyen aramızdan ayrılan sanatçılardan hatırladığım isimler. Hatırlayamadıklarım kusuruma bakmasınlar.

***Her ne kadar var olanın da kapatılması için çaba sarf edenler varsa da. Unutulmasın ki Ödenekli tiyatrolar tiyatronun yaşaması için sigorta görevi yaparlar. Düzenlenip disipline edilmesi için bir şey diyemem.

Fırat DEMİRAĞ
Adana Devlet Tiyatrosu Müdürü

Hayallerinizi takip edin, sizi Gizerler'e götürececek.

Hayalinizdeki binek yada ticari Ford, uygun ödeme koşulları ve çok özel fırsatlarla Gizerler'de sizi bekliyor.

ford.com.tr
444 FORD / 444 36 73

Ford Yetkili Satıcısı **Gizerler** Adana : Tel: (0322) 346 80 80
Osmaniye : Tel: (0328) 812 00 40

Yazı ve Resimleme: Etem Çalışkan

“Güneş,
sırf küçük diye bir köyü unutmaz.”

İlk yazı, yeryüzünde Adem’de, sonra da Havva’dadır. Yaratıcı, yarattıklarını yaşama bilinci ve gücüyle donanımlı yaratmıştır. Yalnız Adem’le Havva ve sonra da çocukları, çocuklarının çocukları, onların da çocukları, oğlanları, kızları... Ve şimdi, yedi milyarlık Adem’le Havva adamlık soyu. Adem’le Havva, buğday tenliydi. Sarı soy, siyah, esmer ve beyaz renkli oldular. Denizler, dağlar, ovalar aşıldı, sevdiler, seviştiler, çoğaldılar... Savaşıldılar, barışıldılar, birbirlerine karışıldılar. İlk çağ, otuzbin yıl kadar önce yaşadıkları mağaraların karanlık kaya duvarlarına hayvan resimleri çizdiler, Fransa’da, İspanya’da. Karanlık mağaraların içi ışımaya başladı. Avrupa’daki, Afrika’daki mağaralardaki ışıltılar Picasso’ya kadar geldi.

Bu mağara resimleri, Asya bozkırlarında kayalarda, bir şeyi, bir olayı anlatan, okunabilen sözcükler oldu. Okunan çizgiler oldu. Ve milattan üçbin yıl kadar önce Asya-Avrupa ticaretinin merkezi olan Mezopotamya ovasında büyük bir şav-karma, aydınlanma oldu. Sümerler yazıyı icat ettiler... Adamlık Tarihi başladı. Yazı, Mısır’da Hiyeroglif resim yazı oldu. Adamlık Tarihi’nin Dünya coğrafyasında ulaşmadığı yer kalmadı. Çizginin ilk çizildiği karanlık mağaralar yazının ana-baba ocağı sayılır. Köşe-bucak her coğrafyada Adamlık Tarihi başladı. Coğrafyada her ülkenin iklim şartlarına göre adamlar, adamlardan da yazı karakterleri oluştu. Çok, hem de pek çok güzel ve doğru bir Afrika atasözü var, çok sevdiğim. “Güneş, sırf küçük diye bir köyü unutmaz.”

us
r

Coğrafyası

Alın yazısı

İlk İnsan İlk Yazı...

Adam, diğer bütün yaratılanlar gibi yaşarken, yazıyı buluşu ile kendi tarihini başlattı. Yazıdan önce de ötekilerden bir ayrıcalığı vardı. Hâlâ konuşmalarımızda “taş devrinde” o diye birilerini yereriz. Çünkü yazı, iletişimin, kültürün, uygarlığın can damarıdır. “Varolmak, yazı ile başlamıştır” diyen Heraklit, adamlığın yazı ile başladığını bize de duyuruyor.

Mezopotamya’da Sümer anadan babadan doğan yazının adı çivi yazısıdır. Beşbin yılı aşan yazı, hâlâ da gençlik çağındadır. Kendinden önce, Orta Asya’da Türklerden doğan akrabalarından da söz ediliyor. Çizgileri de gösteriliyor “yazıloji”nin “yazıloglar”ı tarafından. Yazıloji bilim adamlarına göre, yazı tarihinin coğrafya alanı bugün, dünyadan taşmış, uzayda dolaşıyor. Ay’a inip döneli nerdeyse yarım yüzyıl oluyor. Çivi yazısı, Mezopotamya’dan kendisini besleyen Dicle-Fırat kutsal ikizlerinin doğduğu Anadolu’ya, Fenike’ye, Mısır’a, İtalya’ya, tüm Avrupa, Afrika, Asya, Amerika ülkelerine ulaştı. Her ülke kendisine, kendi karakterinde yazı türetti. Çivi yazısından binlerce yıl sonra, hece yazı, kelime yazıları A’dan Z’ye alfabe düzenine getirildi. Resim yazılar da harflere dönüştü. Anlatımlar, simgeler harfe dönüştü, ses oldu.

“Varolmak, yazı ile başlamıştır.”
diyen Heraklit,
adamlığın yazı ile başladığını bize de duyuruyor.

Mısır’ın kartal ifade eden biçiminden A harfi ses verdi A diye. Günümüzde tüm ülkelerin alfabelerinin birinci harfidir, A. Kelime ve hece yazının değişmediği, harf olmadığı ülkeler de vardır. Çin, Japonya ve Uzak Doğu’da bazı ülkeler. Yazı, resimden harfe dönüştü; harf oldu; seslendi; ses oldu. Fenikelilerden dünya coğrafyasının en küçük köyüne kadar ulaştı. Yazısız haberleşme yazı gelinceye kadar sürdü. Dumanla iletişim yok gibi artık. İletişim alevlendi dumanı azaldı.

Alfabe, Fenikelilerden Yunanlılara ulaştı. Alfa’ya Yunanlılarda Be eklendi. Böylece tamamlandı ALFABE. Alfabenin sessiz harfleri yazının iskeletini, sesli harflerde etini oluşturdu. Araplar kendi harflerini, yazı türlerini yaptılar, yazdılar soldan sağa doğru. Yazı hemen her ülkede sağdan sola ve yukarıdan aşağıya yazılmıştır.

Latinler ve Romalılar başlangıçta sağdan sola yazılıp okunurken, Romalılar Ogüst’e, yağdanlık oldular. “Ey yüceler yücesi Roma’nın sahibi Ogüst, boyunuz okurken boşa yorulmasın diye, incinmesin diye gidiş dönüşlü yazdık. Birinci satır sağdan sola, devamı ikinci satır soldan sağa.” Ogüst, “Olmaz” dedi, sol eli ile sağı gösterdi...

Coğrafyasız tarih olmaz. Sanat tarihi ve tarihçisi gibi, Sanat Coğrafyacısı da olmalı. Veya, Sanat Coğrafyacısı ve Tarihçisi... Adem’le Havva’da da yazı vardı. O yazının adı, adamlarda aynı yerde yazılır. Karakteri değişir adı değişmez, kendisi de görünmez, ALIN YAZISI’nın. Ak’ı olur, Kara’sı olur... Türkülerimiz de çok vardır alın yazısı. Çoğu hüznüldür, karadır alnımızın yazısı. Seyhanî umutlu kendi alın yazısından. Sevgilisinin alnına kendi umudunu yazıyor.

Alnına yazı yazdım
Kalemim gül dalınan
Seyhanî beklemede
Petekteki balından

Beşbinden de fazla yıldan beri Adamlık Tarihi’ni aydınlatan, başlatan Kutsal Harflerdir güneşten sonraki güneş... ■
etemcaliskan@altinsehiradana.com

ADANA'DA TANGO

Yazı: Tuğba Akkoca

Fotoğraf: Tuğba Akkoca, Cemil Güven, Nazan Gökkaya

Tango, yalnız aşkı değil, hayatı da anlatan bir dansır. Bir erkeğe ihtiyaç duymadan parasını kazanan, sine-maya, tiyatroya, sergiye, tatile tek başına giden hatta kendi evinde yalnız yaşayan bir kadın, tango yapmak için önce "erkeğin kendisini yönetmesini", erkeğin hakimiyetine girmeyi kabul etmek, hatta öncelikle bu kavramları öğrenmek zorundadır.

Bir erkeğin dansı
yönetmesi; hâkimiyeti
karşı cinse bırakması,
günümüz kadını için
öyle basite alınacak bir iş
değildir.

“Bir erkeğin dansı yönetmesi” yazılması ve okunması kolay bir cümledir. Halbuki kendi hayatını yöneten bir kadının, birkaç dakikalığına da olsa, hâkimiyeti karşı cinse bırakması öyle basite alınacak bir iş değildir. İşte bu nedenle, dans kurslarına başlayan bayanlar, birkaç aya kalmadan dersleri bırakır. Bahaneler basittir: “Yapamıyorum, partnerim yok, işten çok yorğun çıkıyorum”

Oysaki kadının dans derslerinde başarısız olmasının en önemli nedeni, iş hayatının bitmek bilmeyen koşuşturmacasında, başarı odaklı bu mücadelede, bir erkeğe teslim olma duygusunu unutmuş olmasıdır. Teslim olmak, güvenmek, aynı zamanda “aldatılma” riskiyle birlikte belirsizlik taşır. Günümüzde evliliklerde de yaşanan en büyük sorun, kadının her işi başarma duygusu ile hareket ederek, erkeği fark etmeden, bilinçsiz davranışlarıyla “yönetmeye” başlamasıdır. Erkeğin sorumlulukları azaldıkça, kadına düşen görevler artmakta, tıpkı tangoda olduğu gibi evlilik dansının ritmi ve dengesi bozulmaktadır.

Tangoda ilk ders “denge” dir. Kadın ve erkeğin, iki ayağının üstünde, vücut ağırlıklarını eşit dağıtmayı öğrenmesi ile başlar dans... Tıpkı hayatta olduğu gibi, önce iki ayağının üstünde durmayı, sonra yavaş yavaş dengeyi diğer ayaklara kaydırarak yürümeyi öğrenirsin. Müziğin hızlanması ile yavaş yavaş ağırlıklar değişir ve ilk adımlar atılmaya başlanır...

Tango; erkeğe, kadını
“yönetmeyi”, onu
koruyup kollamayı, onu
izlemeyi ve gerektiğinde
onu beklemeyi öğretir.

Kadının erkeği takip etmeyi öğrenmesi kadar, erkeğin de kadını yönlendirmeyi bilmesi gerekir bu dansa. Sonuçta iki kişilik bir danstır Tango; erkeğin tek başına hareket etmesi dansı ve ritmi bozar. Dans sırasında erkeğin, gerektiğinde yavaşlaması, belki durması ve kadını beklemesi gerekir. Erkek bir adım atar, kadın aynı ayak ile karşılık verir partnerine... Kadın ruhundan anlamayan erkek, aceleci, sabırsız ve telaşlıdır. Müziği dinlemez, ezberlediği hareketleri hızla ve arka arkaya sıralamaya çalışır. Tecrübelerini “doğru” kabul ederek, sorgulamadan, karşı tarafa dikte etmek isteyen erkek, ilişkinin ritminin bozulduğunu fark etmez, kadın geride kalmıştır; yetişemiyordur hayatın müziğine... Tango, erkeğe, kadını “yönetmeyi”, onu koruyup kollamayı, onu izlemeyi ve gerektiğinde onu beklemeyi öğretir. Diğer dansçılar da vardır sahnede ve kadın arkası dönük olduğu pistte kimle çarpışacağını bilemez, erkeğin kendisini korumasını ister. Erkek, hem partnerini yönetmeli; hem de onunla uyum içerisinde olmalı; kadının ritmini, kendi ritmine uydurmayı başarmalıdır.

Bir ilişki yaşamak gibidir tango. Dans ederken sadece vücudunu değil, ruhunu da eğitirsin. Partnerine güvenmeyi, kendini ona teslim etmeyi, ezberi bırakmayı, hayatı yaşamayı, birlikte hareket etmeyi, birbirini beklemeyi öğrenirsin her şeyden önce. Aceleci ve sabırsız olmayı, tek başına hareket etmeyi bırakıp, pervasız ve korkusuzca müziğin ritmine ayak uydurmaktır dans etmek. Disipline olmak, asla pes etmemek, her hareketi defalarca defalarca bıkmadan usanmadan yapmak gerekir. Gerek partnerinle, gerek hayatla bir ve bütün olmayı öğrenmenin en güzel yollarından biridir tango...

Tango'nun Adana'da popüler bir dans haline gelmesi, 2008 yılında "Arjantin Tango Akdeniz Bölge Yarışması"nın Adana'da düzenlenmesine vesile olmuştur.

Adana'da, 2007 yılından sonra büyük bir hızla Dans Okulları açılmaya başlanmış ve tango dersleri gittikçe popüler bir hale gelmiştir. Türkiye'de dans yarışmalarının televizyonları süslemesi nedeniyle, gençler tango derslerine oldukça ilgi göstermektedir. Televizyondaki yarışmalara koçluk yapan özel hocaların da Adana'ya dans dersleri için gelmeleri, tangonun sevilmesine ve yayılmasına neden olmuştur. tangonun Adana'da popüler bir dans haline gelmesi, 2008 yılında Arjantin Tango Akdeniz Bölge Yarışması'nın Adana'da düzenlenmesine vesile olmuş, çevre illerden gelen tango severler Adana'da buluşmuştur. 2007 yılında Adana'da bir tek tango dersi veren okul var iken, şu anda yaklaşık 10 okulda tango dersleri aktif olarak verilmektedir.

Tangonun fiziksel olarak çok yakın bir dans olması ve yalnızca kendi partnerinizle, eşinizle yapabileceğiniz bir dans olması fikrinden uzaklaşan genç yaşlı

bir çok tangosever bu kurslara katılarak dans etmenin tadını çıkartmaktadır. Dans okulları kendi sınıflarında "Stüdyo Milonga" şeklinde küçük çaplı pratik geceleri düzenlerken, büyük kafe barlarda, tüm dans okullarının öğrencilerinin katılabildiği daha kapsamlı tango geceleri de düzenlenmektedir. "Milonga" adı altında düzenlenen bu gecelerde; Turgut Özal Bulvarı'nda bulunan "Latino" da her Salı akşamı; Reşatbey Mahallesi'nde bulunan Wien House'da ayda iki cumartesi akşamı tüm dans severler biraraya gelmektedir. ■

tubaakkoca@altinsehiradana.com

Dünyanın İlk Brunch Keyfinin Adresi;

ADANA

Yazı: Gülen Kurt Fotoğraf: Zeliha Ertunç

Başlığı okuyunca nereden çıktı bu diyeceksiniz? Her taşın altından Adana çıkıyor... Evet her taşın altından Adana çıkıyor. Toroslar'ın eteğinde, bereketli Çukurova topraklarında, turuncgillerle, okaliptüslerle dolu bir kent Adana. Havası sıcak, mutfağı ise dillere destan...

Önce Brunch nedir bilmeyenleriniz için kelime anlamını söyleyeyim: Brunch, kahvaltının geç saatlerde edilmesinin yanı sıra, mönüye öğle yemeğine ait yiyeceklerin de katılmasıyla ortaya çıkan ara öğüne verilen addır. "Breakfast" ve "lunch" kelimelerinin birleşmesinden oluşmuştur.

Çay Yerine Rakı Ve Şalgam Suyu...

Adana'nın en eski yerleşim bölgelerinden Büyük Saat civarında çarşı hamamının karşısındaki sokakta sadece Pazar günleri sabahın ilk ışıklarıyla birlikte ciğer kebabına giden Adanalılar, geleneksel kahvaltı masasındaki zeytin, peynir ve reçel yerine, bol acılı ciğer kebabı ile yanında yeşillikle soğan salatası yiyor. Çay yerine de rakı ve şalgam suyu içiyor. Bu lezzet

keyfi öğleden sonra saat 2'ye kadar yoğun bir duman altında devam ediyor. Bu sokakta pişirilen ciğerin tadını başka hiç bir yerde bulamazsınız. Bu lezzet, ciğer seçiminden ve pişirme tekniğinden kaynaklanırken bir de o havayı solumak gerekiyor. Ciğer mutlaka taze ve erkek koyun ciğeri olacak. Şişe dizilirken araya olmazsa olmaz kuyruk yağı takılacak. Bu lezzet, yerken üzerine bol kimyon dökülerek perçinlenecek.

“Ciğere Gel!, Ciğere Gel!”

Pazar sabahı ciğer yemek için düşünüyorum yollara. Ciğerciler sokağına girer girmez müthiş bir koku karşılıyor, iştahım açılıyor. Garsonların masaların arasında adeta mekik dokur gibi koşuşturduğu sokak, müşterilerin gelmeye başlamasıyla birlikte “duman altı” oluyor. Alışkın olmayanların kokusuna bile tahammül edemedikleri ciğerler, çoğunluğu müdavim olan müşteriler tarafından büyük bir iştahla tüketiliyor. “Ciğere gel!” diye bağıran esnaf, müşterileri tezgâhlarına çekmek için adeta birbirleriyle yarışıyorlar.

Şimdi neden Newyork’da değil, Paris’de değil, İstanbul’da değil de dünyanın ilk “brunch”ı Adana’da onu anlatayım.

Ben de Mehmet Usta’nın tezgâhına oturuyorum, ciğerimi büyük bir iştahla yerken bir yandan da sohbet ediyoruz. “Bu yemek kültürünün çok eski olduğunu biliyor musun?” diyor bana. “Ben de ne kadar eski olabilir ki Mehmet Usta?” diyorum. “Bir rivayete göre Ziya Paşa’dan beri bu Pazar kuruluyor, daha önce buralar hep hanmış.” diyor Mehmet Usta. Büyük Saat kurulduğundan beri... Artık ne kadar eski olduğunu siz tahmin edin!

Adına “Şampiyon” dedikleri esnaf

Kuş Pazarı’nın Ciğercisi....

Belki dünyanın ilk brunch’ı demek çok iddialı bir söz olacak ama şurada ne kadar oldu ki brunch’ı tanıyalı. Hâlbuki Adana’da 1900’lerden beri bu gelenek ciğer kebabı keyfi ile yapılmış.

Hanifi Usta konuşmamıza katılarak, buradaki ciğerci esnafının babadan oğula, dededen toruna kuşaklar boyu devam eden bir gelenekle değişmeden tezgâhlarını her pazar kurduklarından söz ediyor. Sohbet esnasında daha önceleri buraların güvercinlerin alınıp satıldığı kuş pazarı olduğunu öğreniyorum. “Peki Hanifi Usta” dedim. “Ciğerciler nereden çıkmış madem burası kuş pazarıysa?”

Başlıyor anlatmaya Hanifi Usta:

Bize anlatılan, buradaki kuş satan esnafın kendi aralarında mangal yakıp, ciğer kebabı yaptıkları; daha sonra şu arka sokakta bakırcılık yapan, adına “Şampiyon” dedikleri esnaf, burada kebab tezgahı açıp işi ticarete dönüştürmüş. Mübalağasız her Pazar 60-70 kg. kuzu ciğeri sattığı söyleniyor. Şimdi buradaki 6-7 esnaf toplansak ancak o kadar satabiliyoruz. Şampiyon o kadar çok kazanıyormuş ki bir günlük kazancını sayamayacak kadar. Daha sonra Şampiyon’un oğulları işine sahip çıkmadığı için şu an onun tezgâhının olduğu yerde Erdem Usta ile oğulları devam ettiriyor. Erdem Usta da babasından devralmış. Bu yemek kültürü, damak zevki mükemmel olan Adanalılara özgüdür. Sabah kahvaltısında yanında bol soğan salatası ile ciğer kebabı yemek, yanında şalgam suyu ve bazen de rakı içmek... Adanalı olmayana tuhaf gelir bu yemek kültürü ama eğer yolunuz Adana’dan geçerse bir deneyin. Bir daha bulamayacağınız bir lezzetten mahrum bırakmayın kendinizi. ■

gulenkurt@altinsehiradana.com

ENDERUN SUİT | Faruk Malhan 2011

KOLEKSİYON
www.koleksiyon.com.tr

ÇERÇEVE DIŞI KARELER

Bilindiği üzere Adana, Türkiye’de en fazla iç göç alan 8 ilden birisidir. Önceleri ekonomik açıdan Türkiye’nin 4. büyük ili olan Adana’nın bugün özellikle tarıma dayalı ekonomisi zayıflamıştır. Göç hareketlerinin artması ve ekonomik durumun olumsuz yansımaları en önce ve en fazla çocukları etkilemiştir. Son yıllarda risk altında yaşayan çocukların sayısının ve sorunlarının hızla arttığını görülmektedir. Bu koşullarda yaşayan çocuklar beslenme, eğitim, sağlık olanaklarından yoksun büyümekte; şiddete maruz kalmakta; suça karışmakta; hem kendi gelecekleri hem de toplum geleceği için tehdit oluşturmaktadır.

Bu çocuklar için yerel ve merkezi otoritelere alınan tedbirler ve yürürlükteki yasalar, yasaların uygulanması yetersiz kalmaktadır. Daha önemlisi toplumun büyük bir kesimi ve bazı otoriteler tarafından sorun ya tam olarak ciddiye alınmamakta ya da sorunun nedeni çocuklar mış gibi algılanmaktadır. Çocuk Hakları Sözleşmesi’ni imzalamış olan Türkiye’de bu sözleşme hükümleri iyi bilinmemekte ve uygulanmamaktadır. Bu sebeple çocukların haklarını savunurken kullandıkları yöntemler arasında fotoğrafın araç olarak kullanılmasını sağlamak amacıyla “Çerçeve Dışı Kareler (Çocuk Suçluluğuna, Çocuk Şiddetine Son)” projesi düşünülmüştür.

Bu projeye farkındalık ve savunuculuk eğitimi alan çocukların fotoğraf ile birlikte kendileri gibi haklarını bilmeyenlere, haklarını tanıtmaları amaç edinilmiştir. Avrupa Birliği’nin desteklemiş olduğu projeyi; Altın Oran Düşünce ve Sanat Platformu ile Uçan Balon Çocuk ve Gençlik Derneği birlikte yürütmektedir. ÇUGİAD (Çukurova Genç İşadamları Derneği)’in destekçi olarak yer aldığı projede amaç toplumda duyarlılığı arttırmaktır.

Projenin Koordinatörlüğünü Uçan Balon Çocuk ve Gençlik Derneği Başkanı Fazilet Aksu, Sanat Danışmanlığını Dr. S. Haluk Uygur’un yürüttüğü projede, eğitmenliği Mehmet Emin Arıcı ve Nazan Gökkaya üstlenmiştir. Aynı zamanda projeye Altın Oran Düşünce ve Sanat Platformundan birçok gönüllü eğitmen destek vermiştir. Dernek tarafından topluma kazandırmak amacıyla seçilen 10 dezavantajlı çocuğa 8 aylık fotoğraf ve farkındalık eğitimi verilmiştir.

Eğitim alan Çocuklar:

Aslan İlhan
Mehmet Şerif Demir
Taygun Kurtar
Ramazan Kolan
Dicle Turan

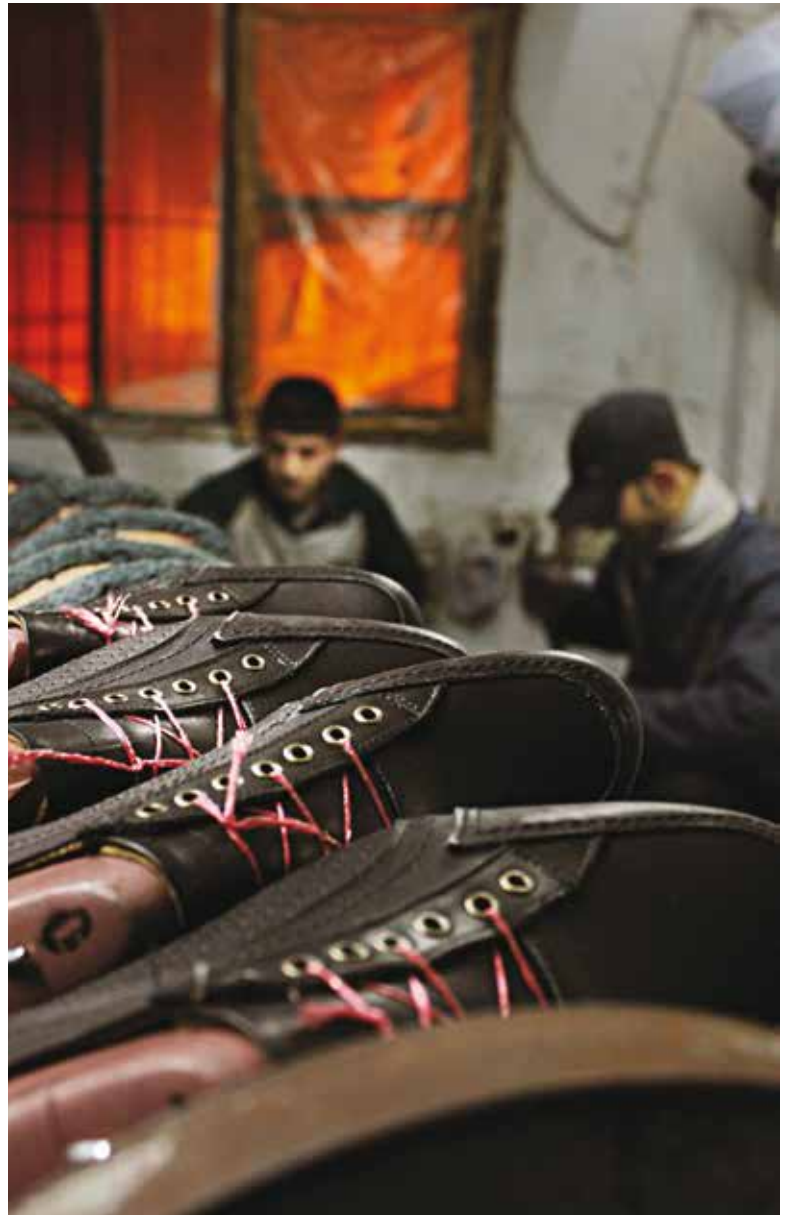
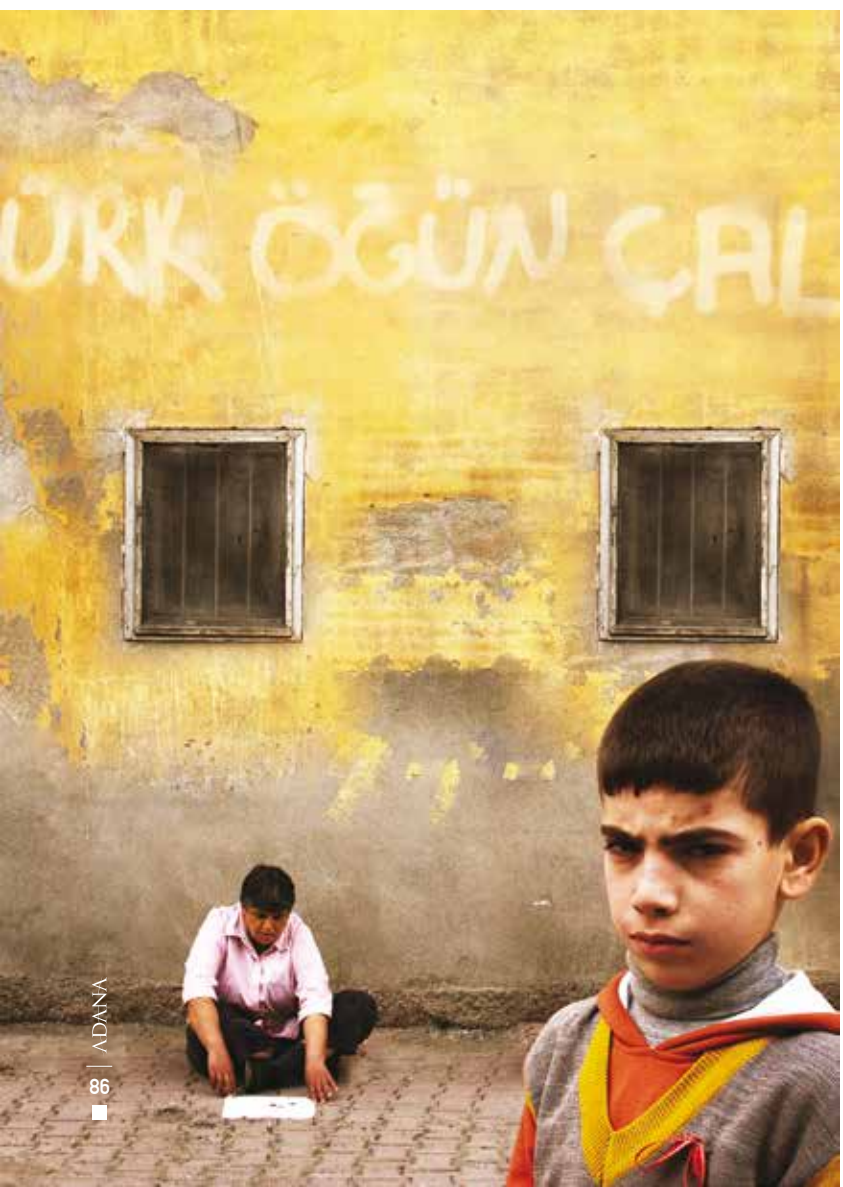
Ayşe Eliaçık
Kenan Kaya
Deniz Bozkurt
Gülistan Yıldız
Servet Bozkurt

GÜNÜNÜZÜ AKŞAMDAN KALMA GEÇİRMİYİN!

HANGOVER

Hücre ve dokuları destekleyici içeriği ile
alkolün olumsuz etkilerine karşı sizi korur.

Alkol alımının ardından oluşan
şikayetleri önlemeye yardımcı olur.

TÜM ECZANELERDE

HANG OVER

www.hangovertr.com

horlamayı önler, geceyi sessizleştirir!

puranox®

www.puranox.com.tr

klirik olarak test edilmiş
horlamayı önleyen boğaz spreyi

Devita İlaç Sağlık Ürünleri

www.devita.com.tr - devita@devita.com.tr

DE VITA
İlaç

anneyim
avukatım
öğretmenim
doktorum
babayım
Ben Kimim 2
İnsan ve Değerleri
Yazı: Ahmet İhsan Çay

Değer Problemi ve Felsefedeki Durumu:

İlişki kurduğumuz insanlar karşısında tutumumuz, yaşadığımız olaylar ve durumlarda aldığımız her karar ve ilgili davranışlarımız, bunları nasıl değerlendirdiğimize dayanır. Bu tutum, karar ve davranışlarımız yaşamımıza vermeğe çalıştığımız yönü gösterir. Yaşamımıza verdiğimiz yön ise, insanı ve kendimizi nasıl değerlendirdiğimize bağlıdır. Birbirine bağlı farklı cinsten değerlendirmelerdir bunlar.

Kişi karşılaştığı her şeyi şu veya bu şekilde değerlendirmek, adım başına karar almak, karar vermek, tavır takınmak, davranmak zorundadır demiş idik. Bu insanın bir yapı özelliği, bir var olma şartıdır. Bu değerlendirme bazen değerlendirilenin kendinde taşıdığı – onun yapı özelliği olan - değeri görme, bazen değerlendirilene değer atfetme, bazen de ona değer biçme olarak karşımıza çıkmaktadır.

Sınıflandıracak olursak;

Değerlendirme:

- a- Değerlendirilenin yapı özelliği olan değerini görme,
- b- Değer biçme,
- c- Değer atfetme. Şeklinde üç ayrı fenomen olarak ortaya çıkar.

Gerek felsefede, gerekse bazı insan bilim-lerindeki birçok görüşlerin yaptığı gibi, değerlendirmeden bunlardan yalnız birini anlamak, yani değerlendirmeyi bunlardan sadece biriyle aynı görmek, üç ayrı fenomeni aynı saymak olur.

Değer problemi, felsefede aslında değerlendirme problemi ve değerler problemi olarak karşımıza çıkar. Çünkü; “iyi nedir?”, “güzel nedir?”, “faydalı nedir?”, “doğru nedir?” gibi sorular sormak, değerlendirme etkinliğini belli açılardan problem haline getirmektir; “saygı”, “dürüstlük”, “adalet”, “eşitlik” gibi kişiler arası ilişkilerin temelindeki anlamla ilgili sorular ortaya koymak; veya “sanat”, “bilim”, “moral” gibi, insan başarılarının özelliklerin araştırmaksa farklı çeşitten değerleri problem haline getirmek olur.

Değerlendirmek, değerlendirilenin kendi alanı içinde özel durumunu görmek ve göstermektir.

Antik çağ skeptiklerinin (kuşkucularının) günümüze kadar gelen görüşüne bakılırsa değerler relatiftir; aynı çağda toplumdan topluma ve aynı toplumda çağdan çağa değişir; değer sübjektiftir, aynı objenin değeri kişiden kişiye değişir.

Oysa doğru değerlendirme belirli ölçülere göre değer biçme ya da değer atfetme olmadığı gibi; bir şeyin değeri ona biçilen veya atfedilen değerle ilgili değildir. Değer yargılarını değerlerle ve değerli olmayı değer olmayla karıştırmamak gerekir.

Toparlayacak olursak:

Değerlendirme, bir şeye değer atfetme yoluyla değerlendirme olarak anlaşıldığında, değer sübjektivizmini anlamak kolay olur. Sevdiği bir insanın verdiği küçük bir hediyeye o kişi için değerlidir. Çünkü o şeye kişi kendi dışında olan bir nedenden dolayı değer atfeder.

Bir şeyin değeri söz konusu olduğunda, tek doğru değerlendirme ve onun perspektifleri vardır. Bir şeyin kendi alanı veya benzerleri arasındaki yeri onun değeridir.- Bir Antonio Strdivario kemanın kemanlar arasındaki yeri gibi. Değer sözünden muhakkak olumlu anlam çıkarmamak gerekir. Oysa bir şeye atfedilen değer özel ilgiden dolayı, hep olumlu anlam taşır.

İnsanın değeri, insanın varlıktaki özel yeridir. İnsanın değerlerinden kastedilen şey, cins olarak insanın bütün başarılarıdır. Bilgi, bilimler, sanatlar, felsefe, teknik ve kültürlerdir. Kişinin değeri, kişinin toplumla ilgisi bakımından özel durumudur. Kişinin bir sayıdan fazla bir şey olması, insan hakları bakımından diğer kişilerle eşitliği, hiçbir şekilde araç olarak kullanılmaması gerekliliği ve bu gibi şeyler kişinin değerinin ifadesidir.

Kişi değerleri, kişiler arası ilişkide doğrudan doğruya veya dolaylı olarak ortaya çıkan sevgi, dürüst olma, bağlılık, saygı, adil olma gibi açık düşünebilme, doğru bağlantılar kurabilme gibi kişi imkânlarıdır. Bir kişinin değerleri de o kişinin yaşamında ön plana koyduğu değerlerdir. Anlaşıldığı gibi bir şeyin değeri, kendisiyle aynı cinsten olan şeyler arasındaki özel yeridir. Bir şeyin değerliliği, insanla olan özel ilgiden dolayı taşıdığı özel anlamdır.

Son söz: "İnsanları tedirgin eden olan biten değil, olan bitenle ilgili inandıklarıdır" Epiktetos ■

ahmetihsancay@altinsehiradana.com

Kaynak:

- 1- Nietzsche ve insan (İoanna Kuçuradi)
- 2- İnsan ve Değerleri (İoanna Kuçuradi)
- 3- Savaşçı (Doğan Cüceloğlu)

MAÇLARIN HÂKİMLERİ HAKEMLER

Yazı: Ali İhsan Ökten

Hakem, yaptığı işin tanımı itibarıyla keyfidir. Hiçbir muhalefete imkân vermeden dikta rejimini sürdüren bir tirandır o. Bir aktörün hareketlerini andıran hareketlerle tartışmasız otoritesini konuşturan koskocaman bir cellâttır aynı zamanda. “Ağzında düdüğüyle kader rüzgârları üfleyerek, golleri kabul ya da iptal eder. Elindeki kartlarla mahkûm eder istediğini. Sarı, günahkârı cezalandırır ve pişman eder; kırmızı ise sürgün emridir.”

Ağzında düdüğüyle kader rüzgârları üfleyerek,
golleri kabul ya da iptal eder.
Elindeki kartlarla mahkûm eder istediğini.
Sarı, günahkârı cezalandırır ve pişman eder,
kırmızı ise sürgün emridir.

Maçın Hakimleri...

Hakemler düzenin garantisi, tabu koruyucusudurlar. Güç onlardadır, fakat o güçlerini topa sahip olmak için kullanmazlar. Aksine topa hep mesafeli dururlar. Topun yakınlarında dolaşırlar ancak ondan vebalıymış gibi de kaçarlardı. Topun asıl sahibinin oldukları maç başlamadan önce, devre arasında ve maçın bitiş düdüğünden sonra anlaşılır. Maçın hâkimi olmalarına rağmen topa dokunmadan maçı bitirirler. Peşincidirler. Maç başlarken verdiği topu maçıtan sonra mutlaka alırlar.

Hakemler, güçleriyle hem
topun hem de oyunun
hâkimi, sahibi ve
patronudurlar.

Hiç dokunmadığını, kendisinin belirlediği bir süre için tekmelerin önüne atar. Tabu nesnesi olan topu geçici olarak dokunulur

kırlar, sonra onu yeniden yasak haline getirirler. Bu güçleriyle hem topun hem de oyunun hâkimi, sahibi ve patronudurlar. Onların da zaman zaman topla oynamak istekleri olabilir. Ama sadece tesadüfen olabilir. Top kazara bedenlerine çarpınca, çok nadir de olsa bu da gol olursa- seyirciler tarafından hemen anneleri akıllarına getirilir.

Oyundaki 22 oyuncu, oyunun başından itibaren gerçek sahibinin kim olduklarını bildikleri topa geçici olarak sahip olduklarının ve sahibinin izin verdiği sürece kullanma hakkına sahip olduklarının bilinciyle hareket ederler. Bilirler ki bu kullanımın dışına çıktıklarında ceza alacaklardır. Bazen bunu unutarak, maç bittiğinde topu vermek istemezler; bitiş düdüğünden sonra hakemin alamayacağı kadar uzağa, kimi zaman da üstüne atarak topu tekmelerler. Hakemin buradaki tavrı çocuğu dayak yiyen baba gibidir. Cezalandırmadan içi rahatlamayacaktır. Bu hareketin cezası da sarı veya kırmızı karttır.

Sahada En Çok Koşan Hakemdir...

Yardım eden ama karar verme yetkileri sadece ellerindeki bayrak olan yan hakemler, oyuna dışarıdan bakan seyirci gibidirler. Çünkü oyun alanına sadece orta hakem girer. Sahada en çok koşan odur. Maç süresince kan ter içinde kalarak diğer oyunculara göre ayaklar arasında gidip gelen topu izlemek zorundadır. Tüm oyun boyunca en çok o koşmasına rağmen yine de en çok tepkiyi gören O'nlardır. Bu yüzden sahanın içinde at gibi koşturmasına rağmen oyuncuların ve seyircilerin tepkisi hep onlarıdır. Bu denli özverinin karşılığında gördükleri ödül seyirciler, yöneticiler, teknik direktör veya oyuncular tarafından kellelerinin istenmesidir. Doksan dakika içinde alkışlandıklarına çok az tanık olunur. Yenilenler onların yüzünden yenilmiş, yenenler ise onlara karşın yenmişlerdir. Futbol: Oyuncuların, hakemin yetkesine itiraz etseler de, onunla didişseler de, sonunda onun buyruğunu kabul ettikleri, onun tarafından düzen içinde tutuldukları bir oyundur.

Hakem, verdiği penaltı kararı sonrasında, o takım oyuncularını için cellât konumundadır.

“On Bir Futbol Öyküsü”

Oyunu yorumlayarak yönetirler. Bu yorumlama kitaplara bağlı olmayan bir yorumlamadır. O yüzden her türlü yorumları tartışmaya açıktır. Yine de bu yorumlardan veya yanlış kararlardan zerre kadar geri adım atmazlar. Geri adım attıklarında bilirler ki artık maçın hâkimi ve hakemi değillerdir. Otoriteyi kaybeden maçı da kaybeder. Sahadaki otoriteleri daha belirgin olsun diye siyah giyindirilmişlerdir. Bu siyah giysiler aynı zamanda onların yas giysileridir. Çünkü hiçbir zaman kazanamayacakları bir işi yapmaktadırlar.

Hakem, verdiği penaltı kararı sonrasında, o takım oyuncularını için cellât konumundadır. Oysaki İspanyol Nobel ödüllü yazar Camilo Jose Cela, “On Bir Futbol Öyküsü” adlı kitabında hakemleri “Kurban” olarak niteler. Cela, hakemlerin davranışlarının veya verdikleri kararların daha uyanık olması durumunda, hakemleri verdikleri doğru veya yanlış kararları sonrasında, asma adedinin kesinlikle sona ereceğini belirterek penaltı vermek için düdük çaldı diye darağacını boylama tehlikesiyle karşılaşan hakemin düdük çalmaktan vazgeçebileceğini, bu ceza yerine serbest atış

verebileceğini veya penaltıyı görmezden gelebileceğini belirtir. Cela, öyküsünü hakemlerin daha Voltaerci davranış göstermeleri gerektiği konusuna bağlar.

“Erkek Oyunu”

Hakem, ailenin reisi, baba gibidir. Ancak bu hiçbir zaman gönüllü bir kabul ediliş değildir. Çocuklarını uzaktan seven baba gibidirler. Sürekli yanlış gören, yanlış değerlendiren ve en küçük bir yanlış cezalandıran bir baba gibidir. Hakem erkektir ve babadır ancak gerçek bir erkek baba olarak değerlendirilmez. Bu yüzden çok fazla sevilmeyen. Karşısındakini insan olarak değil kurallara uyması gereken yazılı belgeler gibi görür. Futbolcu sadece rakipleriyle değil kuralı denetleyenle de savaşır. Futbolcunun bu savaşta kaybedeceği kesin ve oyun her zaman hakemin kazanması üzerine kuruluyken yine de sürekli didişir durur onunla. Sık sık onu adil olmamakla, erkek olmamakla suçlarlar. Futbolun “erkek oyunu” olduğu söylene de tribünler için ve diğer oyuncular için O artık erkekliği beceremeyen “satılmış” olan, “bne” hakemdir. Ancak öyle ya da böyle, erkek gibi olmasa veya erkek gibi davranmasa da, kazanacak olan hep onlardır.

“Millî Oyuncu Olmak, Uluslararası Hakem Olmaktan Daha Kolaydır...”

Futbolun dünyada en sevilen oyun olmasına rağmen onun da en vazgeçilmezi olan hakemlerin aynı zamanda dünyadaki en çok nefret edilen insan olmaları bir tuhafılık değil midir? Her hafta futbol açılışına susamış onbinlerin önüne “av” olarak çıkan hakemleri anlamak için neden hiçbir çaba göstermiyoruz? Biraz da kendimizi onların yerine koyarak daha insafıca değerlendirme yapmanın vakti gelmedi mi? Herkesin profesyonel olduğu ve harcanan para miktarının belli olmadığı böyle bir sektörde, her maçta kişiliklerini evlerindeki vestiyere bırakarak maçı yöneten hakemlerin hâlâ ruhsal sağlıklarını nasıl koruduklarına şaşmak gerekir. Camilo Jose Cela, “On Bir Futbol Öyküsü” adlı kitabında hakemlerin yaşadıkları yıkımı şöyle anlatıyor: “Millî oyuncu olmak, uluslararası hakem olmaktan daha kolaydır; aynı biçimde kükreyen, tepinen, ağzından köpük saçan ve sürekli olarak birisinin başını - genellikle de hakemin başıdır bu - isteyen seyirciler karşısında hakemin yaşamı daha zordur...”

Televizyon Başında Milyonlarca Avcı, TV Kanalında Yargıçlar Kurulu...

Hakemler, sadece maç esnasında on binlerce kişinin kıyıcı bakışlarıyla karşı karşıya kalmıyorlar. Televizyonlarının başında bekleyen milyonlarca avcı da var. Bir de her TV kanalında yargıçlar kurulu, hakemlerin saniyenin neredeyse onda biri kadar olan mikro zaman biriminde verdikleri makro kararlar veya dar açıdan gördükleri pozisyonlara çaldıkları düdükle, yorumcular tarafından mega zaman aralığında veya en geniş açılardan değerlendirilir. Ekran başındaki yargıçlar kurulu, her hafta mikro zaman aralığında verilen kararları didik didik edip en sonunda maçın hâkimi olan hakemi suçlu görerek asarlar. Oysaki hakem, o esnada on binlerce taraftarın ezici bakışları altında pozisyonun yaşandığı noktaya doğru ilerlerken kafasından kim bilir neler geçiriyordur? Hakemin yaptığı yorumla her kanalda birbirinin aksi görüşü savunan yorumlar arasında nasıl bir eleştirel düzey tutturup bir doğruluk payı çıkarılabilir ki. Yorum hakkını herkesin dilediği gibi kullandığı bir ortamda, hakemlerin yorum hakları neden bu kadar gürültü yaratır bilinmez. Hem hakemlerin kimliklerini bir tarafa atıp verdikleri kararları didik didik edeceğiz, hem de gerçeği bulmakta bu kadar zorlanacağız. Hakemlerin bu mikro zaman aralığında yaptıkları yorumu yani

“takdir hakkı”nı bir hak olarak görme-yeceğiz. En iyisi hafta sonları ekranlarda yavaş çekime izin vermeden ve sadece bir kez gösterildikten sonra yorumcuların neyi nasıl yorumladıklarını izlemek keyifli olacak. Futbol dünyamızda futbolcu, teknik adam, taraftar ve futbol yorumcularının hakemler olmaksızın yaşayamayacakları belli. Hakemsiz bir oyun ve yaşamın ne kadar tatsız tuzsuz olacağını düşünün. Biz televizyonlarda gazetelerin spor sayfalarında neyi ve kimi konuşacaktık. ■

KAYNAKLAR:

- 1-Eduardo Galeano, Gölgede ve Güneşte Futbol, Can Yayınları, 2008
- 2-Cogito, Dünya Gözüyle Futbol, Sayı 63, 2010

aliihsanokten@altinsehiradana.com

Futbol şiiri

“Maç başladı
Seyirciler oyun peşinde
Oyuncular top peşinde
Maç bitti
Taş, minder, şişe
Tekme, tokat, kroşe
Seyircisi, oyuncusu
Hepsi hakemin peşinde.”

Ümit Yaşar Oğuzcan
(Taşlamalar, 1966)

MODERN FOTOĞRAFIN
ÖNCÜSÜ

TİNA MODOTTİ

Yazı: Şebnem Ragıboğlu

ATHENA'NIN TORUNLARI

“Sanat Tarihine Damgasını Vuran Kadın Sanatçılar” yazı dizisinin bu sayıdaki konusu, siyasi görüşünü sanatıyla ifade eden bir kadın fotoğrafçı: Tina Modotti.

Fotoğraf çekmeye başladığı ilk yıllarda toplumsal sorunları fotoğraf ile nasıl ifade edeceğini bilemediği endişesi yaşarken, sonraki yıllarda bunu başarıyla gerçekleştirmiş ve hatta “Meksika’daki ilk devrimci fotoğraf sergisi”ni açan sanatçı olmuştur. Ona fotoğrafı öğretten, sevgilisi, ünlü fotoğrafçı Edward Weston’a o yıllarda çıplak fotoğraf verecek kadar cesur, inandığı devrim uğruna fotoğraf hariç her şeyini, kimliğini dahi feda edecek kadar fanatik, yaşadığı zorluklarla dolu hayatın sonunda ayakta kalabilecek kadar güçlü bir kadın. Devrimi fotoğraflayan kadın ve modern fotoğrafın öncüsü Tina Modotti.

Tina, 1896 yılında İtalya'da dünyaya geliyor. Asıl adı "Assuntina". Yani "Küçük Asunta". Annesinin adı olan Asunta'dan türetilmiş bir isim. Fakat hayat boyu Tina olarak anılıyor. Tina altı çocuğun ikincisi. Marangozluk yaparak kalabalık ailesini geçindirmeye çalışan baba Modotti, işsizlik sebebiyle, ailesini ilerleyen yıllarda yanına aldirmek üzere Avrupa'da bırakarak, ABD'ye göç ediyor. Tina, küçük yaşlarda çalışma hayatına atılıyor, Avrupa'da kalan ailesine maddi destek sağlamak için. Bu yüzden üç senelik okul eğitimini geri dönmek üzere bırakıyor ve 12 yaşındayken, bir fabrikada çalışmaya başlıyor. 16 yaşında ise babasının yanına ABD'ye gidiyor.

Bu göçle beraber Tina için yurtsuzluk dönemi başlamış oluyor. Hayatı boyunca ABD, Meksika, Hollanda, Almanya, bir dönem Moskova ve tekrar Meksika olmak üzere ülkeden ülkeye savrulup duruyor Tina Modotti.

ABD'de geçen ilk gençlik yıllarında önce terzilik, modellik, tiyatro oyunculuğu ve sonra etkileyici güzelliği sebebiyle Hollywood'da sessiz film döneminde başrol oyunculuğu yapıyor. 22 yaşında evlendiği Richey, çok yönlü bir sanatçı. Ressam, yazar, şair. İki sene süren mutlu bir evlilik döneminden sonra resmi olarak ayrılmasalar bile duygusal olarak Tina ve Richey'in yolları ayrılıyor. Tina 26 yaşına geldiğinde ise, Meksika'da tek başına yaşamaya başlayan kocası Richey'i, yakalandığı bir hastalıktan ötürü kaybediyor.

Fotoğrafçı Edward Weston hayatının dönüm noktası oluyor...

Dönüm Noktası Olan İki Başlangıç

Bu dönem belki de Tina için hayatının bir dönüm noktası. Bu yıllarda, Tina'nın hayatını sonuna kadar değiştirecek iki önemli başlangıç oluyor. Birincisi, ünlü fotoğrafçı Edward Weston ile tanışıyor ve fotoğraf öğrenmeye başlıyor. İkincisi ise Edward Weston ile beraber, o yıllar devrimci entelektüellerin bir araya geldiği, sanat ve kültür Rönesansının yaşandığı Meksika'ya taşınıyor. Tina'nın kısa hayatının geri kalanı, bu iki olay üzerine kurulu. Kendini sanatsal olarak ifade edeceği fotoğrafı ile siyasî görüşünü birleştirerek, sanat tarihine "devrimci fotoğrafçı" olarak damgasını vurur.

Tina, sanatsal olarak hayatının en verimli yıllarını, çok sevdiği, aşığı olduğu Meksika'da geçiriyor. Edward Weston ile hem duygusal hem de meslekî bir beraberlik yaşamaya başlıyorlar, ilerleyen yıllarda duygusal ve meslekî beraberlikleri bitse bile, dostlukları hiç bitmiyor ve Tina bir mektubunda Edward'a şöyle yazıyor duygularını; "Beni, sadece hayatımı kazanmama yardım eden değil, aynı zamanda coşku içinde yaptığım mesleğimle sen tanıştırdın. Bana, kendimi sanatsal olarak ifade edebileceğim en iyi yöntem olan fotoğrafçılığı sen öğrettin. Kalbim, teşekkür duygularıyla dopdolu olarak, benden kalıp sana doğru yolculuğa çıkıyor".

Tina, kendini sanatsal olarak ifade edeceği fotoğrafı ile siyasî görüşünü birleştirerek, sanat tarihine "devrimci fotoğrafçı" olarak damgasını vurur.

1925 yılında çektiği “Güller” isimli fotoğrafı, 1991 senesinde yapılan bir açık arttırmada, o dönemde açık arttırmayla satılan bir fotoğraf için rekor bir fiyat olan 165 bin dolara alıcı bulur.

Olgunluk Dönemi

Edward, ABD’ye döndükten sonra Meksika’da bir fotoğraf stüdyosu açan Tina, para kazanmak için yaptığı portre fotoğrafçılığının yanı sıra, manevî tatmin için yaptığı sanatsal fotoğrafçılık alanında bir çok eser bırakıyor geriye. 1925 yılında çektiği “Güller” isimli fotoğrafı, 1991 senesinde yapılan bir açık arttırmada, o dönemde açık arttırmayla satılan bir fotoğraf için rekor bir fiyat olan 165 bin dolara alıcı buluyor.

Yine en ünlü fotoğraflarından biri olan “Orak ve Çekiç” sanatı ile siyasi görüşünü birleştirdiği bir fotoğraftır.

Komünistlerin yayın organı olan “El Machete Gazetesi”ni Okuyan Köylüler” fotoğrafı, Tina’nın çok aktif olarak Meksika’daki komünist parti çalışmalarının içinde olduğu yıllara ait.

Ayrıca grafik yönü ağır basan bir seri fotoğraf, “Güller” fotoğrafının da dahil olduğu çiçek serisi fotoğrafları ve Meksika’daki yerel yaşamı anlattığı belgesel nitelikli fotoğraflar, Tina’nın Meksika’da geçirdiği, sanatsal olarak verimli olduğu yıllara ait.

Kimliksiz Bir Veda

Hayatının geri kalanı, komünist rejimi kurma çalışmaları içinde Moskova’dan Almanya’ya, ABD’den Hollanda’ya savrularak, bazen ajan olarak, bazen de sürgüne gönderilerek geçiyor. Devrimci sevgilisi gözlerinin önünde kurşunlanıyor, cinayetle suçlanıyor, hapse atılıyor. Nihayet, kimliksiz olarak döndüğü, takma bir isimle yaşamak zorunda bırakıldığı Meksika’da 46 yaşında kalp rahatsızlığı sonucu hayata gözlerini kapatıyor. Ana vatanı İtalya’dan çok uzakta, çok sevdiği Meksika’da, Mexico City’yi tepeden gören Dolores mezarlığında yatıyor. ■

sebnemragiboglu@altinsehiradana.com

www.altekmak.com

BES parmağında ON marifet

...ÇOK YAKINDA YENİ YERİMİZDEYİZ...

...ÇOK YAKINDA YENİ YERİMİZDEYİZ...

...ÇOK YAKINDA YENİ YERİMİZDEYİZ...

...ÇOK YAKINDA YENİ YERİMİZDEYİZ...

...ÇOK YAKINDA YENİ YERİMİZDEYİZ...

Ceyhan yolu 5. Km ADANA
Tel : 0 322 359 08 08

Ceyhan yolu 5. Km ADANA
Tel : 0 322 359 08 08

Heavy Metal Meslek Yüksek Okulu

Black Sabbath

Yazı: Edip Kuzey Akten

“Bana göre Sabbath her zaman gerçekten ağır (heavy) bir Blues grubuydu. Sonuçta hepimiz buyduk. Blues köklerini aldık ve daha ağır hale getirdik...”

Geezer Butler

Hayatı güzelleştiren, estetik değer katan, keyifli ve yaşanır hale getiren iki şey vardır; aşk ve sanat! Kattıkları bu değerlerin ötesinde insanı, toplumu, hatta dünyayı değiştirecek kadar güçlüdürler de şüphesiz. Her sanat disiplini ayrı bir lezzettir, “hangi sanat” gibi bir kısırdöngüye kapılmadan hepsinden tatmak, gri hücrelerimizi doyurmak ve geliştirmek için bir zorunluluk şüphesiz. Altın Oran Düşünce ve Sanat Platformu ve Altınşehir Adana dergisi olarak amacımız tüm sanatsal lezzetleri üretebilmek ve paylaşabilmek. Müzikal bir yeteneğim olmamasına rağmen çocukluğundan beri notalarda kaybolan “profesyonel dinleyici” bendeniz de en başından beri sanatın “değerli tınıları”ndan bahsetmeye çalışıyorum dilim döndüğünce. Malumunuz, bu yazı dizisi de sanat dünyasında varlıklarıyla, duruşlarıyla, sözleriyle, müzikleriyle, eylemleriyle, şovlarıyla devrim yaratan müzisyenleri anlatıyor. Bu ayki konuğumuz efsanevi grup Black Sabbath.

“Heavy Metal” Türünü Yaratan Grup...

Bir önceki yazı dizimizden hatırlarsınız, ‘Heavy Metal’ tabiri, Hendrix’in bir konserinde çıkardığı gürültüyü tarif etmek için bir muhabir tarafından ilk kez kullanılmıştı. Aynı dönemde SteppenWolf’un “Born To Be Wild” şarkısında da motor-siklet gürültüsünü anlatmak için “heavy metal thunder” dizesi vardı. Ama bir müzik türüne bu ismi veren etken, Black Sabbath’ın varlığıdır. Zira çiçek çocukların aşk dolu nameleriyle süslü dönemde giyimleriyle, pelerinleriyle, şeytani görüntüleri, ürkütücü müzikleri ve şarkı sözleri ile müziği, bambaşka bir boyuta taşıdılar. Black Sabbath’ın en önemli müzikal farkı, şarkılarının büyük kısmının “triton” denen bir akor aralığında yapılmış olması idi. Burada uzun uzun teknik detaylarını yazmak yersiz belki, kısaca bemol’ün eksik beşlisi de denen triton, nota sisteminde seslerin yönü dolayısıyla gergin, ve “çözülme” bekleme hissi veren bir tondur. Müzik dünyasında “şeytan aralığı” da denilen bu ton, efsaneye göre ortaçağ’da kilise tarafından şeytani olarak nitelendirilmiş ve bu tonda müzik yapan sanatçılar engizisyonca idam edilmiş. Bu yüzden Black Sabbath gerek ismi, gerek müzikal tavrı, gerekse şarkı sözleri ve sahne şovları nedeniyle her zaman “satanic” bir grup olarak anılmıştır. Şimdi gelin bu efsanenin kuruluşuna ve müzikal gelişimine kısa bir göz atalım.

“Müzikal anlamda tamamen uzlaşmaz ve inatçılar, ticari formlarda müzik yapmaktansa açlıktan ölmeyi yeğlerler...” Vertigo BasınAçıklaması, 1970

Kuruluşu ve Gelişimi...

İngiltere’nin Aston isimli küçük bir işçi şehrinde doğan grup elemanlarının çocukluk ilişkileri çok da dostça değildi. Hatta genç John Michael “Ozzy” Osbourne sık sık mahallenin kabadayısı olan Frank Anthony “Tony” Iommy’den eziyet görürdü. Terence “Geezer” Butler ise kendi halinde, gizemli bir serseri idi. Aynı zamanlarda birbirlerinden habersiz olarak müziğe başlayan bu gençler, zamanla bir araya geldiler ve yanlarına William “Bill” Ward’u da alarak, Ozzy’nin annesinin banyosunda gördüğü bir pudra kutusunda yazan “Polka Tulk” ismi altında bir Jazz-Blues grubu kurdular. Daha sonra grubun adı Ozzy’nin nefret etmesine rağmen “Earth” olarak değişti.

1969’da Iommi, Jethro Tull ile birlikte çalmak için gruptan ayrılmasına rağmen birkaç ay sonra geri döndü. İnsanların korkmak için korku filmlerine para vermesinden etkilenen Iommi, bunu müziğinde kullanmak istiyordu. Butler’ın gizeme olan ilgisi ile gazlanan grup esrarlı ve düşündürücü sözleri olan, ezgileri insana korku veren şarkılar bestelemeye başladılar. 1930’ların Boris Karloff filminden esinlenerek grubun adını “Black Sabbath” yaptılar. 1970’de Iommi bir iş kazası sonucu sağ elinin parmaklarını sakatladı. Solak gitarist hassas parmaklarıyla gitarın perdesine basmayı çok acı verici bulduğundan daha kolay çalmak, ayrıca daha alçak bir ses tonu vermek ve için gitarın akordunu değiştirdi. Sonuç, şarkılarının sözlerini yakalayan kasvetli, blues esintili temalarla birleşen derin ve boğuk bir sestir. Ve grup kendileriyle aynı adı taşıyan albümlerini yayınladı. Çoğunluğu Butler tarafından bestelenen şarkılar kötülük, şeytan, büyücülük ve savaş temalarına dayanıyordu. 1971’de tam anlamıyla bir “Heavy Metal” albümü olan Paranoid yayınlandı. Yaklaşık 1 yıl listelerde yer alan bu albümle grup hem Atlantik’in iki yakasında ateşli bir hayran kitlesi kazandı hem de platin plak aldı.

“Şeytan’ın Kilisesi...”

Grubun şeytanî armonik sesleri ve yaşam tarzları, tutucu organizasyonlar ve aileler tarafından nefretle izlenmeleri sonucunu doğurdu. Üyelerinin çoğunluğu Katolik olmalarına rağmen “Şeytan’ın Kilisesi (Church of Satan)” Black Sabbath’ın müziğini kucakladı ve grup üyeleri kendi kiliseleri tarafından şeytana tapmakla suçlandılar. Alkol ve uyuşturucuyla dolu çılgın yaşantıları da haklarındaki söylentileri iyice arttırdı ve grup dünyadaki milyonlarca anne ve babanın korkulu rüyası oldu. 1971’de “Master of Reality” adlı albüm yayınlandı ve neredeyse bir sene bestseller olarak kalmayı başardı. “Volume 4” 1972’de yayınlandı. Heavy Metal’in onaylı klasiklerinden birisi 1973’de yayınlanan “Sabbath Bloody Sabbath” isimli albümleriydi. 1975’deki Sabotage ve 1976’daki Technical Ecstasy, kimilerine göre grubun çöküş dönemiydi. Bir yandan grup üyelerinin kişisel yaşantıları kontrolden çıkarken diğer taraftan yaşanan iç gerginlik, dayanılmaz bir hale gelmişti. 1978 tarihli “Never Say Die” Ozzy’nin grupta son stüdyo kaydı oldu ve Ozzy kendisini başlı başına bir efsane haline getirecek solo kariyerine atladı. Black Sabbath okulu, ilk mezununu vermişti. Ozzy’nin gidişinin yarattığı boşluğu doldurmak için yerine

eski Rainbow solisti Ronnie James Dio’yu alan grup 80’lere “Heaven and Hell” ile ümit verici başladı. Bu arada baterist Bill Ward kötü giden sağlığı yüzünden grubu bırakmak zorunda kaldı ve onun yerine Vinni Appice gruba katıldı. Iommi, Butler, Dio ve Appice’den oluşan yeni kadro 1981’de Mob Rules’ı kaydettiler. Sıradaki plan ise bir konser albümüydü fakat Dio ve Iommi albümün mix’i sırasında kavgıştılar. Kavgışmanın faturası ağır oldu grup için; Dio yanına Appice’i de alarak gruptan ayrıldı. Rainbow ile başladığı kariyerini Black Sabbath ile iyice güçlendiren Dio solo kariyerine dönerken Black Sabbath bir efsane daha yaratmış oluyordu. Grup Bill Ward’ın iyileşip geri dönmesiyle tekrar organize oldu ve Deep Purple’in solisti Ian Gillian’ı kadrosuna aldı. Bu dörtlü, 1988’de “Born Again”i kaydetti ve Gillian 1984 yılında Deep Purple’a geri döndü. Ozzy 1985’te bir yardım konseri için Black Sabbath’a tekrar katıldı. Fakat bu performanstan sonra da bas gitarist Geezer Butler gruptan ayrıldı ve grup Tony Iommi’nin himayesi altına girdi. Yeni albüm “Seventh Star” Ocak 1986’da çıkarıldı. Bu albümünün kadrosunda solist olarak başka bir eski Deep Purple üyesi Glenn Hughes vardı. Albüm ortalama bir başarı sağlarken grupta çatırdamalar başladı ve Hughes gruptan ayrılarak yerini Ray Gillen’e bıraktı.

“Sadece bir Sabbath gitaristi vardır ve her şeyin mimarı odur; Tony Iommi...” Zakk Wylde

Black Sabbath ve Ozzy Osbourne...

Artık neredeyse “Iommi ve saz ekibi” şekline dönen Black Sabbath’ta eleman değişim hızına yetişilmiyordu. 1987’de çıkan The Eternal Idol listelerde başarılı olamadı. 1989 tarihli Headless Cross’un kaydında, bateride Cozy Powell, bas gitarda Laurence Cottle vardı. Albümün çıkışının ardından Cottle yerini Neil Murray’e bıraktı ve Geoff Nichols’unda gruba dönmesiyle 1990’da Tyr albümünü yaptılar. Iommi, 1992’deki Dehumanizer albümü için 79-83 kadrosunu tekrar kurabildi (Iommi, Geezer, Butler, Dio ve Appice). Ve 15 Kasım 1992’de Iommi, Butler ve Appice; Ozzy Osbourne’un canlı performansında sahne aldılar ve Osbourne, Black Sabbath’a dönüşünü müjdeledi. Fakat bu gerçekleşmedi. Üstelik, Dio ve Appice tekrar ayrıldılar ve Iommi yerlerine Tony Martin ve baterist Bob

Rondinelli’yi getirdi. Cross Purposes albümü ortalama bir satış sağladı ve Iommi yeni albüm için Martin dışında grubun tüm elemanlarını tekrar değiştirdi. Forbidden albümü için, Cozy Powell, Geoff Nichols ve Neil Murray geri döndüler. Aralık 1997’de evlerine, Birmingham’a dönen grup iki CD’lik Reunion albümünü kaydetti - albümde Black Sabbath’ı kuran dört üye de bulunuyordu - ve albüm Ekim 1998’de piyasaya çıktı.

Şubat 2001’de Black Sabbath tekrar bir araya geleceğini açıkladı ve 6. Ozzfest’te ana grup olarak sahne aldı ve Amerika çapında 29 şehirde konser verdi. 2009’da Iommi ve Dio “Heaven and Hell” projesine girişip bir de albüm kaydettiler ama 2010 yılında Dio, milyonlarca hayranını yasa boğarak hayattan ayrıldı. Grup artık albüm kaydetmese de sıklıkla Ozzy Osbourne’un katılımıyla turneler yapıyor ve Black Sabbath efsanesini sürdürüyor.

“Eğer Black Sabbath olmasaydı, muhtemelen sabahları gazete dağıtan çocuk olurdum. Hiç eğlenceli olmazdı...” Lars Ulrich

“Black Sabbath Heavy Metal Meslek Yüksek Okulu...”

Black Sabbath yaşayan bir efsane olduğu kadar müzikal bir ihtilaldir de. Çünkü Rock Müziği armonileri, enstrümental uygulamaları, felsefesi, tavrı ve şovlarıyla bir üst kademeye, “Heavy Metal” a taşıdı. Temaları okült, ortaçağ efsaneleri ve korku olmasına rağmen; sosyal istikrarsızlık, siyasi yolsuzluk, uyuşturucunun tehlikeleri, teknolojik karmaşa ve savaşın dehşeti ile ilgili şarkılar besteledi. Her şarkısı gerek içeriği, gerek melodik yapısıyla adeta birer ders niteliğinde olan “Black Sabbath Okulu”ndan bugüne kadar 25 civarı müzisyen mezun oldu. Bir çoğu bilinmeyen birer isimken, Sabbath sayesinde tanındılar. Zaten tanınmış olanları da özgeçmişlerine “Black Sabbath” ismini ekleyerek prestijlerini arttırdılar. Unutulmaya yüz tutanları tekrar yıldızlarını parlattılar. Iron Maiden, Metallica, Over Kill, Motörhead, Megadeth, Slayer, Winger,

Slash başta olmak üzere dünün ve bugünün tüm büyük müzisyenleri, hemen her röportajlarında müziğe Black Sabbath’dan etkilenecek başladıklarını anlatırlar. İlginç tarafı sadece Rock müzisyenlerinin değil, bir çok Rap, R&B ve Pop şarkıcısının da Black Sabbath’dan ilham aldıklarını söylemeleridir.

Müzikte bir çağ açan, yeni bir tarz yaratan, 1970’lerde yaptıkları şarkıları bile hâlâ ilk günkü heyecanı, lezzeti veren Black Sabbath’ı anlatmaya, felsefelerini, şarkılarını, armonilerini yorumlamaya sayfalar yetmez aslında ama yerimiz dar. Bu yüzden mümkün olduğunca kısa bir özet vermeye çalıştım. Bir çoğumuz müzisyen olmayabiliriz ama yine de hepimizin “Black Sabbath Heavy Metal Meslek Yüksek Okulu”ndan öğreneceği çok şey var; Kötü kalpli, ikiyüzlü, yalancı, çirkin ruhlu insanlarla dolu dünyamızı süsleyen bu güzel ruhlardan, şarkılarından, sözlerinden, tavırlarından alabileceğimiz bolca ders... ■

edipkuzeyakten@altinsehiradana.com

BLACK SABBATH’DAN DİNLEMEDEN ÖLMİYİN:

- 1- Paranoid
- 2- War Pigs
- 3- Children Of The Grave
- 4- Symptom Of The Universe
- 5- Changes
- 6- Heaven And Hell
- 7- Die Young
- 8- Born Again
- 9- The Shining
- 10- Feels Good To Me

SIF - JCB İş Makinaları
Güney Bölge Distrübütörü

daha fazla ● ●
güç
daha fazla
seçenek

SIF - JCB İş Makinaları
Güney Bölge Distrübütörü

Ceyhan Yolu 8. km Yüreğir / ADANA
Tel : 0322 346 45 45 (pbx) / Fax: 0322 346 03 70
info@libramakina.com / www.libramakina.com

Moda: TATİLLER...

Yazı: İlkay Zehra Ülbeği

Resimleme: Utku Kalıpçıoğlu

Öncelikle, “Tatil” kelimesinin Türk Dil Kurumu Sözlüğü’ne göre anlamı: “Eğlenmek, dinlenmek amacıyla çalışmadan geçirilen süre” ve/veya “Kanun gereğince çalışmaya ara verileceği belirtilen süre, dinlenme” olarak tanımlanmaktadır. Ayrıca “Tatil” kelimesi, “atalet” kavramından gelmektedir. Atalet, eylemde bulunmama, bir işle meşgul olmama, çalışmayı durdurma, atıl durumda olma, anlamlarına geliyor.

Kelime anlamı olarak bu şekilde açıklayabildiğimiz “tatil”, “tatil yapmak”; kavram olarak da kişilerin bakış açısına, toplum yapısına, ekonomik koşullara, zamana, amaca, süreye göre değişebilen bir olgu. Tatillerde kimimiz beyinsel, kimimiz bedensel boş durma hayalleri kuruyoruz. Diğer bir kısmımız tatilleri, tüm ailenin bir araya gelebildiği fırsat olarak değerlendiriyoruz. Bir başka grup, tatili tembellik olarak görebiliyor ve hatta gereksiz olduğunu bile düşünenlerimiz var.

Herkese Göre Tatil...

Uzunluğuna, kısalığına, cebimizdeki paraya, yaşa, ilgi alanına, süreye göre tatil seçeneklerimiz değişebiliyor. Artık eskisi gibi tatile kalabalık bir turla gitmek yerine, sadece kişinin ne istediğine bağlı olarak düzenlenen kişisel turları tercih edebiliyoruz. Tur şirketlerine müracaatımız yeterli bunun için. Bir ülkeye, yöreye giderek sadece sanat (müze, galeri, tarihi eserler) üzerine geziler düzenlenebilmekte ve/veya balayı çiftleri için sadece romantik şehir turları, yemekler organize edilmekte. Çocukluysanız, çocuklara hitap eden ve onlarla rahat bir tatil geçirebileceğiniz Disneyland gibi eğlenceli bir yer veya her şey dahil hizmet veren deniz kenarındaki tatil köyleri seçenekleri tatil plânınızda yer alabilmekte. Küçük otelleri tercih edip, sıcak, samimi, temiz, sevimli, huzurlu bir tatil de gerçekleştirebilmektedir. Sadece hobi amaçlı tatiller de ruhumuza heyecan katabiliyor, adrenalin ihtiyacımız giderebiliyor.

Bunun için trekking, rafting, yamaç paraşütü, dalış turlarına katılabiliriz. Daha sakın geçen fotoğraf çekim gezilerine eşlik edebiliriz. Kaplıcalarda, SPA merkezlerinde, şifa tatilleri gerçekleştirebiliriz. Hatta günümüzde aya seyahate bile yer ayırtabiliriz.

Tatil deyince; Gözlerimizi kapadığımızda çoğumuzun beyninde; masmavi deniz, kumsal, güneş, güneşlenmek dörtlüsüyle bir fotoğraf canlanıyor. Güneşlenerek bronzlaşmış bir ten, dinlenmiş huzur içinde gülen bir yüz...

Güneşlenmek deyince; güneşte kalmamanın azı ve çoğu zarar elbette. Uzun süreli güneşte yanmak ciltte 2. derece yanıklara sebep olabilmekte, tatiller işkenceye dönebilmekte. Merak edip Sevgili Dr. Mehmet KOBANER’in engin bilgisine başvurunca güneşlenmek ile ilgili şu bilgileri aldım kendisinden:

Utku

Güneş yanığını moda haline getiren Rus Sosyetesine göre; güneş yanığının olması, aristokrat sınıfa ait olduğunun bir göstergesiydi.

Neden Güneşleniriz?

Vücuda besinler yoluyla Pro vitamin-D şeklinde alınır. Güneş ışınlarının etkisiyle deride D vitaminine dönüşür. Bu vitamin, kalsiyum ve fosforun bağırsakta emilimi ve vücutta kullanımı için gereklidir. Kuvvetli kemik ve dişler, bu vitaminin kalsiyumu buralara yerleştirmesiyle olur. Güneşlenmenin sonucu cildin güneş yanığı kırmızıya döner. Bu nedenle kırmızı renk yaşamı gösterir. Neolitik dönemden bu yana ölenin aşı boyasıyla kırmızıya boyanması; Mısır lâhitlerindeki, hatta bölgemizde bulunan kabartmalarda izlerine rastladığımız kırmızı renkli boya, ölüme karşı çaresizliğimizin giderilmesine yönelik bir çabayı göstermektedir. Pagan dönemi rahipleri kırmızı giysiler giyerlerdi. Neolitik dönemde çocuğu ölen anneler evin ocağının altına bu cenazeleri yüzlerine kırmızı aşı boyası sürerek gömerlerdi.

Güneş yanığının moda haline gelmesini Ruslar sağlamıştır. Rus Sosyetesine soğuk kış günlerinin ardından yazı Karadeniz kıyılarında yanarak geçirirlerdi. Güneş yanığının olması kişinin aristokrat sınıfa ait olduğunun bir göstergesiydi.

Güneşte yanmak kuzey ülkeleri için bölgesine prestijliken, güneşin fazla olduğu sahillerde Fransa'da, İngiltere'de asaletin ölçüsü yüze sürülen kurşun tuzu, pudra sürerek beyazlanmak ve peruk takmaktan geçmekteydi. Sağlık için kronik kurşun zehirlenmesi ve parazitler sebebiyle sağlığa her ikisi de zararlıydı.

"Güneşlenmek" ile ilgili bilgiler için Sevgili Dr. Mehmet KOBANER'e çok teşekkür ediyor ve yöremizdeki nostaljik tatil algısına şöyle bir bakalım diyorum. Çok eskiden şehir merkezi olan Yağ Camii, Büyük Saat, Küçük Saat gibi yerlerde oturan yöre halkı tatillerde yani yaz aylarında daha serin olduğu için -ki Seyhan Barajı yapılmadan önce iklim çok farklıymış, nemsiz ve daha serin- ve kışlık yiyeceklerini yapmak ve dinlenmek için Mahfesiğmaz ve Kanal taraflarındaki bağ evlerine çıkarlardı ki bu bağlarda zeytin, meyve, üzüm, sebze gibi yiyecekler ekiliydi. Buralarda dinlenildiği gibi ayrıca ailenin kışlık yiyecekleri de hazırlanırdı. Reçeller, pekmezler, bandırmalar, belbeller (pekmezden yapılan bir tatlı), salçalar, bulgur, tarhana, yufka ekmek, turşu gibi yiyecekler elbirliği ile hazırlanırdı.

Tatil demek belki de döneceğin yeri özlemektir. Tatil demek belki de sadece durmak, kendini dinlemektir.

Daha sonraları ise artık bağ evlerinin bulunduğu yerlerin de sıcak olmasından kaynaklanan sebeple ve sayfiye evi modasının çıkmasıyla, bölge halkı Bürücek, Namrun, Tekir, Pozantı gibi yaylalara, köy evlerine, Mersin, Karataş Yumurtalık, Arsuz gibi kıyı şeritlerinde deniz evlerine gider oldu. Yaylalarda da yine dinlenildiği gibi, bağ evlerinde olduğu gibi kışlık yiyecekler hazırlanır; yürüyüşlere çıkılır; çamaşırlar yıkanır; tertemiz çam kokuları arasında kuruyan çamaşırlar kömürlü ütülerle ütülenir; kolalanır; beş çayı hazırlanır; akşam yemeğinden önce hava kararmadan gaz ocakları, lüksler, fenerler yakılmaya hazırlanır; - o zamanlar elektrik yoktu - nakışlar işlenir; çocuklara öğretilir; kitaplar okunur; öğle uykusuna yatılır; iskambil kağıdı oynanır; radyo dinlenir; ağaçlardan meyvelerin olgunlaşması sabırla beklenir ve sonra toplanır. Çocuklar çekirgeleri, kelekleri, kertenkeleleri,

sincapları kovalar, kümeden yumurtaları kim toplayacak kavgası yapardı. Deniz evlerine gidildiğinde de bunlara, denize girmenin keyfi, kumsalda oynamak, deniz kabuğu, denizyıldızı toplamak, güneşlenmek, cibinlikte - sinekten korunmak için yatağın üzerine gerilen tülde yapılan sineklik - yatmak eklenirdi.

Günlerin gelip geçip tatilin bitmesinin verdiği hüznle birlikte eve dönüş hazırlığı başlardı. Anneanneler, babaanneler, dedeler, teyzeler, torunlar, halalar, dayılar, amcalar, kuzenler ile birlikte huzurlu, dingin, keyifli, bereketli tatiller geçerdi hayatımızdan. Tatil anılarını toplar, özenle valizimize yerleştirir, evimize, okulumuza, işimize büyük bir özlemle geri dönerdik.

Tatil demek belki de döneceğin yeri özlemektir. Tatil demek belki de sadece durmak, kendini dinlemektir. Tatil demek belki de ruhun ve bedenin yeniden canlanmasını, coşmasını sağlamaktır. ■

ilkayzehraulbegi@altinsehiradana.com

Çocukluk Hayallerinizin Vakti Gelmedi mi?

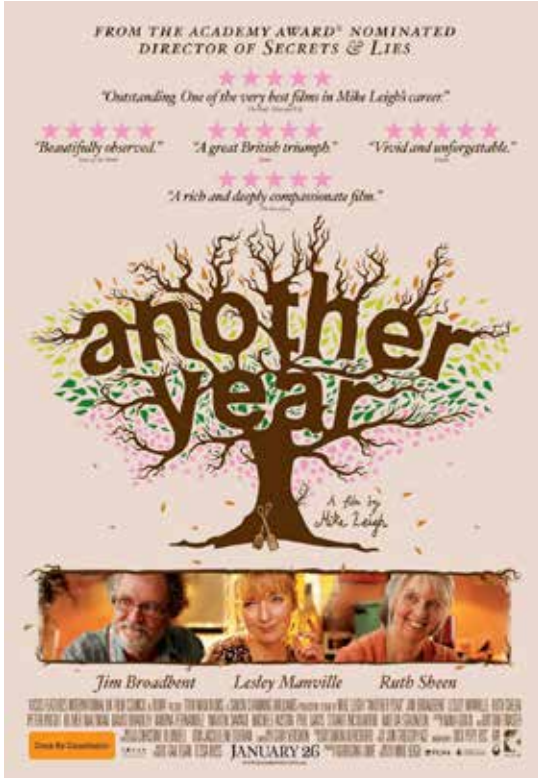

www.gemi.com.tr

interkey

Bir Mike Leigh Filmi ÖMRÜMÜZDEN BİR SENE “Another Year”

Yazı: Coşar Çopuroğlu

2010 İngiliz yapımı 129 dakikalık filmin yönetmeni ve senaristi Mike Leigh. Filmin oyuncu kadrosu Leigh'in hem sinemada hem tiyatrodaki çok kez beraber çalıştığı Jim Broadbent, Ruth Sheen ve Lesley Manville gibi tecrübeli oyuncularından oluşuyor.

Filmin Türkçe Dublajı Da Var...

Film 2010'da Cannes Film Festivali'nde ilk gösterimini yapan yarışma filmi idi. 2011'de en iyi orijinal senaryo dalında Oscar adayı da oldu. Nisan 2011'de İstanbul Film Festivali'nde gösterildi. Haziran 2011'de sinemalarda da gösterime girdi. Geçtiğimiz yılın en iyi filmlerinden biri olan Mike Leigh'in son harikası olan bu filmi sinemaseverlere mutlaka seyretmesini öneririm.

Meydan okuyan bir sadelikle anlatılan, 2 saatten fazla süren bu filmi bir solukta izliyor ve oldukça etkisinde kalıyorsunuz. Sırasıyla ilkbahar, yaz, sonbahar ve kıştan oluşan ve dört mevsime yayılan hayatımızın 1 yılını çok yalın ve farklı bir anlatımla izliyoruz. 60 yaşın üzerinde, orta yaşlı, evli bir çift, 30 yaşlarında bir oğul, iş arkadaşları mutsuz bir kadın, diğer yakın arkadaşları, ağabey ve arkadaşları, filmin temaları olan aile, dostlar, arkadaşlık, doğum, ölüm, yaşlılık, birlikte olmanın hayati önemi, sorumluluklar, zorunluluklar, mecburiyetler, yoksunluk, insanlık halleri ve en önemlisi kurtulamadığımız acımasız büyük yalnızlığımız üzerine dopdolu şeyler anlatıyorlar.

Hayatla barıştığımız ve birbirimize rast geldiğimiz zamanın mutluluğu ve yalnızlığımızın acımasızlığı karşılaştırılıyor. İnsanları yargılamadan ilerleyen doğru ve dürüst bir film.

Kısaca...

Jeolog olan Tom (Jim Broadbent) ve psikolojik danışmanlık yapan karısı Gerri (Ruth Sheen), işlerinde başarılı, evliliklerinde huzurlu, orta yaşlı bir çift. Etrafindakiler ise duygusal olarak yıpranmış, mutluluğu henüz yakalayamamış kişilerden oluşmaktadır. Yakın arkadaşları Mary (Lesley Manville) aile kurmayı becerememiş ancak kendisi gibi yalnız olan yaşlılarından ziyade genç erkeklere kapağı atabilme gayesiyle umutsuz girişimlerde bulunan, devamlı alkol alan, mutsuz bir kadındır. Tom ve Gerri'nin orta yaşlı erkek arkadaşları Ken de yalnız yaşayan, alkol seven mutsuz birisidir.

Kış bölümünde, karısının ölümünden sonra senaryoya giren Tom'un ağabeyi ve oğlu da mutsuzluklarıyla oldukça içimizi karartmaktadır. Bu kişiler bir araya geldikleri zaman ortak sevdikleri şey yemek yiyip, içki içmektir. Keyif ve kederle içilen içkilerle mevsimler geçmektedir. Ancak filmin finalindeki o ürkek bakış, mutsuz kadın ve adamın göz göze gelmesi... Kısa bir sessizlikten sonra film biter...■
cosarcopuroglu@altinsehiradana.com

ADANA YAYINEVİ

ONLINE KİTAP MAĞAZASI

www.adanayayinevi.com

Altınşehir Adana Dergisi'nin tüm sayılarını online olarak satın alabilir ve abone olabilirsiniz.

Dolgulu

Hazırlayan: Nevcihan Çay **Fotoğraf:** Mehtap Altinel

Dolgulu Tart Hamurunun Hazırlanışı

Malzemeler

200 gr. un
110 gr. tereyağı
1 yemek kaşığı şeker
1-2 yemek kaşığı buzlu su
¼ çay kaşığı tuz

Yapılışı

Su hariç tüm malzemelerini robotta karıştırınız. Elde edilen hamura suyunuzu ekleyiniz. Tart kalıbını yağlayıp, unlayınız. Hamuru iki streç arasında açarak kalıba yayınız ve buzdolabına dinlenmesi için koyunuz.

Dolgu Malzemesinin Hazırlanışı

Malzemeler

125 gr. kabukları soyulmuş badem
125 gr. tereyağı
100 gr. şeker
100 gr. meyve şekerlemesi
(papaya, ananas, zencefil, doğranmış kivi)
1 yumurta + 1 yumurta sarısı
1 yemek kaşığı likör
30 gr.un (1 yemek kaşığı dolusu)

Yapılışı

Önce robota bademleri atarak küçük parçalara ayırınız. Daha sonra tereyağını, şeker, yumurtaları ve likörü ekleyiniz. En son meyve şekerlemesini de ekleyerek

tüm malzemeyi karıştırınız. Buzdolabında dinlenmeye bıraktığımız tart hamurunu çıkararak üzerine hazırlamış olduğumuz dolgu malzemesini sürünüz. 2 adet elmanın kabuklarını soyarak dilimleyiniz ve dolgu malzemesinin üzerine sürünüz. 175 derecede fırında pişiriniz. Fırından çıkardıktan sonra üzerine kayısı marmelatı (veya reçel suyu da olabilir) sürerek servis yapınız.

TART

ÜZÜMLÜ CEVİZLİ KEK

Malzemeler

3 yumurta
1,5 su bardağı toz şeker
Yarım su bardağı yoğurt veya süt
Yarım su bardağı sıvı yağ
¼ çay kaşığı tuz
2 su bardağı un
1 paket vanilya
1 paket kabartma tozu
Yarım su bardağı üzüm
Yarım su bardağı ceviz

Yapılışı

Yumurta ve şeker derin bir kap içerisinde yoğurt kıvamında çırpılır, içerisine yağ ve yoğurt ilave ederek karıştırmaya devam edilir. Devamında vanilya, kabartma tozu ve un ilave edilen kek hamuru kaşıkla karıştırılır. Hazırlanmış olduğunuz kek hamurunun yarısı yağlanmış kalıba dökülür kalan yarısına ise 2 kaşık kakao, üzüm ve cevizinizi ekleyerek karıştırılır ve kalıbın devamına eklenir. 175 derecede önceden ısıtılmış fırında 45 dk. pişirilir ve üzerine pudra şekeri ilave edilerek servis yapılır. Afiyet olsun.■

nevcihancay@altinsehiradana.com

Günlük
Sütün
Adresi

*Bayram

Volkswagen Yetkili Servisi Gizerler'e gelin, Volkswageninize onun dilinden en iyi anlayanlar baksın. 8000 m²'lik hizmet alanımız, kendi konularında deneyimli 30 kişilik uzman satış sonrası ekibimizle Volkswageninizin hep Volkswagen olarak kalması için çalışıyoruz.

Volkswagen Satış Sonrası®

Volkswagen Yetkili Servisi **Gizerler**

Ceyhan Yolu 4. Km Yüreğir - ADANA Tel: (0322) 346 06 06 Faks: (0322) 346 37 97

GİZERLER, BİR DOĞUŞ OTOMOTİV SERVİS VE TİCARET A.Ş. YETKİLİ SERVİSİDİR.

www.altekmak.com

Türkiye'nin en büyük Endüstriyel Yapı Marketi
Çok Yakında...

Ceyhan yolu 5. Km Adana / Tel: 0.322 359 08 08

